

SHRnutí HLAVNíCH ZÁVĚRŮ ANALÝZY VYSÍLÁNÍ PROGRAMU TELEVIZE BARRANDOV PŘED VOLBAMI DO EVROPSKÉHO PARLAMENTU V ROCE 2019

Volby do Evropského parlamentu se konaly v České republice v pátek 24. a v sobotu 25. května 2019 v rámci celoevropských voleb do Evropského parlamentu. Oblast objektivního a vyváženého informování je dlouhodobě ve středu zájmu Rady pro rozhlasové a televizní vysílání (dále jen „Rada“). Na předvolební a volební období je pak vždy kladen speciální důraz. Rada dohlíží na to, zda vysílání nejen těch nejvýznamnějších celoplošně vysílaných rozhlasových a televizních programů, ale i vybraných regionálních, bylo v souladu se zákonem o vysílání, resp. nenarušilo objektivní a vyvážený přístup ke kandidujícím subjektům.

Zatímco předvolební vysílání vybraných regionálních programů bylo monitorováno analyticky Úřadu Rady, analýzy celoplošně vysílaných televizních a rozhlasových programů zpracovala pro Radu výzkumná agentura FOCUS – Centrum pro sociální a marketingovou analýzu, spol. s r.o. (dále jen „Focus“), která vzešla z výběrového řízení proběhlého prostřednictvím vyhlášení zakázky malého rozsahu.

Předmětem zadání pro agenturu Focus bylo vypracovat kvantitativně-kvalitativní analýzy vybraných pořadů vysílaných v předvolebním období konkrétně na programech České televize, NOVA, Prima, Televize Barrandov, Seznam.cz TV, Českého rozhlasu, Frekvence 1 a Rádía IMPULS. Hlavním sledovaným cílem bylo posoudit, zda na monitorovaných programech v předvolebním vysílání nedošlo k porušení ustanovení § 31 odst. 2 a 3 zákona o vysílání, resp. zda předvolební vysílání jako celek, i v rámci jednotlivých pořadů, dodržovalo zásady objektivního a vyváženého informování. Dílčími cíli analýzy bylo poskytnout informace o tom, jaký prostor byl ve vysílání dán jednotlivým kandidujícím subjektům, a s jakými konotacemi a v jakých konkrétních kontextech byly tyto subjekty prezentovány. Analýza se zaměřila rovněž na to, jak bylo pracováno s informacemi a se zdroji, zda byla důsledně oddělována fakta a komentáře a jaká byla míra konfrontačnosti svědčící o možné ztrátě neutrality či dokonce podjatosti.

Na tomto místě předkládáme hlavní zjištění analýzy agentury Focus týkající se předvolebního vysílání programu Televize Barrandov. Monitoringu byly podrobeny běžně vysílané zpravodajské, publicistické a diskuzní pořady i pořady s předvolební dramaturgií. Konkrétně se jednalo o tyto pořady:

- **Naše zprávy** (26. 4. 2019 – 24. 5. 2019)
- **Moje zprávy** (23. 4. 2019 – 24. 5. 2019)
- **Týden podle Jaromíra Soukupa** (26. 4., 29. 4., 2. 5. 2019)

- **Aréna Jaromíra Soukupa** (23. 4., 30. 4., 7. 5., 14. 5. a 21. 5. 2019)
- **Duel Jaromíra Soukupa** (25. 4., 2. 5., 6. 5., 9. 5., 22. 5. 2019)
- **Týden s prezidentem** (28. 4., 5. 5., 9. 5., 16. 5., 23. 5. 2019)

V otázce, zda dané pořady dodržely před volbami do Evropského parlamentu 2019 povinnosti plynoucí ze zákona o vysílání, je dle závěrů analýzy zcela zásadní prvně identifikovat samotné formáty těchto pořadů. Na základě analyzovaných dat lze konstatovat, že pouze na pořad Naše zprávy je možno nahlížet jako na zpravodajství. Formát pořadu Moje zprávy je nutno zařadit pod publicistiku, avšak některými svými obsahy vybočuje i z tohoto rámce a sklouzává k satirickému, parodickému či zábavnímu pořadu. Analýza tak potvrdila již dřívější stanovisko Rady, která na tento pořad nepohlíží jako na pořad zpravodajský. Pořad Týden podle Jaromíra Soukupa se blíží publicistickému formátu, avšak již v minulosti ho Rada označila jako zábavní. Stejně tak tři diskuzní pořady, které byly do analýzy zařazeny, vykazují často znaky, které neodpovídají standardům publicistiky. Spíše než kvalitní politické diskuze jsou divákům zprostředkovávány postoje a názory Jaromíra Soukupa, který tak v pozici moderátora není nestranný.

Relace Naše zprávy i Moje zprávy věnovaly nadcházejícím volbám relativně velkou pozornost. U obou pořadů analýza konstatovala, že neposkytovaly zcela vyváženou reprezentaci relevantním kandidujícím subjektům. Pořad Naše zprávy informoval s největší četností o hnutí ANO, které bylo zmíněno ve více než polovině odkazů na kandidující subjekty. Zpracovatelé analýzy v této souvislosti hovoří o vysoce nerovnovážném pokrytí kandidujících subjektů a kladou si otázku, zda nebyl porušen zákon o vysílání. Na základě prozkoumání konkrétních zjištění analýzy je ovšem závěr o možném porušení zákona nepravděpodobný. Redakce o hnutí ANO neinformovala s přehnaným zájmem, naopak počet referencí o něm byl v celém sledovaném období spíše nízký (pouze 12 referencí). Vyjma jediné zmínky se většina referencí o hnutí ANO vztahovala k mimovolebním kontextům. Čtvrtina referencí pak nesla negativní valenci, což znamená, že hnutí ANO sice byla poskytnuta největší pozornost, ale za cenu zvýšené míry kritičnosti.

S mnohem větší četností bylo referováno o kandidujících subjektech v pořadu Moje zprávy. Celkově analýza zaznamenala 913 zmínek o kandidujících subjektech (oproti 21 zmínkám v pořadu Naše zprávy). V pořadu převažovaly reference o vládních stranách, výrazně pak převládaly zmínky tematizující hnutí ANO. Míra jeho medializace ale odpovídala jeho politické síle ve sněmovně. I v rámci čistě volební agendy dominovaly zmínky o vládních subjektech, zde však rozdíly mezi jednotlivými parlamentními uskupeními nebyly tak vysoké. Nutno dodat, že pořad tematizoval nejen parlamentní strany, ale i menší kandidující subjekty.

Analýza ukázala, že reference o kandidujících subjektech byly často negativně či pozitivně zabarveny. U některých analyzovaných subjektů¹ přesahovala negativní valence i polovinu všech referencí o nich. Tematizováno bylo chování konkrétních politiků či aktuálně medializované problematické události² zejména opozičních parlamentních stran. U menších kandidujících subjektů byla často kriticky tematizována jejich volební kampaň. Naopak největší počet pozitivních referencí byl připsán hnutí ANO, nejvyšší podíl pak mělo SPD.

Opětovná kritika politických subjektů i jejich reprezentantů přitom nebyla vyvažována prostorem pro jejich reakci. Vyjádření pohledu „druhé strany“ nezaznívalo ani tehdy, pokud moderátor hovořil o některém z politických subjektů pozitivně, chválil ho či souzněl s jeho názory nebo konkrétními kroky. Takováto praxe je velmi problematická. Moderátor poškozoval nejen kandidující subjekty a mohl takto zasáhnout do rovné politické soutěže, ale i diváka, jelikož se mu nedostávalo vyvážených a objektivních informací potřebných pro vlastní utváření názoru. Analýza přitom identifikovala i takové reference ze strany moderátora, které měly divákovi napovídat, zda by určitý kandidující subjekt, nebo jeho kandidát, měl³, nebo neměl⁴ být volen do Evropského parlamentu.

Kvantitativní analýza poukázala na to, že moderátor hovořil o většině kandidujících subjektů jak negativně, tak i pozitivně. Jinými slovy, pouze kvantitativní data neukázala na systematickou a jednoznačnou favorizaci či defavorizaci některého z kandidujících subjektů. Kvalitativní analýza ale na de/favorizační tendence moderátora upozornila. S převážně favorizujícím vyzněním bylo v pořadu opakovaně prezentováno hnutí ANO a jeho představitelé. Favorizační tendence se vyskytly i u druhého vládního subjektu, strany ČSSD, i když byly o poznání slabší. Naproti tomu defavorizační přístup byl opakovaně zaznamenán v souvislosti se stranou TOP 09. Kriticky tematizováno bylo jednání několika politiků (poslanec Dominik Feri či kandidátka Kateřina Jacques) a také všeobecné názorové směřování a hodnoty, které strana zastává.

I z hlediska poskytnutého přímého prostoru jednotlivým politikům zaznamenala analýza problémy. Většina příspěvků neobsahovala promluvy politiků. Přesto několik málo politiků dostalo přímý prostor ve vysílání buď jako hosté v rozhovorech, nebo jako přizvaní komentátoři. Nejvýraznější prostor byl věnován zástupcům vládních subjektů ANO a ČSSD. Mezi hosty se objevili i dva lídři kandidátek – Pavel Poc (ČSSD) a Kateřina Konečná (KSČM). Analýza zachytila ještě promluvy zástupců dalších čtyř subjektů, avšak oproti výše uvedeným již byly kvalitativně odlišné. Nejednalo se totiž o přímé vystoupení politiků v pořadu, ale pouze o záznamy z předvolebních rozhovorů z jiných médií (EU TROLL – ANO, vytrollíme europarlament a SPD) či záznamy volebních spotů (Koalice STAN + TOP 09 a ČS). Jak v kontextech

¹ konkrétně ODS, TOP 09, STAN, koalice STAN + TOP 09, EU TROLL – ANO, vytrollíme europarlament, ČS, Hlas, TUJKA a SZ.

² opakovaně např. útok na poslance TOP 09 Dominika Feriho.

³ ANO a ČSSD.

⁴ ANO, Koalice STAN + TOP 09, SPD, EU TROLL – ANO, vytrollíme europarlament, ČS, TUJKA.

mimovolební agendy, tak v kontextech agendy volební, tedy nebyl kandidujícím subjektům poskytnut vyrovnaný prostor v žádném ze sledovaných indikátorů objektivit a vyváženosti, naopak vyskytly se zde značné rozdíly.

Analýza přitom formulovala názor, že v pořadu Moje zprávy nejde o nahodilá profesní selhání, ale o záměrné, promyšlené a strategické chování jeho moderátora Jaromíra Soukupa. Manipulativní potenciál pořadu je v tomto smyslu vysoký a daná zjištění jsou o to významnější, že jde o pořad označovaný jako „zprávy“. Takový závěr podporují i předchozí analýzy programu Televize Barrandov. Rada se opakovaně podobnými problémy ve vysílání tohoto programu zabývala. Pro Radu je proto připraven k posouzení návrh na vydání upozornění. Jelikož pořad mohl zasáhnout do rovné politické soutěže před volbami, je hodnocen požadavky formulovanými § 31 odst. 3 zákona č. 231/2001 Sb.

Dalším analyzovaným pořadem byl Týden podle Jaromíra Soukupa. Volby ve sledovaném období nebyly v tomto pořadu tematizovány. Pouze v jedné relaci byl identifikován příspěvek relevantní z hlediska zadání analýzy, jelikož tematizoval dva z kandidujících subjektů – Piráty a KSČM. Obě strany byly moderátorem Jaromírem Soukupem podrobeny ironizující kritice, aniž by jim byl poskytnut prostor na reakci. Jak již ale bylo uvedeno výše, Rada již v minulosti tento pořad označila jako zábavní, a tedy z hlediska objektivit a vyváženosti neřešitelný.

Z diskuzních pořadů Televize Barrandov byly analyzovány pořady Aréna Jaromíra Soukupa, Duel Jaromíra Soukupa a Týden s prezidentem. V případě pořadů Aréna JS i Duel JS upozornila analýza na nevyváženou strukturu hostů a současně absenci osvětlení mechanismu jejich výběru. Rada posoudí, zda ve věci požádá provozovatele o podání vysvětlení, a následně rozhodne o dalším postupu, či se nebude věcí zabývat.

Kvalitativní analýza obou diskuzních pořadů ukázala na řadu více či méně závažných pochybení, která jsou popsána na příslušných místech analýzy. Zpracovatelé analýzy ale konstatovali, že ani v jednom z uvedených případů nelze hovořit o porušení zákona o vysílání, ale „jen“ o nízké úrovni profesionalit moderace.

Posledním analyzovaným pořadem byl pořad Týden s prezidentem. Agenda Evropské unie ať v domácím či unijním kontextu byla přítomna ve čtyřech z celku pěti analyzovaných relací. Tematizovány byly hlavně volby do Evropského parlamentu a chování kandidujících subjektů v kampani. Kvantitativní analýza identifikovala vysokou nadreprezentaci hnutí ANO. Tematizace hnutí ANO a jeho členů (hlavně premiéra Andreje Babiše, nových ministrů a speciálně Marie Benešové jako ministryně spravedlnosti za hnutí ANO v souvislosti s demonstracemi) se opakovala ve vícero tématech v každém z rozhovorů. Druhým nejintenzivněji reprezentovaným subjektem byla vládní ČSSD, zejména

kvůli tématu odvolání ministra kultury Staňka. Reference ostatních kandidujících subjektů byly zhruba vyrovnané a jejich počet odpovídal aktuální vnitropolitické agendě provázané s těmito stranami.

Kvalitativní analýza konstatovala vysokou četnost moderátorských pochybení, která spočívala v kladení sugestivních dotazů, do kterých moderátor zakomponovával své názory či hodnotící soudy. Opakovaným problémem bylo stavění dotazů na informacích, které nebyly korektně doloženy zdrojem, případně byl zdroj uveden nepřesně. Jaromír Soukup nadto nesehrával roli kritického a nestranného moderátora rozhovoru, nebyl prezidentovi názorovým oponentem, ale spíše jeho názorům přitakával.

V kontextu těchto pochybení lze bezpochyby konstatovat nízkou úroveň profesionality moderátora. S ohledem na formát pořadu, i vzhledem k tomu, že favorizační či defavorizační výroky o kandidujících subjektech se v pořadu objevovaly jen ojediněle, se uvedená pochybení jeví optikou zákona o vysílání nepostizitelná.

Návrhy usnesení:

Rada pro rozhlasové a televizní vysílání se seznámila s analýzou zpravodajských a publicistických pořadů odvysílaných na programu Televize Barrandov provozovatele Barrandov Televizní Studio a.s. v období před volbami do Evropského parlamentu v roce 2019.

a

Rada pro rozhlasové a televizní vysílání v rámci své působnosti dané ustanovením § 5 písm. a) a f) a § 59 odst. 1–3 zákona č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání a o změně dalších zákonů (dále jen „zákon č. 231/2001 Sb.“), v platném znění, upozorňuje provozovatele Barrandov Televizní Studio a.s., IČ 41693311, sídlem Kříženeckého náměstí 322/5, Praha 5, PSČ 152 00, na porušení ustanovení § 31 odst. 3 zákona č. 231/2001 Sb., kterého se dopustil odvysíláním pořadu Moje zprávy v období před volbami do Evropského parlamentu od 23. 4. 2019 do 24. 5. 2019 na programu Televize Barrandov. Způsob moderace jednotlivých dílů pořadu vykazuje systematický a záměrně nevyvážený a neobjektivní přístup moderátora ke kandidujícím politickým subjektům. Komunikační strategie moderátora měla manipulativní potenciál, moderátor opakovaně nedůsledně odkazoval na zdroje svých informací, neposkytoval prostor subjektům podrobeným kritice ani pohledu druhé strany, užíval stereotypizačního nálepkování i stigmatizačních označení kandidujících subjektů, čímž došlo k porušení zásad objektivního a vyváženého informování. Rada stanovuje lhůtu k nápravě 7 dní ode dne doručení tohoto upozornění.

a

Rada pro rozhlasové a televizní vysílání v rámci své kompetence dané § 5 písm. a) a f) zákona č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání a o změně dalších zákonů, v platném znění (dále jen „zákon č. 231/2001 Sb.“) a v souladu s ustanovením § 137 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, (dále jen „zákon č. 500/2004 Sb.“) žádá provozovatele Barrandov Televizní Studio a.s., IČ 41693311, sídlem Kříženeckého náměstí 322/5, Praha 5, PSČ 152 00, o podání vysvětlení, podle jakého klíče byli zváni konkrétní představitelé politických uskupení kandidujících ve volbách do Evropského parlamentu 2019 do jednotlivých vydání pořadu Aréna Jaromíra Soukupa vysílaných ve dnech 23. 4. 2019, 30. 4. 2019, 7. 5. 2019, 14. 5. 2019 a 21. 5. 2019 na programu Televize Barrandov. Rada stanovuje lhůtu k podání vysvětlení 30 dní ode dne doručení výzvy.

a

Rada pro rozhlasové a televizní vysílání v rámci své kompetence dané § 5 písm. a) a f) zákona č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání a o změně dalších zákonů, v platném znění (dále jen „zákon č. 231/2001 Sb.“) a v souladu s ustanovením § 137 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, (dále jen „zákon č. 500/2004 Sb.“) žádá provozovatele Barrandov Televizní Studio a.s., IČ 41693311, sídlem Kříženeckého náměstí 322/5, Praha 5, PSČ 152 00, o podání vysvětlení, podle jakého klíče byli zváni konkrétní představitelé politických uskupení kandidujících ve volbách do Evropského parlamentu 2019 do jednotlivých vydání pořadu Duel Jaromíra Soukupa vysílaných ve dnech 25. 4. 2019, 2. 5. 2019, 6. 5. 2019, 9. 5. 2019 a 22. 5. 2019 na programu Televize Barrandov. Rada stanovuje lhůtu k podání vysvětlení 30 dní ode dne doručení výzvy.

Prosinec 2019

ANALÝZA VYSÍLÁNÍ

TELEVIZE BARRANDOV

PŘED VOLBAMI DO EVROPSKÉHO PARLAMENTU V ROCE 2019

Objednatel: Česká republika – Rada pro rozhlasové a televizní vysílání
Zpracovatel: FOCUS – Centrum pro sociální a marketingovou analýzu, spol. s r. o.

OBSAH

1.	ZADÁNÍ ANALÝZY	5
2.	TEORETICKO-METODOLOGICKÁ VÝCHODISKA.....	6
2.1	Mediální obraz.....	6
2.2	Mediální rámce.....	6
2.3	Objektivita a vyváženost: operacionální vymezení	8
2.4	Výzkumné otázky.....	10
2.5	Soubor, analytická jednotka a použité metody.....	10
2.6	Metody analýzy dat	11
2.6.1	Kvantitativní analýza	11
2.6.2	Kvalitativní analýza	12
2.7	Sběr dat, jejich zpracování, analytici a kodéři	13
3.	ANALYTICKÁ ČÁST	14
3.1	Zpravodajské a publicistické pořady Televize Barrandov a jejich analýza	14
3.1.1	<i>Naše zprávy</i>	155
3.1.1.1	Reprezentace EU a voleb do EP.....	155
3.1.1.2	Reprezentace kandidujících subjektů.....	17
3.1.1.3	Reference o kandidujících subjektech.....	17
3.1.1.4	Reprezentace kandidujících subjektů prostřednictvím jejich zástupců	19
3.1.1.5	Kvalitativní analýza profesních pochybení	19
3.1.2	<i>Moje zprávy</i>	221
3.1.2.1	Reprezentace EU a voleb do EP.....	211
3.1.2.2	Reprezentace kandidujících subjektů.....	255
3.1.2.3	Reference o kandidujících subjektech.....	266
3.1.2.4	Reprezentace kandidujících subjektů prostřednictvím jejich představitelů	31
3.1.2.5	Kvalitativní analýza profesních pochybení	322
3.1.3	<i>Týden podle Jaromíra Soukupa</i>	38
3.2	Diskusní pořady Televize Barrandov	40
3.2.1	<i>Aréna Jaromíra Soukupa</i>	40
3.2.1.1	Kvalitativní analýza profesních pochybení	44
3.2.2	<i>Duel Jaromíra Soukupa</i>	488
3.2.2.1	Kvalitativní analýza profesních pochybení	52
3.2.3	<i>Týden s prezidentem</i>	544
3.2.3.1	Reprezentace EU a voleb do EP.....	545
3.2.3.2	Reference o kandidujících subjektech.....	555

3.2.3.3	Kvalitativní analýza profesních pochybení	57
4.	HLAVNÍ ZÁVĚRY	622
4.1.1	Zpravodajsko-publicistické pořady	622
4.1.2	Diskuzní pořady	633
4.1.3	Hlavní závěry: shrnutí	644
5.	LITERATURA	66

1. ZADÁNÍ ANALÝZY

Objednatel RRTV formuloval základní požadavky pro předloženou analýzu následujícím způsobem (článek 1, Předmět smlouvy):

A) „Vypracování kvantitativně-kvalitativní obsahové analýzy“.

Výsledkem analýzy (...) „bude posouzení, zda ve sledovaných rozhlasových a televizních programech v předvolebním vysílání nedošlo k porušení ustanovení § 31 odst. 2 a 3 zákona č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání, resp. zda předvolební vysílání jako celek, i v rámci jednotlivých pořadů, dodržovalo zásady objektivního a vyváženého informování“.

B) Analýza

- a) poskytne informace o tom, jaký prostor byl ve vysílání poskytnut jednotlivým kandidujícím subjektům, resp. jejich zástupcům, s jakými konotacemi a v jakých konkrétních kontextech (výstupy musí být vztaženy jak obecně ke zpravodajství a publicistice, tak k jednotlivým cyklickým řadám pořadů, a v odůvodněných případech, které vyplynou z analytického zpracování, případně k jednotlivým pořadům);
- b) poskytne informace o tom, jak bylo pracováno s informacemi a se zdroji, zda byla důsledně oddělována fakta a komentáře a jaká byla míra konfrontačnosti svědčící o možné ztrátě neutrality či dokonce podjatosti, resp. zda ve vysílání nebylo možné vysledovat prvky či postupy, které by byly prostředkem manipulace za účelem poškodit nebo naopak prospět některému kandidujícímu subjektu (při odhalení takových prvků je nutno je popsat a zasadit do vysvětlujících kontextů);
- c) umožní komplexní vyhodnocení, zda program, resp. provozovatel vysílání, v rámci předvolebního vysílání poskytl objektivní, vyvážený a nestranný obraz všech kandidujících subjektů, resp. jejich představitelů (při odhalení pochybení je nutné tento nedostatek popsat, zasadit do vysvětlujících kontextů a adekvátně argumentačně podložit).

Analýza je strukturována do tří základních částí. Po expozici (a) teoreticko-metodologických východisek následuje (b) analytická část, rozdělená do několika podkapitol věnovaných samostatně zadaným pořadům, (c) zjištění analýzy shrnují hlavní závěry, které v několika stručných tezích odpovídají na otázky formulované objednatelem. Jinými slovy, předložená analýza poskytuje datové podklady, které by měly posloužit RRTV ČR k informovanému zodpovězení otázky, zda analyzované pořady jako celek, i jednotlivě, respektovaly ustanovení § 31 odst. 2 a 3 zákona č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání, respektive zda dodržovaly zásady objektivního a vyváženého informování.

2. TEORETICKO-METODOLOGICKÁ VÝCHODISKA

2.1 Mediální obraz

Základní teoretické předpoklady analýzy vycházejí z koncepce **mediálního obrazu**, respektive ze zákonitostí, které determinují jeho formování. Pro mediální obraz je určující to, že reprezentuje abstraktní kvalitu nebo ideu, která vznikla na základě určité manipulace se symboly, respektive znaky do komplexnějších komunikátů (například zpráv, reportáže či komentáře apod.), které vždy více či méně preferují, jak by mohli/měli mediální konzumenti daný obsah číst. Mediální obraz má povahu typifikovaného, zjednodušeného symbolu či přesněji znakové sestavy, která reprezentuje konkrétní objekty a události, do kterých se promítají představy, postoje, názory a zkušenosti jak jejich tvůrců, tak i konzumentů (Volek, 2013). Teorii mediálního obrazu tak budeme v naší analýze používat k výkladu procesu rekonfigurace a remediace zdánlivě snadno uchopitelné reality do podoby zpravodajsko-publicistických komunikátů.

Mediální obraz kandidujících subjektů jsme operacionálně definovali jako výsledkem synergického působení dvou dílčích tematických prvků (subagend):

(a) reprezentace předvolební aktivity kandidujících subjektů (aktérů) z pohledu jejich vlastní (před)volební aktivity (například tiskové konference, předvolební mítinky, prezentace volebního programu apod.), (b) reprezentace kandidujících subjektů/aktérů, která netematizuje jejich (před)volební chování, ale odráží jejich běžnou nevolební (parlamentní, stranickou, vládní) politickou aktivitu. V ideálním případě tak reprezentoval mediální obraz kandidujících subjektů souhrn jejich volební a mimovolební reprezentace. Často ale byl jen výsledkem reprezentace jejich mimovolebních aktivit.

2.2 Mediální rámce

Mediální obraz tvoří vedle dílčích kvantitativně zachytitelných atributů reprezentovaných subjektů (v daném případě politických stran a hnutí, respektive jejich představitelů) i způsob jejich zarámování, které příjemce, více méně bez jeho vědomí k dekódování, o kterém se domnívá, že je jeho svobodným produktem. Jde de facto o meta-komunikativní součást procesu transformace události (event) do zpravodajského obsahu (news), v jehož rámci dochází k determinaci recepčního chování příjemce obsahu. Entman (1993) vychází z toho, že zarámovat nějakou událost „*znamená vybrat některé aspekty vnímané reality a zvýznamnit je v komunikovaném textu takovým způsobem, aby prosazovaly určitou definici problému, kauzální interpretaci, morální hodnocení a/nebo doporučení*“ (Entman, 1993).

V předložené analýze chápeme mediální rámcování jako meta-komunikativní úroveň komunikace (Bateson, 1954, Van Gorp, 2005), která vede mediální konzumenty k tomu, jak mají číst a hodnotit zpravodajské a publicistické obsahy. Jinými slovy, rámce poskytují členům publika návod k tomu, jak využít vlastní zkušenost (Goffman, 1974) tak, aby dávala smysl recipovaným mediálním obsahům. Mediální rámce tak umožňují redukovat komplexní realitu a vytvářejí de facto schémata sloužící k její interpretaci.

Svou roli zde hraje i vlastní mediální zpravodajský provoz, který činí z rámců výsledek konkrétních sociálních a rutinizovaných procesů, k nimž se individuální jednání novináře vztahuje (Vliegthart, van Zoonen 2011: 105). Jinými slovy, rámce v tomto smyslu propojují témata a problémy, respektive určují, která témata k sobě patří, a kdy je vhodné je použít. V analýze vycházíme zvláště z předpokladů Todda Gitlina (2003), který chápe mediální rámce jako interpretační vzorce sloužící rutinní organizaci mediální reality, již prezentuje příjemcům postrádajícím přímou zkušenost, jako přirozenou. Jde o vodítka, nápovědi čtenářům, divákům, posluchačům, jak mají interpretovat a hodnotit dané obsahy. Bateson (2006) i Goffman (1974) se shodují v tom, že interpretační rámec určuje definici situace i lidskou reakci na ni. Persuazivní efektivita mediálních rámců byla opakovaně experimentálně potvrzena (Kahneman, Tversky 1984; Iyengar, Kinder 2010).

Identifikace, popis a analýza mediálních rámců byla využita pro finální odpověď na základní otázku, zda byla dodržena kritéria objektivity a vyváženosti. Soustředili jsme se proto na proces zvýznamňování nebo naopak potlačování relevantních informací, postojů a hodnot, které mohlo vést k favorizaci nebo defavorizaci kandidujících subjektů.

Vzhledem k zadané předvolební agendě jsme analyzovali vybrané obsahy i za pomoci dvou typů tematicky příslušných rámců: (a) první se týkal rámování Evropské unie, druhý (b) rámování vztahu kandidujících subjektů k EU.

A/ BINÁRNÍ RÁMOVÁNÍ EVROPSKÉ UNIE

1/ PROEVROPSKÝ RÁMEC byl kódován tehdy, pokud příspěvek napovídal konzumentům, jak mají vnímat EU a poskytoval jim argumenty, proč je třeba přijímat ji pozitivně.

2/ PROTIEVROPSKÝ RÁMEC byl kódován tehdy, pokud příspěvek napovídal konzumentům, jak je třeba vnímat EU a poskytoval jim argumenty, proč je třeba vnímat ji negativně.

B/ RÁMOVÁNÍ VZTAHU KANDIDUJÍCÍCH SUBJEKTŮ K EU

1/ NEUTRÁLNÍ RÁMEC byl kódován tehdy, pokud nebyl ve sdělení přítomen explicitní argumentovaný postoj, proč je třeba kandidaturu politického subjektu/kandidáta preferovat/odmítnout.

2/ PROEVROPSKÝ RÁMEC KANDIDUJÍCÍHO SUBJEKTU byl kódován, pokud příspěvek napovídal konzumentům, proč mají kandidáta/kandidující politický subjekt, a/nebo jeho ideje preferovat před ostatními. Uváděl, v čem spočívají jeho přednosti jako potenciálního europoslance. Toto rámování mohlo být záměrné i nezáměrné, mohlo být realizováno zvukem, resp. verbálně a/nebo obrazem.

3/ PROTIEVROPSKÝ RÁMEC KANDIDUJÍCÍHO SUBJEKTU byl kódován, pokud příspěvek napovídal konzumentům, proč nemají kandidáta/kandidující politický subjekt, a/nebo jeho ideje preferovat. Uváděl, v čem spočívají jeho slabiny z pohledu výkonu funkce europoslance. Toto rámování mohlo být záměrné i nezáměrné, mohlo být realizováno zvukem, resp. verbálně a/nebo obrazem.

2.3 Objektivita a vyváženost: operacionální vymezení

V analýze jsme se primárně zaměřili na posouzení vyváženosti a neutrality, resp. nestrannosti, respektive odovysílaného obsahu. Cílem bylo identifikovat případné de/favorizační editoriální postupy, které se dotkly jak kandidujících politických stran, tak jejich představitelů. Favorizaci či defavorizaci chápeme v rovině explicitní i implicitní jako pozitivní/negativní hodnocení vztahující se na analyzované subjekty, v našem případě politické strany, respektive osobnosti-kandidáty, jejich aktivity či ideje. Zaměřili jsme se tak na analytický popis editoriálních praxí konkrétních novinářů, které se přímo i nepřímo podílely na formování mediálního obrazu kandidujících subjektů.

Zpravodajství a publicistika jako specifické nástroje popisu společenských procesů jsou determinovány určitými normativními očekáváními, která na ně klade laická, ale i odborná veřejnost. Tato očekávání mají často povahu intuitivních, nepříliš strukturovaných představ, které bývají zastřešovány pojmem objektivity.

Normativní koncepce mediální (žurnalistické) objektivity vychází z předpokladu, že je jí možné dosáhnout, nebo se tomuto normativnímu horizontu alespoň přiblížit. Posuzujeme-li míru novinářské objektivity, vždy de facto hodnotíme, jakým způsobem novináři shromažďují, zpracovávají, třídí a šíří informace a jak se to projevuje ve finální podobě mediálních obsahů. Vycházeli jsme z takového pojetí žurnalistické objektivity, které akcentuje:

- a) poskytování **dostatečně širokého spektra názorů** na mediovanou problematiku,
- b) poskytování **rovnocenného prostoru** zastáncům jednotlivých názorových proudů či politických stran a veřejných institucí.

Analýza pracuje s operacionálním vymezením dvou klíčových kategorií:

- a) **profesní (žurnalistické) objektivitu**, chápané jako teoretický, ideálně typický koncept, který poslouží k posouzení, zda byl dodržen zákon, resp. ustanovení § 31 odst. 2 a 3 zákona č. 231/2001 Sb.
- b) **editoriální (žurnalistické) vyváženosti**, kterou budeme chápat jako kvantitativně analyticky popsatelné chování zpravodajských médií ve vztahu k předmětu zadané analýzy – reprezentace politických subjektů v předvolební kampani.

Oba koncepty představují v české mediální legislativě, respektive v různých podzákonných normách a kodexech, klíčová kritéria, podle kterých bývá posuzováno chování domácích médií. Možnosti jejich měření, respektive objektivizace, jsou dlouhodobě diskutovány a často zpochybňovány, a to jak z pohledu teoretického, tak i metodologického.

Hledání co nejpřesnějšího vymezení obou kategorií je předmětem dlouhodobého sporu, který se v zásadě týká otázky, do jaké míry je metodologicky korektní normativně měřit objektivitu symbolicky konstruovaných, tedy vždy subjektivně zatížených lidských komunikátů. Tato diskuse de facto neskončila, respektive oba tábory – skeptický i normativistický – stojí na svých pozicích, a výsledkem tohoto stavu je kompromisní akceptace obou kategorií v mediální legislativě. Tento stav se ostatně projevuje nejen v domácí mediální legislativě, která de facto

nenabízí dostatečně přesné operacionální definice, podle kterých by bylo možné systematicky a opakovaně posuzovat naplnění obou kritérií.

Jinými slovy, domácí mediální legislativa nechává formulaci operacionálních definic obou kategorií na konkrétní analýze, a to s vědomím, že objektivita (zvláště ta žurnalistická) představuje ve společenských vědách cosi velmi těžko uchopitelného, respektive situačně podmíněného. I v naší analýze tak budeme využívat obě operacionální definice objektivit a vyváženosti ve vazbě na podmínky určené Zadávací dokumentací, respektive strukturou výběrových souborů.

Pro každou analýzu testující naplňování kritérií objektivit a vyváženosti znamená absence předem daného vymezení nutnost, aby si operacionální definici formulovala ad hoc, a to vzhledem k dané agendě, typu pořadů apod. Tato volnost sice zpochybňuje striktně objektivistický, pozitivistický předpoklad univerzální srovnatelnosti použitých měřících nástrojů, má ale své opodstatnění v tom smyslu, že umožňuje vyhnout se mechanické volbě indikátorů a poskytuje prostor pro tvůrčí, zkušenostně založenou tvorbu operacionálně adekvátních indikátorů. To ale současně vede k tomu, že každá podobná analýza pracuje vždy s poněkud odlišným teoretickým i metodologickým instrumentáři, respektive s jeho aplikací.

Žurnalistická objektivita bývá chápána v tomto smyslu jako rutinní novinářská praxe, která umožňuje odrážet reprezentovanou skutečnost zveřejňováním:

- a) všech relevantních,
- b) věcně správných a
- c) nezkrácených (tj. úplných) informací, jež
- d) musí být komunikovány tak, aby byla jasně oddělena fakta od názorů.

Různí autoři rozlišují ne zcela totožná kritéria objektivit, ale v zásadě se shodují v tom, že podmínkou objektivního referování o sociálních jevech je dodržení:

- a) faktičnosti (pravdivosti, informativnosti, relevance) a
- b) nestrannosti, která je sycena kategoriemi vyváženosti a neutrality.

Pro cíle této analýzy jsme využili Westerstahlovu (1983) definici, kterou jsme modifikovali tak, aby ji bylo možné aplikovat na analýzu zadaného obsahu. Westerstahl nahlíží na objektivitu z pohledu **faktičnosti a nestrannosti mediálního výstupu**. V prvním případě bývá posuzována *pravdivost, informativnost a relevance obsahu*, které nelze testovat jinak než komparací a pozorováním v terénu. Jakkoliv jsou možnosti tohoto „testování reality“ obecně omezené, jak ukázaly studie GUMG (Eldridge, 1993; Philo, 1995), pokusili jsme se v kvalitativní části zachytit, popsat a vysvětlit podstatu případných:

- a) informačních zkreslení,
- b) nezáměrných věcných pochybení,
- c) záměrných manipulativních propagandistických či dezinformačních praxí.

Kvantitativní analýza se tak soustředila na:

a) **vyváženost**, respektive proporcionální zastoupení politických stran, hnutí, koalic a kandidátů z pohledu vybraných zpravodajských a publicistických pořadů,

b) **žurnalistické rutinní postupy** užívané ve zpravodajství a publicistice při **vytváření obrazů** kandidujících politických stran či hnutí a jejich představitelů.

2.4 Výzkumné otázky

Analýza věnovala pozornost tomu, **do jaké míry byl kandidujícím subjektům umožněn srovnatelný přístup do vysílání**: (a) formou **přímého zprostředkování** jejich komunikačního jednání, (b) a/nebo formou **institucionalizace** jejich postojů a názorů s cílem identifikovat případné de/favorizace kandidujících subjektů nebo idejí, které komunikovaly.

Analýza tak zodpoví následující otázky:

Kvantitativní analýza:

- I. **Byly z pohledu frekvenční analýzy reprezentovány kandidující subjekty vyváženě?**
- II. **Byl obraz politických stran, respektive jejich představitelů výsledkem objektivní, nestranné editoriační praxe?**
- III. **Do jakých interpretačních rámců vkládaly vybrané pořady kandidující subjekty, a to zvláště v optice jejich de/favorizace?**

Kvalitativní analýza:

- I. **V čem spočívala případná de/favorizace mediálního obrazu kandidujících subjektů?**
- II. **Jaké atributy kandidujících subjektů zvýznamňovala analyzovaná média, pokud bylo možné hovořit o jejich de/favorizaci?**

2.5 Soubor, analytická jednotka a použité metody

Analýza bude prezentovat výsledky vyčerpávajícího šetření. Nebude tudíž využita žádná z výběrových procedur, analyzovány budou všechny zadané pořady, respektive relevantní příspěvky, které sledované pořady odvysílaly. Přesnost závěrů je v tomto případě vyšší než v případě analýz, které pracují s pravděpodobnostně konstruovanými soubory.

Základní analytickou jednotkou bude obrazový nebo zvukový příspěvek, který tematizoval problematiku voleb do EP, respektive zabýval se:

- a) primárně danou agendou v rovině hlavního tématu příspěvku,
- b) volbami do EP v podobě tematické sub-agendy, která byla součástí jiné dominantní agendy, kterou rozvíjel či doplňoval,
- c) chováním kandidujícího politického subjektu a/nebo jeho představitelů, v tzv. nevolebním kontextu (nebyly zmíněny explicitně volby do EP).

Příspěvek definujeme jako obrazovou nebo zvukovou stopu, resp. audiovizuální stopu, která je zvukově nebo tematicky oddělena od předcházejícího a následujícího příspěvku.

Při aplikaci kvalitativní analýzy byla využita jako hlavní analytická jednotka promluva (komentář, otázka, replika).

Analýza tak využívala jak kvantitativní, tak i kvalitativní postupy. Vzhledem k rozsahu zadaného materiálu představoval těžiště analýzy kvantitativní popis. V první fázi se primárně zaměříme na druhou složkou objektivitu, kterou Westerstahl označuje jako **nestrannost**, a jež zahrnuje kritérium *vyváženosti*, jak s ním pracuje výše uvedená domácí legislativa a kodexy.

2.6 Metody analýzy dat

Vzhledem k obsahové, žánrové a formátové heterogenitě analyzovaného materiálu byla zvolena kombinace kvantitativních a kvalitativních metod, které se doplňovaly, resp. vykrývaly dílčí poznávací omezení jednoho i druhého přístupu. Jako **výchozí metoda**, která propojí analýzu všech pořadů, byla použita **obsahová analýza** v její **kvantitativní i kvalitativní podobě**, která zohledňuje a kombinuje časový, typový i případový přístup (Krippendorff, 2004 a Neuendorf, 2002). Z pohledu základních cílů spočívají přednosti obsahové analýzy především v tom, že umožňuje kategorizovat a kvantifikovat relevantní proměnné a jejich indikátory v rozsahu, který nejsou kvalitativní metody výzkumu schopny pokrýt.

2.6.1 Kvantitativní analýza

Aplikace kvantitativní části obsahové analýzy probíhala v následujících krocích:

- (a) V první fázi analýzy byly převedeny do operacionální, měřitelné podoby sledované indikátory tak, aby v rámci sledovaných programů umožňovaly měřit objektivitu, respektive vyváženost jednotlivých příspěvků, a to jak celé „předvolební agendy“, tak z pohledu reprezentace jednotlivých politických stran, hnutí a koalic;
- (b) v druhém kroku tyto měřitelné proměnné rozdělíme do subcelků, z nichž každý bude představovat jeden atribut indikující naplňování sledovaných kritérií objektivitu, respektive vyváženosti a nestrannosti. V rámci analýzy zpravodajských a publicistických pořadů budeme pracovat s následujícími indikátory:

A) PŘÍSPĚVEK

- TÉMA (dominantní/vedlejší motiv, který strukturoval předvolební agendu – otevřená otázka, kategorizovaná zpětně)
- STOPÁŽ (v sekundách)
- TYP PŘÍSPĚVKU (podle žánrového členění)

B) MLUVČÍ

- TYP (moderátor, reportér, komentátor, expert, vox pop apod.)
- SOUND BITE (čistá stopáž promluvy)
- STRANICKÁ A PROFESNÍ IDENTIFIKACE (politik, expert, vox pop apod.)
- PŘÍTOMNOST HODNOTÍCÍCH SOUDŮ VŮČI KANDIDÁTOVI

C) VOLBY

- POČET PŘÍSPĚVKŮ A JEJICH DISTRIBUCE (frekvence příspěvků věnovaných volbám a jejich rozložení v čase)
- STOPÁŽ (časové pokrytí agendy voleb jako celku)
- TEMATICKÉ INTERPRETAČNÍ RÁMCE

D) STRANY, Hnutí, KOALICE A KANDIDÁTI

- SOUND BITE (čistá stopáž promluvy všech „stranických promluv“, zvukových výstupů kandidátů, live i záznamů, v daném příspěvku)
- REFERENCE A JEJICH HODNOCENÍ (počet všech výpovědí o politickém subjektu v analyzovaných příspěvcích)
- CHARAKTERISTIKY A HODNOCENÍ STRANY/KANDIDÁTA (osobnostní, programové a ideové charakteristiky, favorizace/defavorizace formou hodnotících promluv/soudů, které byly prosloveny moderátorem, reportérem, komentátorem nebo hosty).

2.6.2 Kvalitativní analýza

Pro kvalitativní analýzu platí, že důkazem významu určitého jevu není jeho frekvenční nasycenost, ale identifikace významových akcentů, které mluvčí/novináři připisují aktérům komunikace, respektive jejich promluvám. Jinými slovy, kvalitativní analytické techniky se nemohou zabývat otázkami „co?“ a „kolik?“, jak to činí kvantitativní perspektiva, ale zaměřují se na významy, akcenty a kontexty chování daného pořadu/žurnalisty. Naopak tyto komunikační dimenze není schopen zcela zachytit kvantitativní postup, který se soustřeďuje primárně na popis struktury jevu, respektive na analýzu jeho dimenzí.

Vzhledem k výše uvedenému jsme se zaměřili v kvalitativní části analýzy na **komunikační (konverzační) chování/promluvy/otázky, respektive výrazové prostředky, které užívali novináři ve sledovaných pořadech**. Analytickou jednotku představovala jak promluva/výrok profesionálního komunikátora (moderátora, reportéra, komentátora), tak i jeho interakce s respondenty. Cílem bylo zachytit jak artikulovaný postoj novinářů vůči politickým stranám/kandidátům, tak i jejich obraz, který z takové interakce vznikl.

Speciální pozornost jsme zaměřili na problematiku týkající se dodržování kritérií žurnalistické objektivity. Zvláštní pozornost byla věnována následujícím komunikačním situacím:

A) PROFESNÍ FAULY KMENOVÝCH ŽURNALISTŮ, kteří:

- straní politické straně/kandidátovi (přímo i nepřímo),
- snižují či zesměšňují stranu/kandidáta/y (přímo i nepřímo),
- nekorigují hosta/y, kteří poškozují kandidující stranu/kandidáta/kandidáty za použití nekorektních argumentů nebo jim naopak zjevně straní, byť byli pozváni do vysílání jako neutrální hodnotitelé.

B) VĚCNÁ POCHYBENÍ KMENOVÝCH ŽURNALISTŮ, kteří:

- vytvářejí zpravodajské artefakty stereotypizovaným popisem událostí, jež tímto způsobem mytologizují,
- uvádějí nepřesné informace,
- zkreslují informace,
- potlačují relevantní informace,
- nekorektně prezentují a interpretují data výzkumů veřejného mínění.

2.7 Sběr dat, jejich zpracování, analytici a kodéři

V rámci kvantitativní analýzy byla data kódována podle vytvořené kódovací knihy a ukládána do datové matice, která sloužila pro zpracování dat statistickým software SPSS PC. Kódování bylo realizováno zaškolenými kodéry. Pro kvalitativní analýzu byly využity polostrukturované záznamové archy.

Každý analytik/kodér pracoval na jednom relativně samostatném celku. Kontinuálně probíhala diskuse sjednocující kódování nejednoznačně kategorizovatelných obsahů s cílem posílit interkodérskou reliabilitu. V druhém stupni kontrolního kódování byl celý vzorek podroben kontrole dvou analytiků, kteří měli za úkol sjednotit zbývající případy nejednoznačného kódování.

3. ANALYTICKÁ ČÁST

Následující podkapitoly přináší přehled všech relevantních zjištění v následujícím pořadí:

- Analýza zpravodajství a vybraných publicistických pořadů.
- Analýza vybraných diskusních pořadů.
- V každém z těchto celků na úvod přinášíme základní popis indikátorů a způsobu analytické práce, v závěru dílčí shrnutí.

U všech diskusních, zpravodajských a publicistických pořadů jsme se primárně zaměřili na sledování objektivitu a vyváženosti. Detailnější popis indikátorů objektivitu a vyváženosti je součástí obou hlavních analytických celků – zpravodajsko-publicistického a diskusního.

Nejdříve se zaměříme na zpravodajské a vybrané publicistické pořady. Druhou podkapitolu věnujeme analýze vybraných diskusních pořadů.

3.1 Zpravodajské a publicistické pořady Televize Barrandov a jejich analýza

Ze zpravodajských a publicistických pořadů Televize Barrandov byly analyzovány následující pořady:

- Naše zprávy
- Moje zprávy
- Týden podle Jaromíra Soukupa

3.1.1 Naše zprávy

Zpravodajská relace Naše zprávy se vrátila do vysílání na konci ledna 2019. Naše zprávy mají stopáž 5-6 minut a jsou vysílány 2krát denně v 9:30, 12:40 nebo krátce před půlnocí.

V rámci pořadu Naše zprávy vstoupily do analýzy relace vysílané od 26. 4. 2019 do 24. 5. 2019, tj. celkem 58 vydání. Celkově jsme identifikovali 58 příspěvků relevantních z hlediska zadání analýzy.

3.1.1.1 Reprezentace EU a voleb do EP

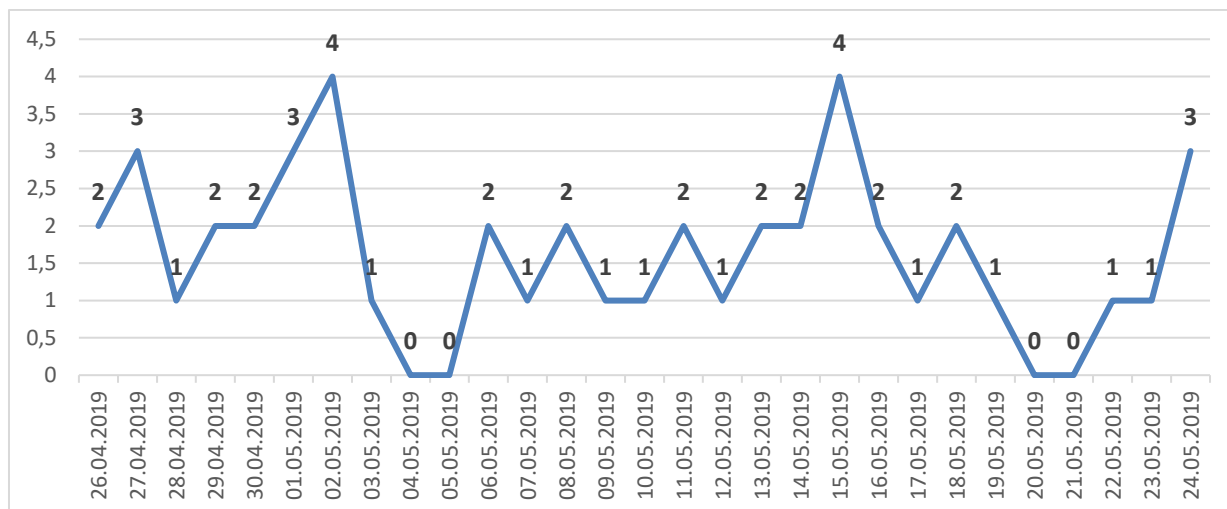
Agendu tematizující kontext i vlastní mediální obraz subjektů, které kandidovaly do EP, jsme rozdělili do dvou hlavních dílčích subagend: (a) první, popisující problematiku fungování EU jako instituce, včetně obsahů týkajících se voleb do EP. Nezahrnovali jsme ale témata týkající se dílčí problematiky členských zemí EU, (b) druhá subagenda zahrnovala příspěvky popisující mimovolební aktivity domácích politických subjektů kandidujících do EP. Tato subagenda vytvářela kontext kandidujícím subjektům, které zde byly popisovány většinou skrze jejich vnitropolitické aktivity, jež nesouvisely s předvolební kampaní. Naše zprávy odvysílaly více než dvě třetiny (81 %) příspěvků referujících o eurounijním diskurzu a v jeho rámci i o předvolebních aktivitách kandidujících subjektů (tab. 1).

Graf 1 ukazuje, že Naše zprávy tematizovaly eurounijní agendu v 38 z 58 odvysílaných relací, resp. v 47 příspěvcích. Pokud vyjdeme z výzkumu Brosiuse a Kepplingera (1990), silná krátkodobá agenda předpokládá výskyt minimálně jednoho příspěvku k danému tématu denně v daném pořadu (pokud jde o zpravodajství v elektronických médiích). Uvedené hodnoty ukazují, že se pokrytí EU v Našich zprávách přiblížilo definici silné agendy.

Tabulka č. 1: Příspěvky popisující subjekty kandidující do EP podle jejich eurounijního/mimounijního kontextuálního rámce (N = 58)

	počet	v %
eurounijní rámec	47	81 %
mimounijní rámec	11	19 %
celkem	58	100 %

Graf č. 1: Rozložení příspěvků tematizujících agendu EU dle data vysílání (N = 47)

Více než polovina příspěvků (53 %), které tvořily eurounijní rámec, tematizovala vztah vnitropolitické agendy k eurounijní problematice. Výlučně EU, resp. její orgány a představitelé byli tematizováni ve 47 % příspěvků (tab. 2).

Tabulka č. 2: Struktura příspěvků tematizujících eurounijní rámec (N = 47)

	počet	v %
příspěvky tematizující problematiku EU	22	47 %
příspěvky tematizující domácí agendu ve vztahu k EU	25	53 %
celkem	47	100 %

Samotné agendě voleb do Evropského parlamentu se jako hlavnímu či vedlejšímu tématu věnovala téměř čtvrtina (22 %) příspěvků z celku všech odvysílaných relevantních materiálů (tab. 3).

Tabulka č. 3: Struktura příspěvků podle zacílení na volby do EP (N = 58)

	počet	v %
příspěvek tematizoval primárně volby do EP	11	19 %
agenda voleb do EP představuje vedlejší téma příspěvku	2	3 %
příspěvky tematizovaly mimovolební agendu týkající se kandidujících subjektů či EU	45	78 %
celkem	58	100 %

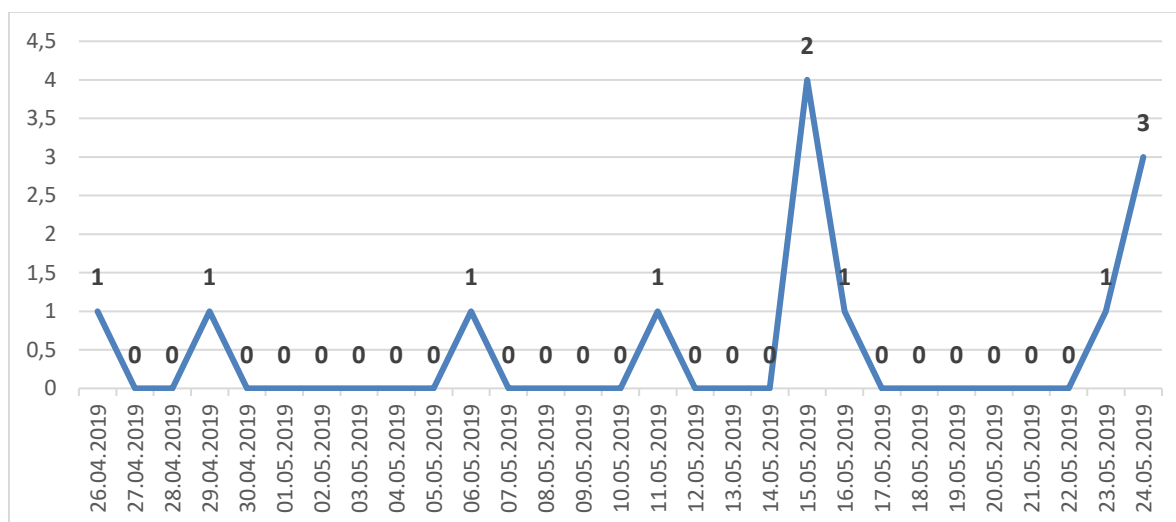
Samotná volební agenda naplnila necelou čtvrtinu (23 %) relevantních příspěvků tvořících eurounijní rámec (tab. 4). Agenda nebyla rozvíjena zcela kontinuálně, ale s několika přetržkami, které způsobily, že ze 32 vysílacích dnů byly volby do EP tematizovány pouze 8krát v jedenácti příspěvcích (graf 2).

Tabulka č. 4: Tematická struktura příspěvků o EU (N = 47)

tematická struktura příspěvků o EU	počet	v %
zahraniční politika – evropská agenda	27	57 %
volby do EP	11	23 %
vnitropolitická agenda ve vztahu k EU	7	15 %
jiné	2	4 %
celkem	47	100 %

Pozn.: Zahrnuje pouze příspěvky, ve kterých představovala eurounijní agenda hlavní téma.

Graf č. 2: Výskyt příspěvků akcentujících téma voleb do Evropského parlamentu dle data vysílání (N = 11)

Pozn.: Zahrnuje příspěvky, které tematizovaly volby do EP jako hlavní nebo vedlejší téma.

Z pohledu zadání, respektive výzkumných otázek je podstatné, že se Naše zprávy vyhnuly návodnému rámování EU, což odpovídá pravidlům zpravodajského žánru. Pro/proti eurounijní rámování zahrnující popis institucionálního chování orgánů EU, resp. chování jejich představitelů, se nevyskytlo (tab. 5).

3.1.1.2 Reprezentace kandidujících subjektů

Analýzu způsobů, jak Naše zprávy referovaly o kandidujících subjektech, jsme rozdělili do dvou dílčích celků. První popisuje intenzitu referencí o jednotlivých kandidujících subjektech, druhá subanalýza sledovala zastoupení představitelů jednotlivých subjektů ve vysílání, a to jak z pohledu jejich frekvenčního výskytu, tak i jejich podílu na celkové stopáži pořadu.

3.1.1.3 Reference o kandidujících subjektech

Naše zprávy referovaly v horké fázi volební kampaně dominantně o hnutí ANO (tab. 5), které bylo zmíněno ve více než polovině odkazů na kandidující subjekty (57 %). Toto vysoce

nerovnovážné pokrytí lze jen obtížně zdůvodnit pouze vyšší agendotvorností tohoto vládního subjektu a nelze jej obhájit ani jeho parlamentní silou, sněmovní či senátní.

Vzhledem k slabému pokrytí volební agendy nelze hovořit o tom, že by užitá reference diferencovaly mezi kandidujícími subjekty. Drtivá většina referencí odkazovala k nevolební agendě, které dominovalo hnutí ANO.

Z pohledu Vysílacího zákona klade naznačená nevyváženost otázku, zda nebyl porušen princip proporcionálního přístupu relevantních kandidujících subjektů do vysílání.

Tabulka č. 5: Počet referencí o kandidujících subjektech (N = 21)

	Celkem		volby do EP jsou hlavním nebo vedlejším tématem		volby do EP nejsou hlavním nebo vedlejším tématem	
	počet	v %	počet	v %	počet	v %
ANO	12	57 %	1	50 %	11	58 %
ČSSD	3	14 %	0	0 %	3	16 %
SPD	2	10 %	1	50 %	1	5 %
KSČM	2	10 %	0	0 %	2	11 %
ODS	1	5 %	0	0 %	1	5 %
Piráti	1	5 %	0	0 %	1	5 %
celkem	21	100 %	2	100 %	19	100 %

Struktura referencí byla značně tematicky roztržštěná, ale je zřejmé, že pro Naše zprávy představuje hnutí ANO středobod politického dění. Jinými slovy, dominanci referencí o tomto subjektu nelze vysvětlit jen a primárně tematizací problémů předsedy hnutí ANO (tab. 6).

Tabulka č. 6: Obsahová struktura referencí (N = 21)

témata referencí	počet	v %
15. výročí vstupu do EU, oslavy výročí, aktuální pozice ČR v EU	3	14 %
jiné	3	14 %
kauzy, podvody, nevhodné chování politiků	2	10 %
zahraniční politika ČR, zahraniční cesty/setkání českých politiků	2	10 %
návrh na zavedení sektorové daně pro banky	2	10 %
oslavy, připomínky významných událostí	2	10 %
otázka případného střetu zájmů Andreje Babiše	2	10 %
demonstrace SPD proti diktátu EU	1	5 %
předvolební kampaň	1	5 %
výsledky předvolebních průzkumů	1	5 %
odvolání ministra kultury Staňka	1	5 %
jmenování Marie Benešové ministryní spravedlnosti	1	5 %
celkem	21	100 %

Většina referencí měla deskriptivní, neutrální vyznění (67 %). Negativní valenci nesla necelá čtvrtina (24 %). Vzhledem ke značnému rozdílu mezi frekvenčním pokrytím vládních a opozičních subjektů v mimovolební agendě je sporné porovnávat zvláště reference s negativní/pozitivní valenci (tab. 7).

V absolutních hodnotách byl největší počet referencí s negativním vyzněním adresován hnutí ANO (3). Tematizováno bylo odvolání ministra kultury Staňka interpretované Našimi zprávami jako další selhání vlády Andreje Babiše. Negativní valenci neslo i zpravodajství o prošetřování střetu zájmů premiéra, na které reagovala Evropská unie.

Tabulka č. 7: Valence¹ referencí o kandidujících subjektech: celý soubor (N = 21)

	pozitivní		negativní		neutrální		celkem	
	N	v %	N	v %	N	v %	N	v %
ANO	1	8 %	3	25 %	8	67 %	12	100 %
ČSSD					3	100 %	3	100 %
SPD	1	50 %			1	50 %	2	100 %
KSČM			1	50 %	1	50 %	2	100 %
ODS			1	100 %			1	100 %
Piráti					1	100 %	1	100 %
celkem	2	10 %	5	24 %	14	67 %	21	100 %

Analyzovali jsme též rámování kandidujících subjektů z pohledu jejich pro/proti evropského zařazení, kterým mohly Naše zprávy potenciálně napovídat voličům, jak jsou dané subjekty vhodné či nevhodné pro působení v EP. Vůči žádnému z uvedených subjektů nebyl takovýto ne/doporučující výkladový rámec použit.

3.1.1.4 Reprezentace kandidujících subjektů prostřednictvím jejich zástupců

Naše zprávy prezentovaly ve sledovaném období pouze čtené zprávy a nepracovaly tak s audiovizuálním zprostředkováním reprezentantů kandidujících subjektů.

3.1.1.5 Kvalitativní analýza profesních pochybení

Profesní, respektive rutinní nedostatky se týkaly zvláště:

a/ nekorektní interpretace dat VVM (nejsou uvedeny parametry a kontext výzkumu: interval sběru dat, velikost vzorku, znění položených otázek, přeceňování jednoho měření jakoby šlo o trend, nezveřejnění zadavatele a subjektu, který financoval sběr dat).

Téma: průzkumu agentury STEMMARK týkající se Brexitu. Chybí informace o parametrech sběru dat. Nejasný popis a interpretace dat (27. 4. 2019, NZ 1 0:30, 2:15).

¹ Pokud porušily uvedené postupy profesně etické standardy a vedly tak k poškozování mediálního obrazu kandidujících subjektů, věnujeme se jim detailněji v následující kvalitativní analýze.

Téma: průzkumu společnosti Ipsos MORI o kritériích, která ovlivňují rozhodování voličů. Chybí informace o parametrech sběru dat (15. 5. 2019, NZ 2 12:40, 0:38).

Téma: průzkumu společnosti Ipsos MORI o kritériích, která ovlivňují rozhodování voličů. Chybí informace o parametrech sběru dat (15. 5. 2019, NZ 1 1:05, 0:38).

Téma: průzkumu agentur Behavio, STEM a institutu Europeum. Chybí informace o parametrech sběru dat (8. 5. 2019, NZ 2 10:45, 2:51).

Téma: průzkumu agentur Behavio, STEM a institutu Europeum. Chybí informace o parametrech sběru dat (8. 5. 2019, NZ 1 1:00, 2:51).

b/ nepřesné odkazování na zdroj (odkaz na zdroj neuveden nebo uveden nepřesně)

Téma: dotace pro Agrofert. „*Státní fond ale podle některých médií vyplácí dotace Agrofertu dál.*“ Zdroj informace (vydavatel) nebyl uveden (14. 5. 2019, NZ 2 12:40, 2:40).

Téma: Popis situace „*cizinců včetně Čechů v případě Brexitu, podle britských médií.*“ Chybí odkaz na titul/vysílatele/zdroj (1. 5. 2019, NZ 2 10: 45, 4:47).

3.1.2 Moje zprávy

Moje zprávy představují podle vysílatele nový formát televizního zpravodajství. Televize Barrandov prezentuje pořad Moje zprávy jako „zprávy s nadhledem, zcela překvapující pohledy na aktuální dění, rozhovory s předními českými osobnostmi a v neposlední řadě zábava. Ale ne taková ta veřejnoprávní, ale opravdová.“ Pořad kombinuje primárně dva žánry: zpravodajství a publicistickou rubriku pod názvem „Volejte a pište šéfovi.“

Pořad je vysílán každý den v 19:25. Do analýzy vstoupila všechna vydání ve sledovaném období (23. 4. 2019 – 24. 5. 2019), tj. celkem 32 relací. Stopáž jednotlivých relací se pohybovala od 33 do 87 minut. Celkem jsme identifikovali 395 příspěvků relevantních z hlediska zadání této analýzy.

3.1.2.1 Reprezentace EU a voleb do EP

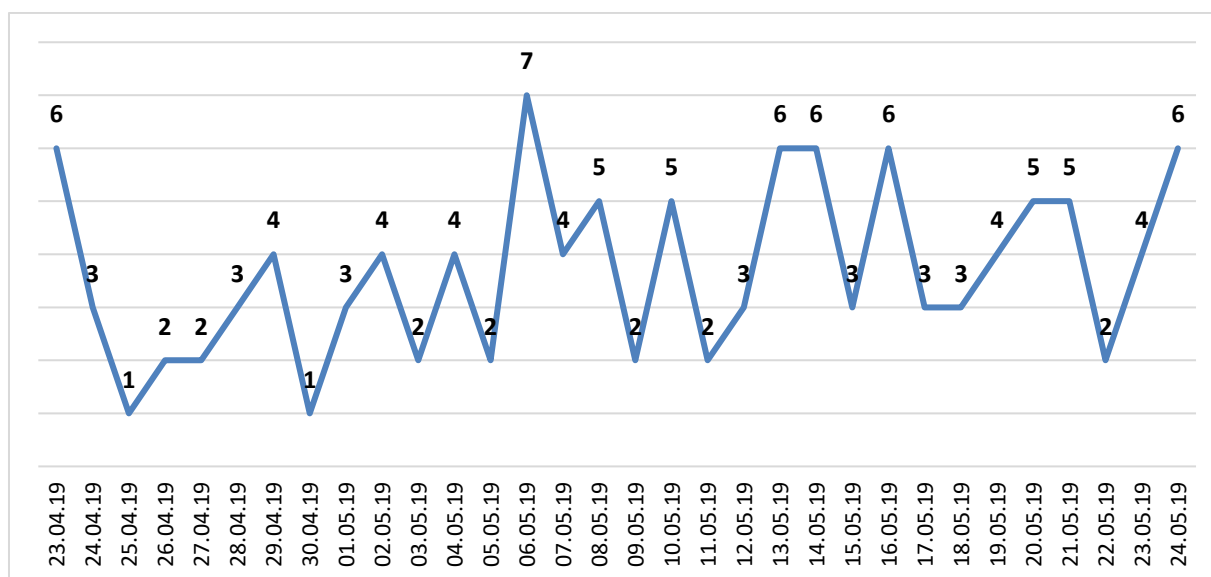
Agendu tematizující kontext i vlastní mediální obraz subjektů, které kandidovaly do EP, jsme rozdělili do dvou hlavních dílčích subagend: (a) první, popisující problematiku fungování EU jako instituce, včetně obsahů týkajících se voleb do EP. Nezahrnovali jsme ale témata týkající se dílčí problematiky členských zemí EU, (b) druhá, rozsáhlejší subagenda zahrnovala příspěvky popisující mimovolební aktivity domácích politických subjektů kandidujících do EP. Tato subagenda vytvářela kontext kandidujícím subjektům, které zde byly popisovány většinou skrze jejich vnitropolitické aktivity, jež nesouvisely s předvolební kampaní. Logicky tak byla rozsáhlejší, respektive zahrnovala téměř tři čtvrtiny (70 %) příspěvků referujících o kandidujících subjektech bez vazby na jejich předvolební aktivity (tab. 8).

Graf č. 3 ukazuje, že Moje zprávy tematizovaly eurounijní agendu ve všech 32 odvysílaných relacích, celkem v 118 příspěvcích (tab. 8). Pokud vyjdeme z výzkumu Brosiuse a Keplingera (1990), silná krátkodobá agenda předpokládá výskyt minimálně jednoho příspěvku k danému tématu denně v daném pořadu (pokud jde o zpravodajství v elektronických médiích). Uvedené hodnoty ukazují, že pokrytí EU v pořadu Moje zprávy odpovídá definici silné agendy.

Tabulka č. 8: Příspěvky popisující subjekty kandidující do EP podle jejich eurounijního/mimounijního kontextuálního rámce (N = 395)

	počet	v %
eurounijní rámec	118	30 %
mimounijní rámec	277	70 %
celkem	395	100 %

Graf č. 3: Rozložení příspěvků tematizujících EU dle data vysílání (N = 118)

Celkem tři čtvrtiny příspěvků (75 %), které tvořily eurounijní tematický rámec, popisovaly EU, respektive její orgány a představitele. Vnitropolitická perspektiva reflektující EU se objevila ve 25 % příspěvků (tab. 9).

Tabulka č. 9: Struktura příspěvků tematizujících eurounijní rámec (N = 118)

	počet	v %
příspěvky tematizující problematiku EU	88	75 %
příspěvky tematizující domácí agendu ve vztahu k EU	30	25 %
celkem	118	100 %

Samotné agendě voleb do Evropského parlamentu se jako hlavnímu či vedlejšímu tématu věnovalo celkem 19 % příspěvků z celku všech odvyšovaných relevantních materiálů (tab. 10).

Tabulka č. 10: Struktura příspěvků podle zacílení na volby do EP (N = 395)

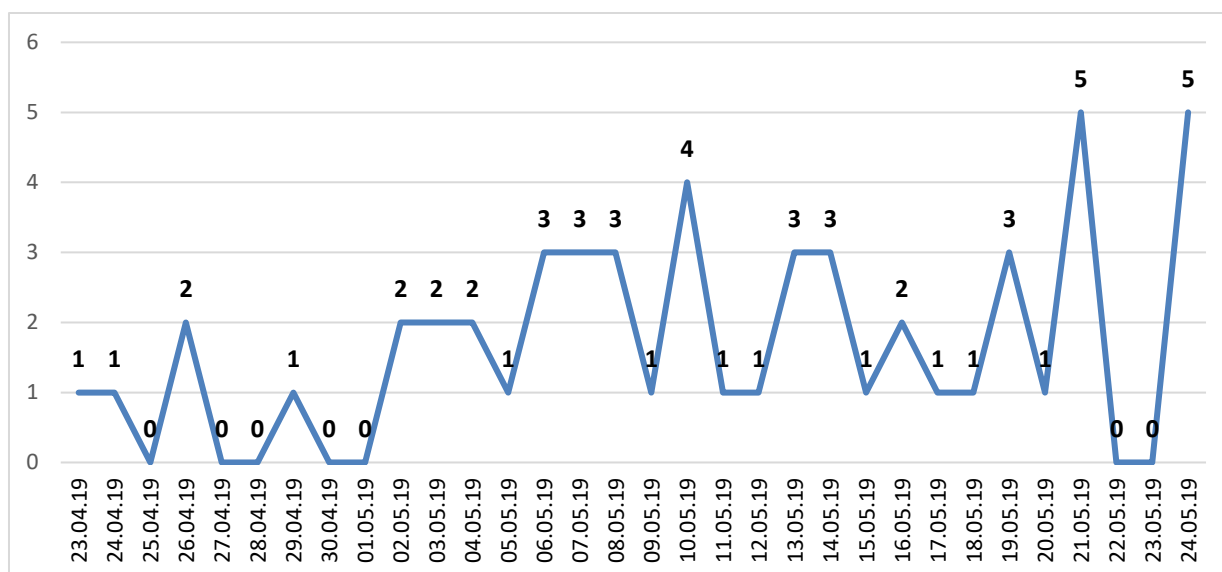
	počet	v %
příspěvek tematizoval primárně volby do EP	45	13 %
téma voleb do EP představovalo vedlejší téma příspěvku	8	6 %
příspěvky tematizovaly mimovolební agendu týkající se kandidujících subjektů či EU	342	81 %
celkem	395	100 %

V eurounijním rámci se dělila téměř stejná pozornost volební agendě (45 %) a agendě, která tematizovala mimovolební vazby vládní politiky na EU (43 %; tab. 11). Agenda nebyla rozvíjena zcela kontinuálně, ale s několika přetržkami, které způsobily, že z 32 vysílacích dnů byly volby do EP tematizovány 53krát v 27 příspěvcích (graf 4).

Tabulka č. 11: Tematická struktura příspěvků o EU (N = 118)

tematická struktura příspěvků o EU	počet	v %
volby do EP jako hlavní/vedlejší téma	53	45 %
vládní agenda reflektující EU, zahraniční a hospodářská politika ČR	51	43 %
evropská agenda, zahraniční politika EU	14	12 %
celkem	118	100 %

Graf č. 4: Výskyt příspěvků tematizujících volby do Evropského parlamentu dle data vysílání (N = 53)

Moje zprávy se v některých případech nevyhnuly návodnému rámcování EU. Celkem představovaly příspěvky s návodným rámcováním EU 9 % všech příspěvků tematizujících evropskou agendu. Pro/proti eurounijní rámcování zahrnující popis institucionálního chování orgánů EU, resp. chování jejich představitelů, neslo celkem 11 příspěvků (tab. 12). Větší část z nich užila protievropské rámcování.

Protievropské rámcování se nejčastěji týkalo vnitrostátních témat s vazbou na Evropskou unii a jednání jejich institucí, také bylo obsaženo v moderátorově interpretaci nařízení EU a jejich dopadů na českou společnost. Moderátor se zde nevyhýbal využití některých typických démonizačních stereotypů (EU jako Velký bratr) nebo udržování uprchlické agendy ve „stand by režimu“, ale žádný z negativních rámců nelze chápat jako porušení Vysílacího zákona. Za problematičtější by mohlo být považováno jen užití vulgarismu (*trotl*) a sporného výkladu možnosti aplikovat půlmilionovou sankci, které bylo poněkud zkratkovitě manipulativní, ale ne zcela lživé.

„Poté, co se nás Evropská unie jaksi nezastala, či spíše se na nás vybodla s odmítnutím zákazu dvojí kvality v Evropě, dvojí kvality potravin, tak teď zkouší reparát. Tentokrát chce zasáhnout proti falešným slevám. (...) Mělo by to být až za dva roky! Ono by se mělo, mělo by se, za dva roky. Takže je sice bezvadný, že evropský parlament schválil novelu směrnice o cenách pro spotřebitele, která by měla ale až za dva roky začít platit. A do roku 2022

mají nepoctiví obchodníci prá. Nevím, jestli s tím nové nařízení Unie něco udělá, ale stejně mám pocit, že i tohle to nařízení půjde obejít.“ (23.4.2019, 35:44).

„V nových vozech už prakticky nemůžete jet bez zapnutého pásu, jinak byste se z toho zbláznili. Ono to na vás bude křičet a různě vás to omezovat. A bude hůř. Do roku 2022 totiž Evropský parlament výrobcům automobilů nařídil, aby do vozů montovali daleko více bezpečnostních technologií. Přibude například černá skříňka, která bude zaznamenávat jaksi záznam o jízdě, dále přibude rychlostní asistent, co je takový omezovač rychlosti, a to si přiznejme, to dokáže pořádně naštvat. Není proto divu, že se proti tomu spousta lidí postavila a z původního návrhu tak zůstalo jenom torzo. A řidič tak snad bude i nadále mít větší kontrolu nad vozem. Na zaplat' Pánbůh, jinak už bychom opravdu v tom autě byli pouhými pasažéry a upřímně řečeno, skoro by nebyl rozdíl jet vlakem nebo autem, protože oba dva si jaksi dělají, co chtějí a my na to máme pramalý vliv. Ta svoboda auta, já bych byl nerad, aby mi to nedovolilo jet tak rychle, jak chci, aby mi to nedovolilo kouřit v autě, nebo něco podobného, i když tedy nekouřím. Vy rozumíte, jak to myslím.“ (23. 4. 2019, 66:04).

„Už přes rok platíme za plastové tašky a za tu dobu jsme se s tím tak nějak smířili. Výklad tohohle ustanovení zákona o obalech, který reaguje na předpisy Evropské unie je ale dodnes pro mnohé obchodníky takové tajemství. Já jenom připomenu, že za rozdávání plastových tašek zdarma dostalo loni od České obchodní inspekce pokutu 80 prodejců a šli až do stanic. Jedinou výjimkou stále zůstávají bezplatné mikrotenové sáčky na potraviny. Tyhle ty (ukazuje obrázek), které používáme na zeleninu nebo na pečivo. Ale teď pozor! Pokud by dal prodavač zákazníkovi do takového sáčku třeba špinavý květináč, už mu hrozí až půl milionová pokuta! Slyšíte dobře. Na potraviny ano. Na cokoli jiného ne. Takže pokud si teď říkáte, kolika nebohým prodavačům jste takto nechtě způsobili nějaké mrzení, naprosto vám rozumím. Mám to stejně. Mě teďkom napadá, když jdu do obchodu, kupuju si bazalku v takovém květináči. A беру si ten pytlík od rohlíků, že si to dám, aby mi to neušpinilo ty potraviny. Tak asi... asi tím ten prodejce porušuje zákon, že mi to umožní. No, nevím. Tak buďme v tomhle směru opatrní, protože Velký bratr, pardon, tedy, Evropská unie, nás sleduje.“ (29.4.2019, 41:33).

„Dnes jsem se ze Radiožurnálu Českého rozhlasu dozvěděl, že Evropská komise prohlásila migrační krizi za skončenou. Jo. Slyšíte dobře. To jsou věci. A pak že je to složitý, přitom je to stejně logický a jednoduchý, asi jako když nám zakázali uchošťoury, nebo kdyby Evropská komise prohlásila za skončené střídání čtyř ročních období. Co na tom, že všechno jsou to úplný nesmysly, jednou to prohlásila Evropská unie, tak to asi bude pravda, že jo. Anebo nebude? No. No nic.“ (15.5.2019, 40:36).

„Za migranty bude flastr. Zlobili jsme se, tak budeme potrestáni. Aspoň tohle to plánuje Evropská komise. Ta na nás totiž podala žalobu, že jsme nepřijali několik tisíc migrantů, jak tahle ta instituce rozhodla. Rozumíte, oni se tehdy usnesli na tom povinném přerozdělování, na těch kvótách migrantů, kteří přichází do Evropské unie, že každý stát se má o ně nějak podělit, my jsme to odmítli, tím pádem jsme se jim vzepřeli, žádný migranty jsme nepřijali, a oni na nás podali žalobu, která se teďkom u soudu v Lucemburku projednává. Tak. Jenomže ten problém je větší. Stejně zlobiví, jako jsme my, jsou, byli totiž i Poláci a Maďaři, kteří také neplnili kvóty, který jako měli, to rozdělení. Možná se to dá říci také tak, že jediní, kdo v rámci té Visegrádské čtyřky, to znamená Poláci, Maďaři, Češi a Slováci, v odboji vůči Evropské unii, kdo v tom jako nedržel partu, byli Slováci, to je pravda. Ti ty kvóty dodrželi. Ale my, Maďaři, Poláci jsme drželi partu. Každopádně teď nastal čas, kdy musíme u toho soudu v Lucemburku vysvětlit, proč jsme to udělali, proč jsme byli vzpurní a neposlechli jsme. A to jednoduchý úplně nebude. Protože Evropská komise řekla, že ten spor považuje za prestižní, protože jinak by v Evropské unii mohl si každý dělat, co chce. Rozumíte. Voni už dávno zjistili, že ty kvóty jsou blbost. My jsme to říkali od začátku, Maďaři to říkali od začátku, Poláci to říkali od začátku, kvóty jsou blbost. To voni už zjistili a taky už je nechtějí. Ale v době, kdy my jsme se tomu vzepřeli, tak to platilo. Takže nás souděj za to, že jsme se tomu vzepřeli, i když všichni zjistili, že je to blbost, a my jsme to říkali první. A je to prestižní spor, protože kdo se vzepře Evropské unii, tak by to teoreticky mohl udělat jindy, když by sme ho nepotrestali, kdyby oni ho nepotrestali, anebo by mohl navádět ostatní, aby také neposlouchali, a to se trestá. Takže se máme na co těšit. I když jádro toho sporu, na tom dnes, po letech, už nikdo nevidí nic špatného. Rozumíte, chápete.“ (16.5.2019, 10:08).

„Zajímavé na tom je, že když jsme chtěli přijmout opatření, které by zabránilo dovozu masa se salmonelou do Česka, tak nám Evropská komise vynadala, já nevím, do trotlů, nebo nechápajících lidí nebo nechápajícího státu,

jak funguje Evropská unie, že prý prostě bráníme svobodnému trhu. (...) A marné bylo naše volání, že ničemu nebráníme, že my chceme jíst jen normální maso.“ (22. 5. 2019, 8:47).

„Ale je možná dobré říct, že kromě sucha nese i svůj díl viny možná Evropská unie. Díky její dotační politice se totiž proměnila skladba plodin, kterou naši zemědělci pěstují.“ (23. 5. 2019, 03:34).

Protievropské rámcování se objevilo i v dotazu diváka, který byl do vysílání vpuštěn:

Divák: „Prosím vás, já mám jeden dotaz. Evropská unie nám kecala do pomazánkového másla, do tuzemského rumu, že to neodpovídá normám. Není to dvojitý metr, když oni můžou posílat blufy sem? To je jedna věc. Pak kecají o dotacích. Ty dotace, to je dar Evropské unie nám, anebo nám milostivě vrátí třeba z toho, co my vrážíme do Evropské unie? Jako toto by mě fakt zajímalo, a taky jestli tam bude stejný opilec Juncker, jako Kalousek, tak chraň nás Pánbůh.“ (17.5.2019, 21:30).

Moderátorova odpověď měla povahu proevropského rámcování:

„Celkově jsme dostali jaksi v dotacích od Evropské unie 700 miliard korun, což je samozřejmě obrovská suma. Mimo jiné ale zdaleka nedosahuje objemu peněz, které si Češi museli půjčit na bydlení, to je ... (smích) ... to jenom poznámka k tomu předchozímu. Ale každopádně, je to obrovská suma peněz. Je to víc, než jsme odvedli, to znamená, je to pro nás výhodné, pro Českou republiku. Ale nesmíme zapomenout, že opravdu my tam odvádíme velké prostředky a zpátky je čerpáme a něco navíc. (...) Takže tady bych Evropské unii řekl „děkujeme,“ dostali jsme více peněz, než jsme odvedli, ano, bylo to obrovské finanční... obrovská finanční podpora, a tady Evropské unii musíme poděkovat. Problém je ale také na naší straně, na co všechno jsme to použili...“ (17. 5. 2019, 22:50).

„A to si myslím, že je dobře. Protože pokud opravdu chceme zatnout tipec bankám, pokud fakt chceme skoncovat s firmami, které z Česka vyvádějí obrovské stovky miliard do daňových rájů, tak bez pomoci Evropské unie to nepůjde. Protože ať chcete, nebo ne, žijeme ve světě, který je globální, propojený. A je globální čím dál, tím víc. A v něm se musí bojovat proti neřádům a zlořádům a lumpárnám a lumpům, prostě společně. Tak.“ (1. 5. 2019).

„A nyní tady mám bilanci jednoho dobrého projektu, který pochází z dílny Evropské unie. Protože ať chcete nebo ne, Evropská unie není jenom zlý policajt, který nám zakazuje uchošťoury, plastový brčka a pomazánkový máslo. Ale stará se i o naše studenty. Řeč je samozřejmě o jednom z nejviditelnějších a také neúspěšnějších projektů Evropské unie, o výměnném programu Erasmus. (..) A věřte mi, že podpora těchto věcí, získávání zkušeností našich studentů, má smysl!“ (4. 5. 2019).

Tabulka č. 12: Rámcování Evropské unie v příspěvcích tematizujících problematiku EU (N = 118)

	počet	v %
výskyt proevropského rámce	3	2 %
výskyt protievropského rámce	8	7 %
bez interpretačních rámců	107	91 %
celkem	118	100 %

3.1.2.2 Reprezentace kandidujících subjektů

Analýzu způsobů, jak Moje zprávy referovaly o kandidujících subjektech, jsme rozdělili do dvou dílčích celků. První popisuje intenzitu referencí o jednotlivých kandidujících subjektech, druhá subanalýza sledovala zastoupení představitelů jednotlivých subjektů ve vysílání, a to jak z pohledu jejich frekvenčního výskytu, tak i jejich podílu na celkové stopáži pořadu.

3.1.2.3 Reference o kandidujících subjektech

Moje zprávy referovaly v horké fázi volební kampaně téměř výhradně o subjektech zastoupených v Poslanecké sněmovně PČR (tab. 13). Reference o koaličních vládních stranách překročily více než polovinu všech užitých referencí (60 %). Výrazně dominovaly zmínky tematizující hnutí ANO (37 %), což odpovídá nejen nejvyšší agendotvornosti vládního subjektu, ale více méně i jeho politické síle ve sněmovně.

Vzhledem k slabšímu pokrytí volební agendy nediferencovaly užití reference mezi zmíněnými subjekty tak silně jako v případě nevolební agendy. Bylo tomu tak i proto, že v rámci této subagendy již nelze argumentovat vyšší agendotvorností vládních stran, ale jen jejich politickou relevancí. I v rámci této volební subagendy výrazně dominovaly reference o nejsilnějším vládním subjektu ANO a také o vládní ČSSD. Rozdíly mezi ostatními parlamentními/sněmovními subjekty byly nízké a více méně odpovídaly jejich politické síle.

Tabulka č. 13: Počet referencí o kandidujících subjektech (N = 913)

	celkem		volby do EP byly hlavním nebo vedlejším tématem		volby do EP nebyly hlavním nebo vedlejším tématem	
	počet	v %	počet	v %	počet	v %
ANO	335	37 %	34	24 %	301	39 %
ČSSD	208	23 %	14	10 %	194	25 %
ODS	87	10 %	10	7 %	77	10 %
Piráti	65	7 %	10	7 %	55	7 %
TOP 09	50	5 %	5	4 %	45	6 %
KSČM	46	5 %	8	6 %	38	5 %
SPD	37	4 %	13	9 %	24	3 %
KDU-ČSL	24	3 %	5	4 %	19	2 %
STAN	14	2 %	3	2 %	11	1 %
Koalice STAN + TOP 09	13	1 %	12	9 %	1	%
EU TROLL – ANO, vytrollíme europarlament	9	1 %	9	6 %		
ČS	8	1 %	5	4 %	3	%
APAČI 2017	5	1 %	3	2 %	2	%
Hlas	3	0 %	2	1 %	1	%
DSZ-ZA PRÁVA ZVÍŘAT	2	0 %	2	1 %		
ESO	2	0 %	2	1 %		
Soukromníci + NEZ	2	0 %			2	%
TUJKA	2	0 %	2	1 %		
SZ	1	0 %			1	%
celkem	913	100 %	139	100 %	774	100 %

Podíváme-li se na tematickou strukturu referencí o kandidujících subjektech (tab. 14), vidíme vysvětlení, proč oba koaličně vládní subjekty dominovaly tzv. „zpravodajské“ agendě pořadu Moje zprávy. Většina tematických referencí korespondovala s vládní agendou. Výrazně nejčastějším tématem referencí jsou však reference označené v tabulce jako „názory Jaromíra Soukupa, hodnocení politiků a politických stran“ (17 %). Jedná se o reference, které nebylo možno zařadit do žádné politické agendy, protože Jaromír Soukup referoval své vlastní

postřehy a názory na konkrétní politické subjekty. Soukup též odpovídal na dotazy diváků, které byly směřovány na konkrétní politické subjekty. Nelze však říci, že by se názorové příspěvky nacházely pouze v této, „publicistické“ části. Obsahuje je stejně část označovaná jako „zpravodajství.“ Taktéž byly zastoupeny příspěvky označené jako „kauzy, podvody, nevhodné chování, kritika politiků“ (6 %), kde moderátor J. Soukup referoval (velmi často kritické, ironické až satirické) o takovém chování politiků, které mu je nesympatické. Blíže se bude této problematice věnovat kvalitativní analýza.

Tabulka č. 14: Obsahová struktura referencí (N = 913)

témata referencí	počet	v %
názory Jaromíra Soukupa, hodnocení politiků a politických stran, dotazy od diváků	159	17 %
ekonomika, daně, státní rozpočet, EET	85	9 %
předvolební kampaň, strategie stran v kampani	76	8 %
odvolání ministra kultury Staňka	62	7 %
kauzy, podvody, nevhodné chování, kritika politiků	56	6 %
jiné	53	6 %
jmenování Marie Benešové ministryní spravedlnosti – demonstrace, plánované změny v justici	43	5 %
reakce na jiné pořady Telelize Barrandov	39	4 %
problémy s životním prostředím, ekologie	28	3 %
výsledky předvolebních průzkumů	26	3 %
regionální témata a problémy	24	3 %
problematika zdravotnictví	24	3 %
témata policie, bezpečnosti, justice	21	2 %
dvojitá kvalita potravin	19	2 %
zahraniční politika ČR, zahraniční cesty a setkání českých politiků	18	2 %
zdanění církevních restitucí	14	2 %
zvýšení rodičovského příspěvku, mateřská dovolená	13	1 %
vnitřní problémy stran	12	1 %
cesta poslance Ondráčka na Ukrajinu	12	1 %
mimopolitické aktivity politiků	10	1 %
migrace, žaloba EK na ČR z důvodu odmítnutí migračních kvót, téma syrských sirotků	9	1 %
téma případného střetu zájmů Andreje Babiše	9	1 %
zrušení dětských dluhů, exekucí	9	1 %
předvolební diskuze, rozhovory	9	1 %
doprava	8	1 %
situace ve školství, navýšení platů učitelů	7	1 %
elektronické neschopenky	7	1 %
tolerance alkoholu u cyklistů a vodáků	7	1 %
rušení vystoupení českých umělců v Číně	7	1 %
volby obecně, organizace a průběh voleb	6	1 %
oslavy významných událostí	6	1 %
personální změny v institucích státní zprávy	6	1 %
tematika sociálních služeb	5	1 %

témata referencí	počet	v %
telekomunikace, mobilní operátoři	5	1 %
personální změny ve vládě Andreje Babiše	5	1 %
dezinformace před volbami, hoaxy	4	0 %
změna otevírací doby obchodů o svátcích	4	0 %
průmysl, energetika	3	0 %
problematika důchodů	3	0 %
celkem	913	100 %

Méně než polovina referencí (41 %) měla neutrální deskriptivní vyznění. Negativní valenci neslo 38 % referencí a u některých analyzovaných subjektů přesahovala i polovinu všech referencí (konkrétně šlo o parlamentní subjekty ODS – 57 %, TOP 09 – 60 %, STAN – 57 %, Koalice STAN + TOP 09 – 62 % a neparlamentní kandidující subjekty EU TROLL – ANO, vytrollíme europarlament, ČS, Hlas, TUJKA a SZ). Tematizováno bylo chování konkrétních politiků či aktuálně medializované problematické události (např. útok na poslance TOP 09 Dominika Feriho). Ale i stejně tak problematické aktivity jednotlivých (ve výrazné míře opozičních) parlamentních stran. U ostatních kandidujících subjektů byla často tematizována i jejich kampaň před volbami do EP (viz tab. 17).

Pokud vyjdeme z obecně prokázaného vztahu mezi počtem příspěvků a podílem jejich negativity, který roste s počtem příspěvků (Lengauer, Esser, Berganza, 2012; Freedman, Goldstein, 1999), tabulka 15 ukazuje, že pořad Moje zprávy se zcela vymyká tomuto pravidlu. Za pozornost určitě stojí také fakt, že hnutí ANO, s celkovým počtem 335 referencí, což je jednoznačně nejvíc, má však pouze 27 % referencí s negativní valencí, což je stejný poměr, jako u pozitivních referencí o této straně. Podobně tomu bylo také v případě KSČM a SPD. Těmto subjektům bylo dokonce adresováno více pozitivních než negativních referencí.

Zvláště vzhledem k výrazně vyšší frekvenci negativních referencí adresovaných zbývajícím sněmovním stranám (a nižší četnosti pozitivních), můžeme hovořit o porušení vyváženého referování o kandidujících subjektech. Detailněji se této problematice bude věnovat kvalitativní analýza.

Tabulka č. 15: Valence² referencí o kandidujících subjektech: celý soubor (N = 913)

	pozitivní		negativní		neutrální		celkem	
	N	v %	N	v %	N	v %	N	v %
ANO	89	27 %	91	27 %	155	46 %	335	100 %
ČSSD	46	22 %	79	38 %	83	40 %	208	100 %
ODS	10	11 %	50	57 %	27	31 %	87	100 %
Piráti	10	15 %	32	49 %	23	35 %	65	100 %
TOP 09	3	6 %	30	60 %	17	34 %	50	100 %
KSČM	13	28 %	12	26 %	21	46 %	46	100 %
SPD	13	35 %	9	24 %	15	41 %	37	100 %
KDU-ČSL	4	17 %	8	33 %	12	50 %	24	100 %

² Pokud porušily uvedené postupy profesně etické standardy a vedly tak k poškozování mediálního obrazu kandidujících subjektů, věnujeme se jim detailněji v následující kvalitativní analýze.

	pozitivní		negativní		neutrální		celkem	
	N	v %	N	v %	N	v %	N	v %
STAN			8	57 %	6	43 %	14	100 %
Koalice STAN + TOP 09	3	23 %	8	62 %	2	15 %	13	100 %
EU TROLL – ANO, vytrollíme europarlament	2	22 %	5	56 %	2	22 %	9	100 %
ČS			6	75 %	2	25 %	8	100 %
APAČI 2017	1	20 %	2	40 %	2	40 %	5	100 %
Hlas			2	67 %	1	33 %	3	100 %
DSZ-ZA PRÁVA ZVÍŘAT			1	50 %	1	50 %	2	100 %
ESO			1	50 %	1	50 %	2	100 %
Soukromníci + NEZ	1	50 %			1	50 %	2	100 %
TUJKA			2	100 %			2	100 %
SZ			1	100 %			1	100 %
celkem	195	21 %	347	38 %	371	41 %	913	100 %

Z pohledu vlastní volební agendy diferencovaly reference o kandidujících subjektech podobně jako v případě agendy nevolební (tab. 16). Za pozornost stojí, že menší kandidující subjekty jsou ve volební agendě prezentovány spíše negativně. Výrazně největší počet pozitivních referencí ve volebním kontextu byl připsán hnutí ANO, nejvyšší podíl (38 %) má SPD.

Tabulka č. 16: Vyznění referencí o kandidujících subjektech podle volební a mimovolební agendy (N = 913)

	volby do EP jsou hlavním nebo vedlejším tématem							volby do EP nejsou hlavním nebo vedlejším tématem						
	pozitivní		Negativní		neutrální		celkem	pozitivní		negativní		neutrální		celkem
	N	v %	N	v %	N	v %	N	N	v %	N	v %	N	v %	N
ANO	11	32 %	9	26 %	14	41 %	34	78	26 %	82	27 %	141	47 %	301
ČSSD	3	21 %	6	43 %	5	36 %	14	43	22 %	73	38 %	78	40 %	194
SPD	5	38 %	4	31 %	4	31 %	13	8	33 %	5	21 %	11	46 %	24
Koalice STAN + TOP 09	2	17 %	8	67 %	2	17 %	12	1	100 %	0	0 %	0	0 %	1
ODS	2	20 %	6	60 %	2	20 %	10	8	10 %	44	57 %	25	32 %	77
Piráti	1	10 %	4	40 %	5	50 %	10	9	16 %	28	51 %	18	33 %	55
EU TROLL – ANO, vytrollíme europarla ment	2	22 %	5	56 %	2	22 %	9							
KSČM	2	25 %	3	38 %	3	38 %	8	11	29 %	9	24 %	18	47 %	38
TOP 09			3	60 %	2	40 %	5	3	7 %	27	60 %	15	33 %	45
KDU-ČSL			2	40 %	3	60 %	5	4	21 %	6	32 %	9	47 %	19
ČS			4	80 %	1	20 %	5			2	67 %	1	33 %	3
STAN			3	100 %			3			5	45 %	6	55 %	11
APAČI 2017	1	33 %			2	67 %	3			2	100 %			2
Hlas			1	50 %	1	50 %	2			1	100 %			1

	volby do EP jsou hlavním nebo vedlejším tématem							volby do EP nejsou hlavním nebo vedlejším tématem						
	pozitivní		Negativní		neutrální		celkem	pozitivní		negativní		neutrální		celkem
	N	v %	N	v %	N	v %	N	N	v %	N	v %	N	v %	N
DSZ-ZA PRÁVA ZVÍŘAT			1	50 %	1	50 %	2							
ESO			1	50 %	1	50 %	2							
TUJKA			2	100 %			2							
Soukromníci + NEZ								1	50 %			1	50 %	2
SZ										1	100 %			1
celkem	29	21 %	62	45 %	48	35 %	139	166	21 %	285	37 %	323	42 %	774

Analýzovali jsme též rámování kandidujících subjektů z pohledu jejich pro/proti evropského zařazení, kterým mohly Moje zprávy potenciálně napovídat voličům, jak jsou dané subjekty vhodné či nevhodné pro působení v EP. Moje zprávy obsahovaly sedm takovýchto návodných rámců, které se týkaly sedmi kandidujících subjektů a osmi politických stran. Převažovaly ty, které měly protievropský spin, tedy naznačovaly, že by daná strana nebo její kandidát/ka, neměli být voleni do EP. V poznámce pod čarou uvádíme konkrétní znění uvedených návodných rámců³.

³ **ANO:** „Jestli máme s Andrejem Babišem něco společného, tak je to velké množství haterů a naše chuť je neustále provokovat. A právě dneska, když odstartovali svoji kampaň do Euro voleb, se to nabízelo dvakrát tolik. Jen se na to podívejte. Tady mám obrázek Andreje Babiše. Já osobně si myslím, že ta kampaň, kterou oni odstartovali, ochráníme Česko, nekompromisně, silné Česko, jak tady vidíme na tom obrázku. Ta čepice, a tak, bude fungovat. Tohle to je ta čepice, co měl Andrej Babiš (Soukup si čepici nasazuje na hlavu), tady (znovu bere fotku Babiše s čepicí). No. (eh) To bude dobrý. Oni samozřejmě se inspirovali Donaldem Trumpem. Make America great again. Udělejme znovu Ameriku velkou. Silné Česko a stejná barva. No a jo. Moji twitteroví a internetoví hateři. Podívejte se na to (ukazuje na čepici). Podívejte se na to. A pusťte se do mě a napište nějakou stížnost na Radu pro rozhlasové a televizní vysílání a naplňte Twitter a Facebook tím, že podporuju Andreje Babiše (sundává čepici, drží ji v ruce a pozoruje ji). Kdepak. To byla zpráva o tom, že hnutí ANO odstartovalo svoji volební kampaň. Do voleb do Evropského parlamentu. A můj čistě marketingový odhad, když skoro 30 let dělám reklamu, tak bych řekl, že ta kampaň je udělaná dobře a že bude fungovat.“ (2. 5. 2019).

ANO: „Paní Charanzovou osobně neznám, já jsem ji nikdy neviděl, takže ji znám pouze z internetu, z tiskových rozhovorů nebo televizních rozhovorů. No tak je to poměrně charizmatička politička, teď už zkušená, už jaksi v Evropském parlamentu končí jedno volební období a teď se uchází jako lídryně kandidátky hnutí ANO o druhé funkční období, takže s pravděpodobností hraničící s jistotou, tam zvolena bude.“ (14. 5. 2019).

ČSSD, Koalice STAN + TOP 09: „A kdyby Vás zajímalo, jaký jsou priority jejich (Koalice) kampaně, tak poslouchejte: Evropské hodnoty, bezpečnost, ochrana životního prostředí a reakce na klimatické změny. No. Já teda nevím, nikdy jsem sociálním demokratům moc nefandil, ale to mi ta jejich dvojí kvalita potravin a srovnání našich platů se západní Evropou, což je teda v tom jejich desateru (fotka programu ČSSD), volebním, přijde trochu smysluplnější pro český lid, že jo? No. Na druhou stranu, co čekat od TOP 09 a Starostů, to jsou strany pro ty lepšolidi (smích), že jo?“ (26. 4. 2019).

SPD: „A když jsem u toho obrazového materiálu, tak mám tady ještě jeden. Jedná se o citát (smích) jistého Roberta Vašíčka. Tedy pána, který často chodí do Arény Jaromíra Soukupa za SPD a on je kandidát č. 7 do Evropského parlamentu za SPD. A on říká: „Nejvíce jsem si oblíbil vína. Horší je, že už půlroku nepiju. Piju jenom, když mám chuť a tu nemám, dokud jsem nevyhrál Evropské volby“ (smích). No, tak já nevím teda. Já teda nevím, ale bych řekl, že z něj za chvíli bude abstinent.“ (19. 5. 2019).

EU TROLL: „A nyní pozor, konečně to přišlo! Strana, která aspiruje na to, že v blízkých se volbách porazí favorizované hnutí ANO 2011. Ale pokud byste si začali myslet, že je to snad kvůli nějakému programu, silnému charizmatičkému lídrovi, který se postaví Andrejovi Babišovi nebo tak, tak jste na omylu. Jedná se o trolly. Ti se

Tabulka č. 17: Rámcování kandidujících subjektů v referencích (N = 903)

	proevropský rámec	protievropský rámec
ANO	2	1
ČSSD	1	
Koalice STAN + TOP 09		2
SPD		1
EU TROLL – ANO, vytrollíme europarlament		2
ČS		2
TUJKA		1
celkem	3	9

3.1.2.4 Reprezentace kandidujících subjektů prostřednictvím jejich představitelů

Vzhledem k tomu, že většina příspěvků neobsahovala promluvy politiků, v tabulce č. 18 jsou uvedeni jmenovitě ti, kteří dostali prostor přímo ve vysílání jako hosté v rozhovorech, nebo jako přizvaní komentátoři (Patrik Nacher). Tabulka 18 ukazuje, že nejvýraznější prostor byl věnován zástupcům vládních subjektů ANO (celkem 20 min 40 s) a ČSSD (celkem 27 min 25 s). Vzhledem k absenci zastoupení ostatních kandidujících subjektů a jejich promluv v pořadu *Moje zprávy* nelze mluvit o tom, že by *Moje zprávy* pouze plnily povinnost zprostředkovat klíčová vládní témata a jejich nositele. Mezi hosty se objevili v pozici hostů i dva lídři kandidátek – Pavel Poc (ČSSD) a Kateřina Konečná (KSČM), vystupující v roli odborníků.

jmenují „ANO – vytrollíme europarlament.“ (...) Oni sázejí na podobnost názvu, to „ANO,“ a nepozornost voličů, kteří by si jako za tou plentou ve spěchu mohli ty lístky zaměnit. Že uvidí „ANO“ a hodí tam... No, oni žádný program nemají, jsou to recesisti, ale říkají si, „lidi jsou nepozorní, tak to vyzkoušíme.“ Vhodit do urny volební lístek 6 místo lístku 30, který patří tomu pravému hnutí ANO, stojí jako za zkoušku. A jelikož je podle Ministerstva vnitra podobnost názvů obou uskupení v souladu s pravidly, premiérovo hnutí chce aspoň ve zbývajících dnech kampaně dávat důraz na to, že má mezi volebními lístky až třicátý pořadí. (...) Takže největší strana má až číslo 30, zatímco tahlenci pidi-bláznivý uskupení „ANO – vytrollíme europarlament, číslo 6. A tak jsem si řekl, že panu premiérovi trochu pomůžu. Přeci jenom, sleduje mě teď stovky tisíc lidí, a nějaká ta osvěta nebude na škodu. Takže. Vážení. Hnutí Andreje Babiše má lístok 30. A trollové číslo 6. Tak na to nezapomeňte, no.“ (21. 5. 2019).

TUJKA: *(po ukázání plakátu kandidáta) Já vím, že si tady často stěžuju na svoje zákonodárce, ale když vidím tadyhle toto, docela jsme za ně rád... protože představte si, že takovýdle pán se někam dostane, no to byly věci. Každopádně, nechme ho být, doufám, že neuspěje, a pojďme dál.“ (10. 5. 2019).*

ČS: *„Opravdový bizár, a když říkám opravdový, tak to myslím vážně, takže si raději sedněte. O tom, že do Eurovoleb hlásí se všemožné strany, a ještě prapodivnější hnutí, tak to jsem vám říkal už v jiném mém pořadu, V Týdnu podle Jaromíra Soukupa. Ale ani já jsem netušil, že to jde ještě něčím překonat. No. Česká suverenita, tak se jedno z těch uskupení jmenuje, to ale dokázala. (...) To je neuvěřitelný. David Rath, kterej je už v podstatě v base, nebo v ní minimálně měl být. Jana Volfová se před časem nechala slyšet, že po zvolení Macrona nebude jíst makronky a video asi za 12 korun s odpovídající kvalitou. No, a děti v burkách skákající gumu a Standa Huml už jenom jako bonus. Hm no (gesto ironie), názor si udělejte sami, já o tom opravdu nic pozitivního neřeknu (smích).“ (11. 5. 2019).*

Kvalitativně odlišné promluvy pak analýza zachytila u dalších dvou představitelů politických stran, u kterých se Jaromír Soukup zaměřil na komentování předvolební kampaně. Ze záznamu předvolebního rozhovoru České televize mluvila 34 sekund lídryně kandidátky strany EU TROLL – ANO, vytrollíme europarlament, Lucie Schejbalová, a 13 sekund z volebního klipu mluvil kandidát za SPD, Robert Vašíček. V pořadu byly přehrány i volební spoty Koalice STAN + TOP 09 a ČS, avšak bez jednoznačné afiliace mluvčích.

I z pohledu pokrytí vlastní agendy tematizující volby do EP tedy nebyl všem kandidujícím subjektům poskytnut stejný prostor. Nelze ani říct, že reprezentace představitelů jednotlivých subjektů je úměrná jejich politické síle, resp. jejich zastoupení v PČR. Nadreprezentována byla zvláště ČSSD a KSČM.

Tabulka č. 18: Jména a délka promluv zástupců kandidujících subjektů podle jejich stranické afiliace

strana	celkem		
	jméno představitele	funkce/pozice	celková stopáž promluv
ANO	Patrik Nacher	poslanec	20 min 40 s
ČSSD	Pavel Poc	lídr kandidátky	12 min 41 s
ČSSD	Kateřina Valachová	poslankyně	14 min 44 s
KSČM	Kateřina Konečná	lídryně kandidátky	12 min 48 s
celkem			1 h 53 s

3.1.2.5 Kvalitativní analýza profesních pochybení

Kvalitativní analýza odhalila v pořadu Moje zprávy řadu profesních pochybení, která vedla ve svém celku k nerespektování zásad profesní objektivy a vyváženosti. Nejde jen o dílčí a nahodilá profesní selhání, ale o vzájemně se podporující komunikační postupy, které de facto omezovaly divákům možnost svobodně si vytvářet názory na prezentovaná témata. Manipulativní potenciál pořadu je v tomto smyslu vysoký a daná zjištění jsou o to významnější, že jde o pořad označovaný jako „zprávy“.

Vzhledem k tomu, že RRTV chápe pořad Moje zprávy jako publicistický, nelze vyžadovat, aby byl tento pořad zcela oproštěn od subjektivně hodnotících prvků. Ani v této méně striktní perspektivě, která připouští žánrově volnější a subjektivnější přístup moderátora, nelze zcela ignorovat následující favorizační a defavorizační strategie, které se dotýkaly konkrétních politických subjektů. Akceptace publicistických kritérií ale neumožňuje chápat uvedená pochybení jako přestupek ve smyslu Vysílacího zákona.

a/ manipulativní interpretace na straně moderátora se silnými de/favorizačními a stigmatizačními důsledky, které se dotýkaly osobnostní integrity některých dotčených aktérů.

Užití manipulativní emocionality a vulgarismů, resp. tzv. zjemněných forem agrese (ironie, sarkasmus, zesměšňování) na straně moderátora není přijatelná ani v publicistice, pokud se

silně dotýká cti dotčeného, který navíc nedostal prostor na obhajobu proti takovým dehonestujícím tvrzením. Silně hodnotící, emocionálně zabarvená tvrzení moderátora se objevovala systematicky.

„Tady jsem si dal omluvenku poslance Kalouska. „Byl jsem totálně na káry.“ To je samozřejmě vtip, to tam nenapsal. To by nenapsal ani Kalousek. Ten by napsal, že ze zdravotních důvodů nebo tak.“ (15. 5. 2019, 2:16-28).

Modelovou ilustrací užití manipulativní emocionality je dlouhý příspěvek odvysílaný 21.5.2019. J. Soukup se v něm věnoval vyjádření Petra Langa (ODS) adresovanému prezidentu Zemanovi.

„(..) Tendle ten člověk, kterej dokáže říct, tudle tu prasárnu, se k tomu neumí postavit jako chlap (zvyšuje hlas). Neumí. On řekne, že to byl vtip (zvyšuje hlas). Samozřejmě, že nebyl. Je to hloupá, blbá výmluva, když zjistil, že sklídl bouři. Pane Langu, bylo to idiotský. A Vy byste měl být chlap, aspoň jednou v životě, což se Vám evidentně nikdy nepovedlo a zmizet, zmizet z politiky (křičí), zmizet! A přijde mi úplně, doufám, že už o Vás nikdy neuslyším (křičí). A mně přijde úplně typický, že najednou pan Fiala, paní Udženija, pan Kupka, a další, ti strážci slušné politiky mlčí (křičí). Když jde o to, že ODS dělá slušnou politiku. Když jde o to, aby kritizovali ostatní s nějakým morálním právem je kritizovat, protože oni sou slušní (křičí), tak Fiala má plnou pusou řečí a najednou je ticho? Ticho? Za tudle tu prasárnu? (ukazuje na fotku Langa) (...). Takže já bych rád řek, že pokud ODS Langa nevyloučí, tohole toho týpka (fotka Langa) z Jesenice u Prahy, z miliardářské obce u Prahy. A nezbaví se ho tak, že už nikdy vo něm ve veřejném životě neuslyšíme, tak je to jen banda zbabělců a mega pokrytců. A já po něm půjdu (ukazuje na fotku), já po něm (ukazuje na fotku) půjdu. Do tý doby, než z veřejného života zmizí (křičí). Navždy! A mě by moc zajímalo, jak by Fiala a spol. reagovali, kdyby něco podobného někdo řek, něco řek o nich. Aspoň z poloviny podobného, jako tenhle ten týpek (znovu bere fotku Langa). Jejich člen, předseda z Jesenice u Prahy řek o prezidentu republiky. To by bylo řevu. To by bylo řevu. O proruských agentech, vyzývání k násilí a konci demokracie, ale oni můžou. Protože se to týká Zemana. Pfuj (odplivne si).“ (21. 5. 2019, 20:37-27:17).

V rámci dané komunikační strategie využíval J. Soukup fotografie, koláže a různé obrazové materiály, prostřednictvím kterých zobrazené aktéry vizuálně dehonestoval/ zesměšňoval/ stigmatizoval, nebo předkládal manipulativně zkreslené informace o těchto subjektech.

„No, ta situace s panem Ferim je taková zvláštní. Ono by bylo, ono bylo potřeba teda trochu si počkat, jak to vypadá. Ono to. On byl evidentně vožralej. A vožralý lidi by podle mě neměli psát (smích) na Facebook. To, že tam nejel pít (ukazuje rukou) mlíko, to von i sám řek. On si dokumentoval tu šarvátku postupně každou tu injekci, jízdu v sanitce, pobyt v nemocnici si dokumentoval. No, byl víkend, byly Velikonoce, moc věcí se nedělo, takže sociální sítě, internetová média prostě samozřejmě rozjely informování o té věci, protože atraktivní je. Napadení poslance Parlamentu České republiky samozřejmě atraktivní je. To je bod číslo jedna a myslím si, že to s tím informováním pan Feri teda přeháněl. Díky tomu, podle mého názoru, že byl prostě vožrajel, jak zákon káže.“ (25. 4. 2019, 33:26-34:16).

Uvedená tvrzení by JS mohl prezentovat (aniž by porušil Vysílací zákon), pouze tehdy, pokud by uvedl autorizovaná zjištění, důkazy podporující daná dehonestující tvrzení. Například policejní protokol atd.

V následujících dvou ukázkách moderátor zpochybnil profesní výkon dotčeného, resp. dotkl se osobnostní integrity radního, aniž by doložil základ této insinuace. Uvedený postup je neobhajitelný nejen ve zpravodajství, ale i v publicistice. Neudržitelná je taková forma komunikace i vzhledem k tomu, že dotčeným nebyl poskytnut prostor na obranu či korekci uvedených tvrzení.

„Říká se, že nové koště dobře mete. Já tím samozřejmě nechci říci, že by nový ministr dopravy Vladimír Kremlík byl nějaké koště, ale pravda je, že s ředitelem silnic a dálnic docela slušně jako zamet. Po čtyřech letech ho ve funkci nahradil Pavolem Kováčikem (fotka). To je nověj ředitel Ředitelství silnic a dálnic. A s výběrovým řízením na tenhle ten post se teda moc nemazal (smích), prostě se na to vykvajz. Prostě ho neudělal. Nový ředitel by měl prý zefektivnit práci té organizace, a také zlepšit komunikaci s veřejností. Ono totiž výmluvy typu, sníž jsme na D1 v prosinci nečekali, už jako příští rok nevemou.“ (7. 5. 2019, 52:03-22).

„Tenhle ten týden jsem mluvil o Pirátském radním Lukáši Janzovi (fotografie). To je von. Kterej si vode mě vysloužil titul v pořadu Týden podle Jaromíra Soukupa největší ubožák Česka. (ehm) Von. Já Vám to vysvětlím. Von se úplně neuvěřitelně, podrazácky a hnusně zachoval v případě podrazu provozovatelek kavárny a cukrárny v Dětském ráji v Ostravě. A doufám, že si pamatujete, jak jsem naznačoval, že za tím vším asi bude snaha vyšachovat je z toho fleku. A máme to černé na bílém. Aneb už je to oficiální. Dětský ráj Ostrava. To je tohle to (fotka). Bude mít od konce června nového provozovatele. Rozhodla o tom rada moravské Ostravy a přivozu poté, co usoudila, že nynější provozovatelky porušily nájemní smlouvu tím, že měly prodat alkohol ve větší míře, než mohly. Což právě vlastní kontrolou (ehm) dokázal (fotka Janza) radní Lukáš Janza. Rozumíte? Ony mohly prodávat víno jenom ve skleničkách. Po skleničce. A von je přemluvil, aby mu prodaly celou láhev. Vony mu jí prodaly. On řekl vidíte, konáte proti smlouvě. My Vás votad' vyhodíme. A jak řekl, tak udělali. A vyhodili je. O novém provozovateli Dětského ráje Ostrava bude rozhodnuto v rámci výběrového řízení v červnu. A já mám takovej pocit, že moc dobře vim, jak to dopadne. Úplně čirou náhodou to vyhraje nějaká organizace, která je spojena s nějakým pirátským kamarádem. S tím, že se samozřejmě bude jednat o zcela spravedlivou soutěž. Že jo? Tak se nám ty protestní Piráti stávají takovou úplně normální českou politickou stranou. Co myslíte? No.“ (24. 5. 2019, 26:05-39).

- Favorizace ANO a Marie Benešové

Už kvantitativní analýza pořadu Moje zprávy poukázala na disproporci mezi celkovým počtem referencí o vládním subjektu – hnutí ANO (jeho představitelích) a počtem negativních referencí. O hnutí ANO referovaly Moje zprávy do velké míry pozitivně. Zvláště komentáře týkající se M. Benešové sledovaly čistě podpůrnou či piárovou logiku, která nemá nic společného s profesními požadavky kladenými na aktuální publicistiku.

„Každý v téhle zemi ví, že o dobré lidi je tu nouze. A já jsem opravdu přesvědčený, že Andrej Babiš hledal někoho, kdo se v justici orientuje. Kdo zná situaci v soudnictví, tedy v justici, a ve státním zastupitelství. (...) Já si nemyslím, že by Marie Benešová si myslela, že může zasahovat do práce soudců nebo státních zastupitelů. To v žádném případě a osobně si nemyslím, že se to chystá udělat. (...) Odmítám na Marii Benešovou se dívat jako prezidentova člověka a upřímně, a odmítám všechny ty až konspirační teorie hodné deníku N, Respektu a dalších těch lepších médií o odvolání nejvyššího státního zástupce Pavla Zemana. Mimo jiné sama nastupující ministryně Benešová řekla, že se to prostě nechystá udělat. Nechystá udělat, tak snad ví, co hovoří.“ (23. 4. 2019, 0:52-6:41).

„Málem bych zapomněl. Dnes se konala v pořadí (dává prst k hlavě a dělá, že přemýšlí), počkejte, já to spočítám. Nebo víte co, tolik času opravdu nemáme. Takže řekněme, že již několikátá demonstrace. Ta dnešní byla věnovaná podpoře nezávislé justice. Jedná se o reakci na jmenování Marie Benešové novou ministryní spravedlnosti, k němuž má dojít zítra. A tohle to já upřímně nechápu. Tedy, tady nikomu nevádí, že naše justice je schopná nevinného člověka vláčet 6 let od čerta k ďáblu. Dát mu 14 různých rozsudků. Držet ho dva roky ve vězení, než se domůže pravomocného osvobození. Mimo jiné, hovořím samozřejmě o Lukáši Nečesaném. (...) . A s tím nikdo problém nemá. Ale jakmile se ministryně spravedlnosti má stát někdo, kdo dobře vychází s prezidentem Zemanem, tak všichni ti lepšolidé (zvyšuje hlas, ironie), ale lepšo novináři, jako je paní Lauder, která chce vzít lékařskou licenci člověka, který strčil do Dominika Feriho (křičí). Nebo ten Moláček, o kterém jsem mluvil. Tak voni bijí na poplach, že je ohrožena demokracie. Tak víte co? Vy všichni z toho slavného milionu chviliek pro demokracii zkuste si sundat tu pásku přes oči (ukazuje názorně), co tam celou dobu máte, a začněte dělat něco potřebného. Tohle to totiž žádný smysl nemá a jenom pečlivě hloubíte příkop, který naše, naši zemi rozděluje (ukazuje rukou rytí do stolu). To Vám pěkně děkuju.“ (29. 4. 2019, 47:19-48:55).

„Ministryně Benešová, o té jsme už hovořili. Ministryně spravedlnosti, Marie Benešová (fotografie), to je tato dáma. Odmítla poslaneckou žádost, aby zveřejnila svou zprávu o tom, že si lze v České republice objednat trestní stíhání. Což tvrdili Zeman i Babiš a ona snad říkala, že o tom má nějaké důkazy. A všechna ta rádobý spravedlivá média se mohla protrhnout. A upřímně řečeno, já tomu moc nerozumím. Zprávu zpracovala pro prezidenta České republiky, nikoli pro širokou veřejnost a (smích) čučkaře, tedy agenty tajné služby. Takže může mi někdo vysvětlit, proč se všichni tak rozčilují? Tak až ji prezident, tu zprávu dostane, přečte si jí, tak si snad má rozhodnout, jestli ji teda dá dál ne? A hlavně se na tom musí dohodnout s ministryní spravedlnosti. No, to je logický. Aspoň mi to tak přijde, no jo, ale asi jsem moc racionální.“ (11. 5. 2019, 8:43).

„No, já paní Benešovou osobně neznám, nikdy jsem ji neviděl. Ale můžu sledovat, jaksi její profesní kariéru. Ona takřka celý svůj život, profesní život, strávila v justici, tedy v rezortu spravedlnosti. Jako nejvyšší státní zástupkyně, jako státní zástupkyně mnoho let byla státní zástupkyně, poté byla i advokátkou. Odborně podle mého názoru je velmi schopná. To, co se jaksi teď spustilo ta její kritika a různé demonstrace, mediální tlak, že na svém místě ministryně spravedlnosti se ocitla proto, aby zastavila kauzu Čapí hnízdo nebo aby sáhla do struktury státních zástupců a justiční struktury, tak aby vedoucí pozice v justici, tedy ve státním zastupitelství nebo v soudnictví zastávali lidé jí naklonění, potažmo naklonění Andreji Babišovi, to považují opravdu za zbytečné strašení.“ (11. 5. 2019, 20:54-23:06).

„Teď už to tak utichlo, protože paní Benešová (smích) trpělivě vysvětluje, co hodlá nebo nehodlá udělat, a i jaksi ten, který poslouchat nechce nebo mírně řečeno i natvrdejší člověk pochopil, že vo (smích) nějaký ohrožení nezávislosti justice paní Benešové opravdu nejde.“ (23. 5. 2019, 5:37).

V souvislosti s demonstracemi za nezávislost justice byl tematizován a favorizován i předseda hnutí ANO, premiér Andrej Babiš.

(V odpovědi na otázku divačky, jaký má Jaromír Soukup názor na pana Babiše). „No. Na pana Babiše. Já bedlivě sleduji kroky, které ta vláda dělá. A teď jsem byl trochu kritický, ať se to týkalo vývoje ekonomické situace, vývoje státního rozpočtu, kroků, které tam chtějí dělat. (...) Na druhou stranu, nevěřím, že by Andrej Babiš šel do politiky jenom pro peníze. Tak jak mnozí jeho kritici říkají. Nebo nemyslím si, že Andrej Babiš je (hm) ohrožením demokracie, zásadním ohrožením demokracie. Není tomu tak.“ (23. 4. 2019, 16:52-17:42).

„Andrej Babiš je autentický, autentický, všechno, co dělá, dělá s tím přesvědčením, svým, veškerou svojí energií, a to lidi nepochybně zajímá. A samozřejmě ty političtí konkurenti na něj tlačí, máme tady kauzu Čapí hnízdo, celou řadu dalších a dalších věcí, a to si myslím, že pro každého politika je těžké a Andrej Babiš poměrně ve vysokém věku, okolo 60 let se, se jaksi vrhnul do politiky, takže na to okopávání kotníků, mediální tlak a podobně nebyl úplně zvyklý a myslím si, že ho to trochu šokovalo, i když teďkom začíná být, začíná být už takový zvyklejší a tolerantnější. Ale přesto si myslím, že mediální tlak a demonstrace, že jím podléhá, že ho to trápí. Že ho to rozčiluje, uráží a tady asi evidentně je jeho slabé místo, což jeho protivníci dobře vidí. A uvidíme taky pokračující kauzu Čapí hnízdo, jestli skutečně bude podána obžaloba k soudu a jak bude probíhat soudní jednání. A jak říkám (eh) parlamentní volby jsou takřka za rohem v roce 2021 no. Tak to je můj otevřený názor a jsem připraven na to, že mi Andrej Babiš, Miloš Zeman i spousta novinářů teďkom bude nadávat no (smích).“ (14. 5. 2019, 76:31-80:14).

Kromě premiéra Babiše J. Soukup v pořadu Moje zprávy favorizoval i jednotlivé představitele hnutí ANO, vyjadřoval sympatie vůči jejich politickým krokům, šlo však o dílčí, méně intenzivní komunikační strategie, které ale však přispívaly k pozitivnímu obrazu hnutí ANO.

(V rozhovoru s Patrikem Nacherem) „No, ale je pravda, že váš projekt bankovní poplatky byl úspěšný, získal si mezi lidmi obrovskou podporu a vaše jméno se díky němu stalo známým. Vy kdybyste proti těm bankám nebo pro naše občany nic víc neudělal, tak to bylo docela dost.“ (6. 5. 2019, 12:38-52).

„Takže bych Vám chtěl říci, že včera pochválila mezinárodní agentura Bloomberg naši ministryni financí Alenu Schillerovou. To je naše ministryně financí. A to za nový zákon, který daní velké technologické firmy. Konečně. Konečně začneme danit velké technologické firmy, které své zisky bez zdanění vyvázejí z České republiky tam, kde

je to pro ně výhodnější. A pochvalu jsme si vysloužili především za to, že zatímco zbytek Evropy, včetně celé té slavné Evropské unie (ironie) tápe a neví, jak na ten Google, Facebook a další internetové firmy.“ (7. 5. 2019, 10:27).

Jaromír Soukup v pořadu opakovaně deklaroval své sympatie k ministroví zdravotnictví za ANO, Adamovi Vojtěchovi.

(K chystaným změnám na ministerstvu zdravotnictví) „Já jsem vám totiž hned po prvním Duelu Jaromíra Soukupa s ministrem zdravotnictví Adamem Vojtěchem říkal, že tento pan se neztratí. A pokud mu tento tah vyjde, jako že mu fakt držím palce, tak je to jednoznačně dobře, pro lékaře, pro nás pacienty a samozřejmě pro zdraví nás pacientů, to znamená pro celou společnost.“ (9. 5. 2019, 4:43-5:20).

„A jsem tedy rád, že si ministr Adam Vojtěch vzal má slova k srdci a chce s tím něco udělat. A já mu jako obvykle držím palce, protože v té vládě je to sympaták.“ (18. 5. 2019, 9:01).

Jak už zmiňovala kvantitativní analýza, v několika případech pozorujeme pozitivně návodné rámcování hnutí ANO, které tematizovalo tento subjekt jako vhodný pro volbu do Evropského parlamentu. Jednalo se hlavně o tematizaci předvolební kampaně (J. Soukup pravidelně pozitivně odkazoval k červeným volebním kšiltovkám se sloganem „Silné Česko“, např. 6.5. 1:53), což mělo de facto nejen formu latentní, ale i manifestní podpory daného kandidujícího politického subjektu.

- Favorizace ČSSD

U druhého vládního subjektu, ČSSD, byly favorizační tendence o poznání slabší, žánrová nepřislusnost uvedených komentářů ale zůstává.

„ČSSD jsem kritizoval dost často a za váš tlak na zavedení sektorové daně a bankovní daně, vás chválím, kudy chodím. Tak tohle možná bude druhý případ. (...) A jestli to prosadí, ministr zemědělství, beru zpět a bude to můj oblíbenec. Tentokrát opravdovej.“ (30. 4. 2019, 15:31-16:07).

„Já si z paní Maláčové dost často střílím. Tak to bude další z ministrů, na kterého možná budu měnit názor a výjimečně ji pochválím. Já jsem dlouho, dřív dost často kritizoval ministra Tomana a poté, co zabojoval proti dvojí kvalitě potravin, tak ho začínám chválit. Ne pořád, ale občas.“ (23. 5. 2019, 11:34-43).

- Defavorizace TOP 09

Straně TOP 09, kandidující do eurovoleb v koalici s hnutím STAN, byla v pořadu Moje zprávy věnována značná, často defavorizující pozornost. Tematizováno bylo jednání několika viditelných politiků (poslanec Dominik Feri či kandidátka Kateřina Jacques) a také všeobecné názorové směřování a hodnoty, které strana zastává. Příspěvky označené jako defavorizační kombinují manipulativní emotivitu moderátora s chybným odkazováním na zdroj, respektive s insinuacemi postrádající jakýkoliv zdroj i důkaz.

(V kontextu vyšetřování napadení poslance Feriho) „A zatímco tady všechna média skočila na příběh Dominika Feriho a opakovala jeho stanovisko, že to byl rasistický útok, a tak dále, tak mě zajímal názor i té druhé strany. Víte, právě ono je strašně laciné skočit na příběh o rasismu. O chudáčkovi Dominikovi, který vyrazil na košť a jen tak z ničeho nic se připlehl do rvačky (fotka Feriho se šrámy). (...) Jenomže nic proti tomu, já tomu nevěřím. Vsadím se s Vámi, že kdyby tam u toho sklepa místo Feriho stál jiný známý člověk, který má tmavou pleť, třeba Rey Koranteng nebo Bony Wilfried, tak se nic nestalo. (...) A protože policie se zatím (ehm) kloní spíše k verzi skupiny Kabát, znáte to, když se u nás chlapi poperou, tak jenom nožem nebo sekerou (smích), tak si myslím, že by možná bylo na místě se pana poslance zeptat, co té bitce opravdu předcházelo. A také na to, zda je normální si dělat selfie ze sanitky. Nic ve zlým, ale mně to přijde trochu taková já nevím, jak to říct jako marketingovej kalkul nebo

vypočítavost, za kteréj jako člověk z reklamy samo sebou pana Feriho chválím. Ale obávám se, že to je tak jediný, za co ho mohu pochválit. (...) . Co když se ale ukáže, a zatím to tak vypadá, že to nebylo úplně přesně, tak jak nám Dominik Feri říkal? Kdo se pak omluví těm dvěma? Já vím, je to kdyby, ale co kdyby. Nikdo. Nikdo se jim neomluví. A já nevím, jestli si to zaslouží, já nevím. Já nevím. Já jenom nerad naskakuju na vlnu papouškování twitterových zpráv Dominika Feriho. To že nešlo o rasistický útok, o tom jsem přesvědčen.“ (23. 4. 2019, 10:33-16:44).

„Jo. Ta Vás bude bavit. Poslanec TOP 09, pan Dominik Feri jo? Sbírá body. Takový populistický body, kde se dá. No a když to nevyšlo s tou hrou na mučedníka, kterého se snažil chudáka z politických důvodů (ironie, přehrávání) někdo takřka zavraždit (ironie, přehrávání) a von to jen tak, tak přežil (ironie). Je na čase vytáhnout další zbraň. Děti. Fakt. Feri a děti (fotka Feriho s dětmi). To víte, eurovolby se blíží a Topce jde o křesla. Já si jenom říkám, co vytáhne příště. Pan poslanec. Už vytáhl rasismus, život ohrožující útok nožem, z kterého se pak ukázal parapet (ironie, smích), tedkom děti. S čím přijde? Koťátka? Pejsci? Štěňátka? Jednorozec? No uvidíme. S panem Ferim teda nuda není. To je případ.“ (27. 4. 2019, 8:14-9:14).

„Jakási novinářka týdeníku Respekt, což je teda ten nejlepší z lepšolidských týdeníků, napsala, že. Myslím, že se jmenovala paní Lauder nebo tak nějak. Že tomu chlapíkovi, který se porval s Dominikem Ferim by měli vdebrat lékařskou licenci. Tak takhle zlý a hnusný dokážou bej, aniž by vo tom případě cokoliv věděla. Jenom se serval její miláček a ten nejlepší z nejlepších politiků (ironie) Dominik Feri. Tak ten, s kým se, se, serval, aniž by bylo zřejmý, o co šlo a proč tedy je zraněn a podobně, tak mu měla být pro jistotu sebrána lékařská licence. Lékařská licence (zvysuje hlas), která s rvačkou nemá vůbec nic společného (křičí). Tak přesně takhle se tyhle ty lidi chovali v padesátých letech (křičí). A doufám, že bude čím dál tím více lidí, kteří si to vod nich nenechaj líbit, protože tohle je něco neuvěřitelného. Jeden bude říkat, že má být lékařská licence sebrána člověku, který se serval s Dominikem Ferim, bez znalosti toho, jak to bylo, protože to nevíme nikdo. Ještě mohl bejt poslán do uranovejch dolů, protože nedodržel jedinou správnou pravdu. (...) A upřímně, já už jsem se téhle té příhodě ani nechtěl věnovat. A už vůbec jsem nechtěl tenhle ten drahocenný čas, ve zprávách, plýtvat na zmiňovaného poslance Feriho. Ale u těchhle těch dvou obrázků jsem musel udělat výjimku. No uznejte sami (smích). Tady Mirda Kalousek povídá. Tak já všude navykládal, že nám Feriho na té Moravě pořezali nožem a teď se profláкло, že se Feri vožral a spadl na parapet. Protože podle vyjádření státního zástupce to jeho dramatické zranění na zádech (ukazuje na záda) vzniklo přesně takhle.“ (29. 4. 2019, 45:34-47:01).

V souvislosti s demonstracemi za nezávislou justici byla strana TOP 09 spolu s dalšími kandidujícími subjekty obviněna z nekalého financování sdružení Milion chviliek pro demokracii. Moderátor ale nepředložil žádné empirické důkazy, které by dané tvrzení potvrdzovaly. Jde o flagrantní porušení profesních pravidel nejen zpravodajského žánru, ale vymyká se i publicistickým profesním pravidlům, která nepřipouštějí šíření nedoložených informací, jež bez důkazů poškozují dotčený subjekt.

„Tak já Vám to vysvětlím. Tu demonstraci, jak známo, organizovalo sdružení Milion chviliek pro demokracii (fotka). A řeknu Vám, že ta neziskovka má výdrž. No ještě aby neměla. Tedy výdrž ve svém tlaku na vládu, když je tak štědře dotována. A mezi jejich sponzory se nacházejí lidé napojení na TOP 09, ODS, neziskovku Aisec a hlavně podporovatelé a sponzoři Jiřího Drahoše. (...) Rozumíte? A tak si říkám, že by možná nebylo vod věci oprášit Kauzy Jaromíra Soukupa a podívat se na financování a činnost tohoto spolku (smích) Milion chviliek pro demokracii. Trochu blíže a s lupou, rozumíte mi. A když říkám, že mi to napadá, tak já to udělám. Znáte mě. Já se odstrašit nenechám.“ (14. 5. 2019, 13:10-14:59).

b/ nepřesné odkazování na zdroj

Moderátor opakovaně neuváděl zdroj, ze kterého čerpal, když prezentoval výsledky předvolebních průzkumů (9. 5. 2019, 10:30, 10. 5. 2019, 17:02-18:44).

3.1.3 Týden podle Jaromíra Soukupa

Týden podle Jaromíra Soukupa má povahu talkshow, ve které „Jaromír Soukup komentuje s nadhledem, humorem a ironií současné dění a nešvary, které hýbou společností.“ Pořad je vysílán v různé dny týdne ve 21 hodin a jeho stopáž se, bez reklamního bloku, pohybuje mezi 20-25 minutami. V jednom vysílání se Jaromír Soukup věnuje obvykle dvěma tématům.

Do analýzy vstoupila 3 vydání pořadu odvysílaná 26. 4. (pátek), 29. 4. (pondělí) a 2. 5. 2019 (čtvrtek). Pouze v jedné relaci (2. 5.) byl identifikován příspěvek relevantní z hlediska zadání analýzy a tematizoval dva z kandidujících subjektů – Pirátskou stranu a KSČM. Celková stopáž příspěvku dosáhla 5 minut a zástupci obou stran byli moderátorem podroběni explicitně ironizující kritice, aniž by jim byl poskytnut prostor na reakci.

„A mně to přijde, že ti Piráti někdy nejsou úplně v pořádku. (...) Voni jsou ti Piráti někdy trochu „komunisti light.“ Je to s nima někdy... jakože light, jakože soft, že trošku mají někdy nápady, které by tak slušely úplně jiný straně... a mezi náma, jo, komunisti, komunisti... eh... někteří z nich také nejsou úplně v pořádku. Protože nejsou komunisti. Někteří teda jsou hodně komunisti a ti také nejsou v pořádku. Ale někteří z těch komunistů vlastně nejsou komunisti. Chodí mi do debat takový pan, jmenuje se Dolejš, jo? Komunista. A von teda má vyloženě takové zvláštní názory, já jsem mu pak o přestávce, jak je tam tá reklama (to víte, každá korunka dobrá), tak já jsem říkal, prosím vás, já jsem myslel, že, my jsme mluvili jako o exekuci a on byl takovej jako tvrdej až, on mě přišel jakoby si spletl stranu že jo... že měl být jako z nějaký takový pravcovější...“ (2. 5. 2019, 21:04).

Podobně postupoval J. Soukup i v následující pasáži, ve které tematizoval charisma Pirátské strany a předsedy Ivana Bartoše. Zpochybňoval i návrh Pirátů na zjišťování prázdných bytů v Praze formou kontroly odběrů elektřiny. V závěru příspěvku ukázal na kameru plechovku Coca Coly s fotkou Ivana Bartoše a nápisem „komunisti light“ (obr.1).

„Jo, ti Piráti no. A vono je to s nima někdy těžký. A někdy máte chuť tomu jako podlehnout, tomu jejich nespornému charisma a takovému marketingu toho předsedy Ivana Bartoše. On je fakt zajímavý člověk. On vypadá tak jako zvláštně, ale von když mluví, tak mluví docela jako... já nevím, jestli mluví úplně moudřeji, než ti ostatní, teda ti politici, ale vzhledem k tomu, jak vypadá, a že má ty dredy a todle a má takový trošku vychlastenej hlas, ale von to prej nemá jako z (gestem naznačuje, že si dává pohárek) toho, on to má pořad takhle, jsou zpěváci, třeba Suzi Quattro, ta to měla taky takhle, ale mluví docela dobře. A v tý konfrontaci s tím, jak vypadá, je to takový zvláštní... ale tak je to charismatický no. A voni někdy přijdou teda, s nápadem, nad kterým jako kroutíte hlavou jo? Takhle, jak... (dělá směšný pohyby s hlavou). Naposledy takhle v Praze to vymysleli. Tak oni vás budou špehovat. Voni... poslouvejte. Voni potřebujou zjistit, kolik máme bytů, kde nikdo nebydlí. Páč si všichni stěžujou, že nemají byty. A voni ti Piráti si myslí, že... že nemají, to jo, ale že jich je víc, těch bytů, než si myslíme, protože je spousta bytů, kde nikdo nebydlí, jo. A potřebujou zjistit, kolik jich je, těch bytů. A voni na to chtějí přes odběr elektřiny. Voni přišli na to, že když někdo má byt a bydlí v něm, tak v něm svítí, vaří, čurá... a to druhý taky, takže používá elektřinu a vodu. A voni když by někde nebyla ta spotřeba ty elektřiny, tak by zjistili, že... ajo. Tak první jako, si říkám, co jim je jako do toho? A když si někdo koupí byt, platí z něj tu daň, zaplatí tu převodní daň a platí daň z nemovitosti, proč se má hlásit, žejo... Voni... ale voni to říkají proto, že když by ste nebydleli tam, tak budete mít větší daň, jako z nebydlení. Takhle nějak to mají vymyšlený. A byl by to takový předvolební tahák. Takovejch... komunistů... Já jsem si tady udělal takovou plechovku, jestli byste tady kameru, poprosím... tady ten Bartoš, jak jsem mluvil, a tady „komunisti light“... vono to není Coca Cola light, ale jo... Bartoš... komunisti... komunisti... to jsem si vymyslel. Ale voni, voni říkaj, ti Piráti, že by se pracovalo jenom s těma anonymníma datama, že by nedokázali jako říct z toho, že v kterým bytě nikdo nebydlí, že by třeba měli jenom součet těch... já, já tomu nevěřím. Voni... voni by... och, já jsem se polil Bartošem... teda...(smích, potlesk diváků ve studiu) Já tomu nevěřím. Teda, já tomu věřím tak, jako Český televizi, a to bych se vypr... Ale, Piráti jsou fakt cool jako vobal, ale tohle mi

přijde, že... tohle je jako přehnaný. Tohle je jako přehnaný, to se mě teda nelíbí, a ja doufám, že jim to neprojde. Tak.” (2. 5. 2019, 22:41).

Obr. 1: Upravená plechovka karikující Piráty

(Týden podle Jaromíra Soukupa, 2. 5. 2019, 25:15)

3.2 Diskusní pořady Televize Barrandov

Z diskusních pořadů Televize Barrandov byly analyzovány následující pořady:

- Aréna JS
- Duel JS
- Týden s prezidentem

3.2.1 Aréna Jaromíra Soukupa

Aréna Jaromíra Soukupa je diskusní pořad, ve kterém 4-5 hostů odpovídá na dotazy moderátora a diváků. Pořad je vysílán jednou týdně živě v pozdním primetime (cca půl hodiny před 22:00). Jeho čistá stopáž bez reklamních bloků se pohybuje kolem 90 minut. Moderátorem pořadu je Jaromír Soukup.

Analyzováno bylo 5 diskuzí ze dnů 23. 4., 30. 4., 7. 5., 14. 5. a 21. 5. 2019, v nichž celkem vystoupilo 21 hostů, přičemž Kateřina Konečná (KSČM), Jan Hrnčíř (SPD) a Tomio Okamura (SPD) byli pozváni do dvou diskuzí. Ve všech analyzovaných Arénách měly svého zástupce SPD, ČSSD a KSČM. Z parlamentních subjektů nebyl zastoupen ani jednou představitel ODS, STAN a TOP 09. Tomio Okamura byl jediným pozvaným předsedou strany, 4 z pozvaných (Marcel Kolaja, Ivan David, Pavel Poc, Kateřina Konečná) představovali lídry kandidátek svých stran ve volbách do EP (tab. 19, 20).

Z pohledu interpretace §31 ods. 2 a 3 zákona o provozování rozhlasového a televizního vysílání nelze takový přístup chápat jako vyvážený, a to ani, kdyby byly jako relevantní subjekty chápány pouze sněmovní strany a hnutí. Navíc pořad nekomunikoval veřejnosti výběrový klíč, podle kterého byli zváni do diskuze představitelé kandidujících subjektů. Bez vysvětlení tohoto výběrového kritéria ale vzniká dojem, že jiná uskupení v kampani před volbami do EP nekandidovala. Struktura hostů v diskuzích Arény Jaromíra Soukupa neodrážela rozložení politických sil v poslanecké sněmovně, lze tedy v tomto ohledu mluvit o porušení Vysílacího zákona, respektive požadavku vyvážené reprezentace relevantních politických subjektů (tab. 19, 20).

Tabulka č. 19: Datum vysílání a hosté pořadu

datum vysílání	politická strana	host	afiliace
23. 4. 2019	SPD	Jan Hrnčíř	místopředseda rozpočtového výboru a zastupitel jihomoravského kraje
	ČSSD	Ondřej Veselý	místopředseda ČSSD a místopředseda výboru pro evropské záležitosti poslanecké sněmovny
	KDU-ČSL	Martin Jurečka	místopředseda hospodářského výboru poslanecké sněmovny a bývalý místopředseda KDU-ČSL
	Piráti	Marcel Kolaja	lídr evropské kandidátky
	KSČM	Andrej Bóna	číslo 2 na kandidátce KSČM do eurovoleb
30. 4. 2019	Piráti	Radek Holomčík	zástupce Pirátů
	ANO	Patrik Nacher	člen hospodářského výboru
	KSČM	Kateřina Konečná	místopředsedkyně KSČM a europoslankyně

datum vysílání	politická strana	host	afiliace
	ČSSD	Radek Hlaváček	předseda mladých sociálních demokratů a kandidát č. 3 na kandidátce do eurovoleb
	SPD	Tomio Okamura	místopředseda poslanecké sněmovny a lídr hnutí SPD
7. 5. 2019	ANO	Karel Havlíček	vicepremiér české vlády a zároveň současný ministr průmyslu a obchodu ČR za hnutí ANO
	ČSSD	Michal Šmarda	místopředseda ČSSD a starosta Nového města na Moravě
	KDU-ČSL	Tomáš Zdechovský	europoslanec
	SPD	Ivan David	lídr kandidátky SPD do eurovoleb a někdejší ministr zdravotnictví
	KSČM	Zdeněk Ondráček	poslanec a místopředseda výboru pro bezpečnost
14. 5. 2019	SPD	Jan Hrnčíř	poslanec SPD a člen ústavně právního výboru a rozpočtového výboru
	ČSSD	Olga Sehnalová	poslankyně evropského parlamentu
	KSČM	Leo Luzar	poslanec a člen sněmovního hospodářského výboru
	ANO	Radek Vondráček	předseda PS a místopředseda hnutí ANO
21. 5. 2019	Piráti	Tomáš Peksa	biofyzik, místopředseda strany, člen parlamentu, předseda výboru pro evropské záležitosti, hrdý občan Litoměřic
	KSČM	Kateřina Konečná	europoslankyně, která se tedy narodila v Novém Jičíně, v létě ráda vede dětské tábory, v evropském parlamentu je členkou výboru pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin, lídryně kandidátky KSČM
	ČSSD	Pavel Poc	lídr kandidátky ČSSD, muže, který europarlament zná jako své boty, protože má mimo jiné 98% účast na jeho plenárních zasedáních, takže mimořádně pracovitý člověk, biolog, rodák z Mariánských lázní a lídr kandidátky ČSSD
	SPD	Tomio Okamura	hlavní tvář SPD, co by to bylo za arénu, kdyby nepřišel člověk, který to z popeláře a prodavače popkornu v kině dotáhl až na pozici místopředsedy sněmovny
	ANO	Klára Dostálová	ministryně pro místní rozvoj, poslankyně, mimo jiné členka správní rady horské služby a patriotka Hořic

Tabulka č. 20: Zastoupení parlamentních politických stran ve zkoumaném vysílání

datum vysílání	ANO	ČSSD	ODS	Piráti	STAN	TOP 09	SPD	KDU-ČSL	KSČM
23. 4. 2019		✓		✓			✓	✓	✓
30. 4. 2019	✓	✓		✓			✓		✓
7. 5. 2019	✓	✓					✓	✓	✓
14. 5. 2019	✓	✓					✓		✓
21. 5. 2019	✓	✓		✓			✓		✓
celkem	4	5	0	3	0	0	5	2	5

Výše uvedená nerovnovážná reprezentace kandidujících subjektů se promítla i do jejich celkové vizibility v rámci všech odvysílaných pořadů v analyzovaném intervalu. Samotné podíly verbální přítomnosti respondentů na celkové stopáži diskusí, jichž se zúčastnili, nevykazují zásadní rozdíly (tab. 21).

Tabulka č. 21: Stopáž promluv zástupců kandidujících subjektů a celková stopáž

kandidující subjekt	počet debat s účastí zástupce strany	celková stopáž vysílání, jichž se strana zúčastnila	celková stopáž promluv zástupců strany	celková stopáž odpovědí na dotazy moderátora / z publika	celková stopáž promluv – vlastní iniciativa mluvčích	podíl promluv zástupců strany na celkové stopáži (%)
ČSSD	5	7 h 10 min 58 s	52 min 3 s	32 min 44 s	19 min 19 s	12 %
ANO	4	5 h 42 min 20 s	51 min 52 s	29 min 13 s	22 min 39 s	15 %
KSČM	5	7 h 10 min 58 s	46 min 48 s	30 min 19 s	16 min 29 s	11 %
SPD	5	7 h 10 min 58 s	45 min 35 s	27 min 38 s	17 min 57 s	11 %
Piráti	3	4 h 19 min 19 s	24 min 53 s	13 min 36 s	11 min 17 s	10 %
KDU-ČSL	2	2 h 55 min 36 s	19 min 40 s	11 min 20 s	8 min 20 s	11 %

Výrazné diference naopak vidíme v počtu dotazů adresovaných stranickým představitelům jako celku, což je důsledek již zmiňované nevyváženosti. Průměrný počet dotazů položených zástupcům kandidujících stran podle počtu debat, ve kterých vystupovali, se pohyboval u všech mluvčích mezi 12-15 dotazy na debatu. Mluví tak dostali srovnatelný prostor, a to jak z pohledu počtu adresovaných dotazů, tak i z pohledu prostoru pro odpovědi (tab. 22).

Tabulka č. 22: Počet dotazů na zástupce stran a průměrná délka odpovědí respondentů ve všech analyzovaných Arénách JS

politická strana	celkem dotazů	počet dotazů moderátora	počet dotazů z publika	průměrná délka odpovědi
ČSSD	75	73	2	18 s
KSČM	63	59	4	21 s
SPD	60	58	2	21 s
ANO	58	56	2	21 s
Piráti	44	42	2	16 s
KDU-ČSL	24	22	2	19 s
celkem	324	310	14	19 s

Nepozorovali jsme ani významnější rozdíly v typech dotazů adresovaných jednotlivým hostům. Celkový počet hlavních dotazů byl úměrný počtu vystoupení kandidátů dané strany v pořadí, rozdílná dynamika interakcí moderátora s jednotlivými hosty měla za následek pouze rozdílné počty vedlejších a doplňujících dotazů. Vedlejší dotazy byly nejčastěji adresovány představitelům ČSSD (tab. 23).

Tabulka č. 23: Typ dotazů

strana/kandidující subjekt	hlavní dotaz (N)	hlavní dotaz (v %)	vedlejší dotaz (N)	vedlejší dotaz (%t)	doplňovací dotaz (N)	doplňovací dotaz (%)	celkem dotazů
ČSSD	41	55 %	25	33 %	9	12 %	75
KSČM	36	57 %	12	19 %	15	24 %	63
SPD	32	53 %	14	23 %	14	23 %	60
ANO	32	55 %	15	26 %	11	19 %	58
Piráti	26	59 %	10	23 %	8	18 %	44
KDU-ČSL	13	54 %	6	25 %	5	21 %	24
Celkem	180	56 %	82	25 %	62	19 %	324

Naprostá většina položených dotazů neměla favorizující ani defavorizující vyznění. Vstřícné dotazy se ve sledovaných diskuzích vyskytly minimálně, kritické dotazy, kterými moderátor vytváří situaci zpochybňující roli mluvčího a nutí jej vyrovnat se s negativním komunikačním kontextem, bylo použito vůči zástupcům oslovených stran rovnoměrně (tab. 24).

Tabulka č. 24: Valence dotazů

strana/kandidující subjekt	neutrální dotaz (N)	neutrální dotaz (%)	vstřícní dotaz (N)	vstřícní dotaz (%)	kritický dotaz (N)	kritický dotaz (%)	celkem dotazů
ČSSD	71	95 %	2	3 %	2	3 %	75
KSČM	61	97 %			2	3 %	63
SPD	59	98 %			1	2 %	60
ANO	55	95 %	1	2 %	2	3 %	58
Piráti	43	98 %			1	2 %	44
KDU-ČSL	24	100 %					24
celkem	313	97 %	3	1 %	8	2 %	324

Zacílení dotazů bylo věcné, moderátor dotazoval hosty na jejich programové cíle, resp. na představy, které se týkají jejich politické funkce a role. Četnost kritických⁴ dotazů však nedosahovala takové míry, abychom mohli konstatovat systematický defavorizující přístup moderátora vůči některému ze subjektů. Dva ad hominem dotazy byly položeny diváků z publika (tab. 25).

⁴ Například: „Na tom setkání na té iniciativě pás a stezka bylo asi 150 zemí, je to tady jaksi vykládáno jako za úspěch to naše začlenění do té iniciativy přijetím prezidenta na nejvyšší úrovni, no. Je to opravu úspěch? Zvlášť když se ještě podíváme na to, že Číňané prý snad nějak teď ruší a možná se zeptám Vás, pane Holomčiku, ruší vystoupení umělců, kteří mají v názvu svého souboru Praha, kvůli tomu, že váš primátor řekl, že něco...“ (30. 4. 2019).

Tabulka č. 25: Zacílení dotazů

strana/kandidující subjekt	ad hominem (N)	ad hominem (%)	ad rem (N)	ad rem (%)	celkem dotazů
ČSSD			75	100 %	75
KSČM	1	2 %	62	98 %	63
SPD			60	100 %	60
ANO	2	3 %	56	97 %	58
Piráti			44	100 %	44
KDU-ČSL			24	100 %	24
celkem	3	1 %	321	99 %	324

V tematických rámcích dominovaly dotazy zaměřené na hodnotové, ideologické a politické postoje konkrétních kandidátů. Jinými slovy, přístup moderátora k respondentům byl v tomto ohledu více méně srovnatelný. Druhá silně obsazená kategorie „jiné“ téměř výhradně zahrnovala vedlejší a doplňující dotazy, jejichž cílem bylo ujasnit nebo dovysvětlit názorovou pozici mluvčího (tab. 26).

Tabulka č. 26: Tematické rámce dotazů

strana/kandidující subjekt	počet dotazů	profesní kompetence kandidáta	hodnotové postoje kandidáta	program a cíle strany	vztahy strany s ostatními stranami	vnitrostranické vztahy	strategie, chování strany v kampani	postoje k EU – expozice negativ	postoje k EU – expozice pozitiv	jiné téma
ČSSD	75	1 %	62 %	6 %	6 %			4 %	1 %	27 %
KSČM	63	4 %	62 %	1 %	1 %		1 %	4 %	1 %	31 %
SPD	60		66 %	6 %			4 %		1 %	26 %
ANO	58	1 %	48 %	1 %	3 %	1 %	1 %	1 %		44 %
Piráti	44	2 %	68 %	2 %				4 %	2 %	30 %
KDU-ČSL	24		78 %						4 %	22 %
celkem	324	2 %	62 %	3 %	2 %	0 %	1 %	2 %	1 %	31 %

Pozn.: Některé dotazy spadají do vícero rámců, proto součet řádkových relativních četností může překračovat 100 %.

3.3.1.2 Kvalitativní analýza profesních pochybení

Profesní nedostatky se týkaly zvláště následujících oblastí:

a/ sugestivní otázky

V Aréně JS se několikrát projevila moderátorova tendence vkládat odpověď, která mu vyhovuje, nebo vlastní názor, přímo do vlastního dotazu. Toto podsouvání preferovaných významů do otázky, resp. sebereprezentace vlastních názorů vedlo k tomu, že moderátor místy vystupoval v debatě v roli jednoho z jejích účastníků. Sugestivní dotazy byly často kombinovány s informačními nepřesnostmi.

„Víte, co si myslím, že to ministerstvo je složité v tom, že na ty... vy to víte z ministerstva zemědělství, já to vím z ministerstva školství, ty vztahy mezi lidmi, kariérní postupy, touhy, názory, animozity, přátelství mezi jednotlivými činiteli v justici, ve státním zastupitelství jsou poměrně důležité a člověk, který přijde zvenku nemá šanci to ministerstvo zvládnout. Možná tohle je důvod, proč Marie Benešová byla povolána do služby, že to prostředí tam zná?“ (23. 4. 2019, 19:08).

„Jak známo, Andrej Babiš se z mého pohledu a z toho, co vidím ve veřejném prostoru, Andrej Babiš snad přijde po půl roce do televize Barrandov, tak se ho na to zeptám, ale mně přijde, že se bojí, obává a má velmi nervózní reakce na demonstrace, masivní kritiku médií a trochu jaksi v těchto dvou oblastech je nejistý. Má se připravovat další demonstrace, tedy milion chviliek... ne, demonstrace, kterou organizuje Milion chviliek pro demokracii, to je nějaký spolek, který organizoval už ty demonstrace předtím. A s tím souvisí několik komentářů, třeba Daniel Kaiser v Echo24 řekl začátek konce Andreje Babiše, myslíte si, že všechny tyhle změny ve vládě okolo Andreje Babiše a připravovaná demonstrace, která může být podle mého názoru možná překvapivě početná, může znamenat velké rozkolísání Andreje Babiše? Jak vnitřní, tak mocenské?“ (23. 4. 2019, 1:36).

„Takže myslíte, že je to dohoda reprezentace Prahy s developery a nějaké šmeliny s pozemky, že se tady dělo?“ (21. 5. 2019, 1:30).

b/ nepřesná práce se zdroji a informacemi (věcná nepřesnost dotazu, nepřesné odkazování na zdroj, používání argumentů, které nelze spojit s jasně definovaným zdrojem apod.).

Moderátorův komunikační styl charakterizovala i opakovaná monologicky-dojmologická vystoupení, která často rámoval větou „*Já jsem si našel,*“ „*já mám takovej příklad,*“ „*já jsem slyšel*“, aniž by uvedl zdroj informací. Takový postup mu umožňoval přizpůsobovat interpretace a komentáře vlastnímu pohledu na svět. Níže uvádíme několik příkladů:

„No to je to, co jsem říkal, jaká je tam atmosféra a myslel jsem tím zhruba, slyšel jsem, že atmosféra je neurotická, nervózní, že nikdo neví, jak se Andrej Babiš probudí, kdo další bude z kola ven, tak jsem chtěl nějak zjistit, kdo by to moh bejt.“ (23. 4. 2019, 1:26).

„Jsem přesvědčen o tom a nikdo mi to nevymluví, že celej ten byznys s pokutami a jízdenkami byl od začátku lumpárna a nehoráznost, že v podstatě u těch dětí je to nejlépe vidět. Ta města v podstatě neměla žádný zájem to vymáhat a ty děti k 18. narozeninám dostanou desetitisícové pohledávky, které z 99 % jsou odměny advokátů a těch exekutorů a je to, podle mého názoru, opravdu nehoráznost. A celé ty exekuce, když se podíváme na počty exekucí jenom v Ostravě, tak cirka 80 000 lidí v exekuci jenom kvůli městské hromadné dopravě a jaksi ta hromadná doprava je většinou vlastněna městy a je to obrovský byznys těm advokátům a exekutorům, já na to upozorňuju strašně dlouho a jsem hrozně rád, že konečně se konkrétně začalo něco dít a spustila to, teda odšpuntovala Praha a já to, já jsem za to rád, a přiznávám, Piráti mají primátora, jestli to odšpuntovali, tak klobouček...“ (30. 4. 2019, 1:28).

„Já bych byl moc rád, kdyby jim tohle zaujetí veřejným děním vydrželo co nejdéle a projevíli ho například účastí ve volbách do Evropského parlamentu. Vždyt téměř polovina lidí je rozhodnutá, že k volbám do Evropského parlamentu nepůjde a další třetina je na vážkách. A já se těm lidem vlastně nedivím a je to jen vina politiků, kterým se dosud nepodařilo vysvětlit, proč bychom měli chodit k volbám, a to už vůbec nemluvím, že ten termín, který vybrali pro ty volby, je úplně nejloupejší ze všech. Pitomej. Venku už je hezky, takže dobrá třetina voličů k volbám nepůjde a pojede radši posekat trávu na zahradu. Daleko chytřejší by bylo udělat volby koncem října. Na hory se jít ještě nedá a na chalupě už je zima. No.“ (7. 5. 2019, 4:04).

„Počkejte, počkejte, pane předsedo, pan poslanec, no. Když jsme u té popularity politiků, blíží se nám provolby a podle všeho vypadá, že hnutí ANO vyhraje. Také je nejdůvěryhodnějším politikem Andrej Babiš, přesto všechnu tu kritiku, kterou tady sklízí, proč?“ (7. 5. 2019, 33:20).

„Pane Hrnčíři, celkem a teď pojďme už k těm politickým otázkám, které dle mého názoru lidi zajímají a tahle je zajímavá určitě, a to je zvýšení cen alkoholu tedy lihovin a cigaret, které chystá vláda. ten důvod je jasný, ekonomice se nedaří tak, jak se očekávalo, to znamená logicky ten výběr daní nebude takový, jak se očekávalo a je zapotřebí hledat dodatečné zdroje rozpočtu, jedním z nich má být zvýšení spotřební daně. Říká se, cigarety mohou zdražit možná až o 13 korun, lihoviny to samé, co vy na to?“ (14. 5. 2019, 30:02).

„Tak, pane Poci, pane Poci, vy jste europoslanec a mě tam zaujala 1 věc v české poslanecké sněmovně, já mám takovej pocit, že poslanecká sněmovna se stává takovou cestovkou, já jsem si našel takovou, teďka je tam 28,5 milionů korun vyčleněno na zahraniční cesty, poslanec Zaorálek a další 4 teď vyrazili do Severní Koreje za milion korun, já nevím, je to normální z pohledu europoslance?“ (21. 5. 2019, 1:10).

c/ favorizace politických subjektů

Favorizace je v Aréně užíváno častěji než defavorizace, J. Soukup často vystupuje z role moderátora a přiklání se k názorům hostů, se kterými se ztotožňuje či dokonce podporuje programovou agendu jejich strany. Opakovaně bylo možné pozorovat favorizaci ČSSD.

„Teď sektorová daň, téma ČSSD, za které, ano, je to pravda, přiznávám, vás otevřeně chválím.“ (30. 4. 2019, 30:52).

„Počkejte, musíte jeden po druhém, ale já tady budu bránit, já se přiznám, já nejsem nestranný moderátor v této věci, já tady budu bránit pana Hlaváčka z ČSSD, protože ty banky se opravdu chovají, no dobře...“ (30. 4. 2019, 40:50).

„Tady upozorňuju na to, že ty dětské exekuce mnohdy vznikají z toho důvodu, že dítě jede načerno městskou hromadnou dopravou, je to velká část těch exekucí, rodiče na to nereagují na ty obsílky a k 18. Narozeninám dostane dárek, což není tedy ta jízdenka plus 300 nebo 500 korun pokuty, ale je to třeba 10 nebo 20 tisíc. A já často kritizuju pirátského primátora Hříba, to je pravda, ale na druhou stranu ho musím pochválit v tom, že hlavní město Praha oznámilo, že ty dětské exekuce zastaví. Že tedy je identifikují a prostě půjde nějaký proces a dali jasnou politickou vůli, že městské podniky a městem ovládané společnosti v tom pokračovat nebudou a za to si podle mě objektivně zaslouží pochvalu.“ (30. 4. 2019).

„Tady máme ten jasný střet, ta regulace na úrovni evropské unie tedy neprošla, no, ona nějak prošla, ta regulace nekalých obchodních praktik, i ta dvojí kvalita potravin tam je, až na to, že tam zůstal jaksi taková ta otevřená vrátka nebo možná vrata k tomu, že jaksi ti výrobci mohou argumentovat různými potřebami trhu a tak dále, to znamená de facto zůstala. A vedle toho ministr zemědělství Toman řekl poměrně razantně, že budeme to regulovat, tedy tuhle praktiku zakážeme a já pana ministra kritizuju teda poměrně často, ale tady mu fandím, že to zakážeme českou legislativou. A našel celou řadu nástrojů, jak by se to dalo dělat. (...) Víte, co je zajímavý? Že já začínám fandit vašemu ministru Tomanovi.“ (7. 5. 2019, 1:35).

Pozorována byla i favorizace M. Benešové jako nominantky ANO na post ministryně spravedlnosti v souvislosti s demonstracemi za nezávislou justici.

„A přijde mi hodně nespravedlivé, a teď budu trochu odvážnější, organizovat mediální lynč budoucí ministryně spravedlnosti Marie Benešové. Přijde mi to hloupé, především proto, že to byla ona, kdo měla jako jedna z málo odvalu pojmenovat věci pravými jmény. Mluvím o historii několik dnů-eh-několik roku nazpátek. Narážím třeba na to, jak třeba řekla, že je třeba rozprášit justiční mafii. A je mi jedno, že nyní bude část novinářů prskat, ale ona má svým způsobem pravdu. A co se na věci dívat nezaujatě a vzpomenout si jenom na pár letošních rozsudků. Můžu si myslet o Lukáši Nečesaném cokoliv, ale soudit se 6 let, slyšet 14 různých rozsudků, strávit skoro 2 roky ve vězení, a nakonec odejít s tím, že jsem nevinný, podle mého správné není. A ty hysterické řeči o tom, že Marie Benešová jde na ministerstvo řešit problémy Andreje Babiše, no, trochu směšné.“ (23. 4. 2019, 1:42).

„Dobry, ale lákat důvěřivé lidi na vějičku nezávislosti justice, nebo abstraktního imaginárního ohrožení nezávislosti médií a úplně vágních slov a slibovat jim změnu, to prostě je trochu vypočítavost. Jaké ohrožení? Ministryně spravedlnosti je ze zákona zodpovědná za státní zástupce, tak co má dělat. Má se kvůli milionu chviliek pro demokracii vykašlat na zákon? Odpovědnost neznamená sahat do živých spisů, to samozřejmě nemůže, stejně jako policejní prezident nebo ministr vnitra nemůže sahat do spisů policie. Stejně jako ministr obrany nemůže sahat do činnosti toho kterého vojáka, to samozřejmě nejde. Ale je za ně odpovědná.“ (14. 5. 2019, 2:50).

d/ defavorizace politických subjektů

Za zvláště problematické je třeba považovat defavorizující strategie adresované (kandidujícím) subjektům, které se nezúčastnily vyslání.

„Já chci od politiků, aby byli aspoň tak stejně odvážní jako já. Aby měli odvalu říkat věci tak, jak jsou, a ne aby se chovali jako Petr Fiala z ODS, který nejdřív řekne, že chlast za volantem je OK, a pak když se o Velikonocích zabije díky alkoholu dvakrát více řidičů než loni, tak se tváří, že on to neřekl, že jako pohoda. Tak to ne. Tohleto ne.“ (23. 4. 2019, 1:19).

„Teď pojďme k těm aktualitám, jak bývá zvykem. Já nemůžu jinak, teď tedy sociálními sítěmi a většinou internetových serverů hýbe kauza, já nevím, jestli je to kauza, Dominika Feriho, který se prostě popral na koštu vína někde na Moravě a teď se teda spekuluje, to byl rasistický útok, politicky motivovaný, plánovaný, náhodná rvačka, no já nevím, pane Hrnčíři.“ (23. 4. 2019, 28:10).

Opakovaně bylo možné zachytit defavorizaci osob spjatých s hnutím ANO.

„Já to pobrekávání politiků moc nemusím, protože vždycky rozhodují ti voliči, jak tu věc vnímají, jak tedy konkrétně tu dvojí kvalitu potravin vnímají, kdo se zasloužil o to, že ta praxe skončí a podobně a teď se to tedy stalo velkým tématem, máte pravdu, že paní ministryně Nováková já věřím, že tam pracovala na tom ministerstvu, ale když došlo ke klíčovým věcem, tak to zvorala, co mohla, ona byla i ministryně průmyslu a obchodu, to málokdo jaksi ví a pokud šlo o mobilní operátory, dvojí kvalitu potravin, tak teda zvorala, co mohla, to máte pravdu (...) tak ona dřív jaksi hájila zájmy, no dobře...“ (23. 4. 2019, 1:03).

„Ale Andrej Babiš jako naznačuje, že voni to vyšetřují to Čapí hnízdo právě proto, aby tím ovlivňovali českou politiku, protože jim Andrej Babiš v české politice potažmo v evropské politice vadí nebo jak to zformulovat. Mně to přijde prostě trošku víte jak... (gesto „přitažených vlasů“).“ (30. 4. 2019, 35:42).

3.2.2 Duel Jaromíra Soukupa

Duel Jaromíra Soukupa je rozhovorem moderátora s jedním nebo více hosty, stopáž jednotlivých vysílání se ve sledovaném období pohybovala mezi 40–60 minutami.

Pět analyzovaných vysílání lze rozdělit do dvou kategorií. Pořady z 25. 4. a 6. 5. 2019 měly charakter rozhovorů se zahraničním hostem či hosty, jehož se vždy zúčastnil i zástupce domácího politického subjektu, kterého s těmito osobnostmi pojil bližší vztah a názorová shoda. Moderátor ovšem dával slovo především zahraničním hostům.

Mezi Duelem z 25. 4. a 6. 5. 2019 ovšem existovaly i rozdíly. V prvním vystoupili Marine Le Penová a Geert Wilders, kteří sami kandidovali do EP⁵. V druhém Duelu vystoupil Antonín Bobrovský vůdce skupiny Noční vlci, který se v politice přímo neangažuje. Druhý rozdíl představoval komunikační prostor, který dostali v diskusi domácí politici. Zatímco Tomio Okamura odpověděl pouze na dvě otázky⁶ a hovořil zhruba 2,5 minuty, Jaroslav Foldyna promlouval přibližně čtyřikrát déle.

Druhý diskusní formát představovaly v rámci daného pořadu rozhovory moderátora s předsedy tří kandidujících politických subjektů (ANO, KDU–ČSL a SPD). Z hlediska stopáže se vymykal rozhovor s Andrejem Babišem, který trval téměř hodinu, zatímco stopáž dalších dvou pořadů nepřesáhla 45 minut (tab. 27). Mechanismus výběru hostů do pořadu vysvětlen nebyl. Uvedenou praxi lze chápat jednak jako zvýhodnění předsedy ANO, resp. jeho hnutí. A současně i jako znevýhodnění nepozvaných relevantních kandidujících subjektů. Způsob výběru diskutujících favorizoval ve sledovaném období vedle hnutí ANO i SPD. Tomio Okamura byl hostem samostatného vysílání a byl rovněž přítomen rozhovoru s M. Le Penovou a G. Wildersem. I když se v tomto případě dostal ke slovu jen okrajově. Jeho přítomnost po boku známých zahraničních politiků nepochybně legitimizovala roli a autoritu SPD ve vztahu k jeho elektorátu.

Tabulka č. 27: Stopáž promluv jednotlivých hostů a celková stopáž

datum vysílání	celková stopáž pořadu	hosté pořadu	stopáž promluv jednotlivých hostů	podíl promluv hostů na celkové stopáži
25. 4. 2019	41 min 60 s	Geert Wilders	12 min 38 s	31 %
		Marine Le Pen	11 min 2 s	27 %
		Tomio Okamura (SPD)	2 min 34 s	6 %
2. 5. 2019	56 min 12 s	Andrej Babiš (ANO)	35 min 39 s	63 %
6. 5. 2019	44 min 33 s	Antonín Bobrovský	15 min 21 s	34 %
		Jaroslav Foldyna (ČSSD)	10 min 50 s	24 %
9. 5. 2019	43 min 4 s	Marek Výborný (KDU-ČSL)	26 min 37 s	62 %
22. 5. 2019	44 min 20 s	Tomio Okamura (SPD)	27 min 5 s	61 %

⁵ Kandidatura Wilderse i Le Penové měla ovšem spíše charakter symbolické podpory svých uskupení - Le Penová kandidovala na předposledním 78. místě strany Rassemblement national (Národní sdružení), Wilders figuroval na posledním 10. místě kandidátky své strany PVV (Partij voor de Vrijheid – Strana pro svobodu).

⁶ Po skončení rozhovoru s každým ze zahraničních hostů byl T. Okamura požádán o stručné vlastní zhodnocení jejich názorů.

Výše popsaný rozdílný formát, resp. způsob vedení rozhovorů a jejich moderace dokládá i následující tabulka č. 28, shrnující četnosti a podíly dotazů adresovaných jednotlivým mluvčím. Platilo to zvláště pro interview s A. Babišem, které bylo prokládáno moderátorovými promluvami/úvahami, jež neměly povahu dotazu, ale byly často formulovány jako návod pro respondenta, o čem by mohl hovořit. Jinými slovy, rozhovor s premiérem měl často povahu konsensuální komunikace a odlišoval se tak zvláště od povahy rozhovoru, který vedl JS s M. Výborným. Podrobněji tuto specifickou formu vedení předvolebního rozhovoru s lídrem kandidujícího subjektu v kvalitativní analýze. V této kvantitativní části analýzy jsme pracovali pouze s moderátorovými dotazy, které lze s využitím zvolené metodiky reliabilně zakódovat.⁷

Tabulka č. 28: Počet dotazů a průměrná délka odpovědí

datum vysílání	hosté pořadu	počet dotazů	podíl na celkovém počtu dotazů (v %)	průměrná délka odpovědí (v sekundách)
25. 4. 2019	Geert Wilders	12	43 %	1 min 3 s
	Marine Le Pen	14	50 %	47 s
	Tomio Okamura (SPD)	2	7 %	1 min 17 s
2. 5. 2019	Andrej Babiš (ANO)	75	100 %	16 s
6. 5. 2019	Antonín Bobrovský	22	51 %	42 s
	Jaroslav Foldyna (ČSSD)	21	49 %	31 s
9. 5. 2019	Marek Výborný (KDU-ČSL)	58	100 %	28 s
22. 5. 2019	Tomio Okamura (SPD)	51	100 %	32 s

Naznačené rozdíly při vedení rozhovorů se manifestovaly prostřednictvím typů dotazů adresovaných respondentům (tab. 29). Zatímco u M. Výborného a T. Okamury opíral strukturu rozhovoru o vyrovnanější podíl hlavních, vedlejších a doplňovacích dotazů, A. Babiše oslovoval moderátor spíše nepřímou a dával mu tak mnohem více prostoru určovat si, o čem chce/ nechce hovořit. Tomu napomáhal výrazně nižší počet hlavních dotazů, které při standardní moderaci vymezují hlavní tematické hranice rozhovoru a jejich prostřednictvím vede a kontroluje moderátor průběh rozhovoru.

Tak tomu bylo zvláště při moderaci rozhovoru s Geertem Wildersem a Marine Le Penovou, ale i v rozhovoru s Antonínem Bobrovským, kterým moderátor pokládal především hlavní dotazy, vymezující nová témata. Tato odlišná moderace byla dána i specifickou vazbou respondentů k domácímu politickému systému, respektive k předvolební situaci. Jejich hodnotové zakotvení jednoznačně podporovalo SPD, případně jiné protieurounijní národovecké subjekty.

⁷ Pokud bychom kódovali i moderátorovy „vstupy“, které měly podobu úvah, replik či doplňků, překročil by počet analytických jednotek 150.

Tabulka č. 29: Typ dotazů

datum vysílání	hosté pořadu	hlavní dotaz (v %)	vedlejší dotaz (v %)	doplňovací dotaz (v %)	jiný typ dotazu (v %)	hlavní dotaz (počet)	vedlejší dotaz (počet)	doplňovací dotaz (počet)	jiný typ dotazu	počet dotazů celkem
25. 04. 2019	Geert Wilders	67 %	33 %			8	4			12
	Marine Le Pen	64 %	21 %	14 %		9	3	2		14
	Tomio Okamura	50 %	50 %			1	1			2
02. 05. 2019	Andrej Babiš	19 %	65 %	15 %	1 %	14	49	11	1	75
06. 05. 2019	Antonín Bobrovský	41 %	41 %		18 %	9	9		4	22
	Jaroslav Foldyna	24 %	48 %	14 %	14 %	5	10	3	3	21
09. 05. 2019	Marek Výborný	28 %	47 %	22 %	3 %	16	27	13	2	58
22. 05. 2019	Tomio Okamura	22 %	47 %	26 %	6 %	11	24	13	3	51

Většina dotazů položených jednotlivým hostům měla neutrálně zjišťovací charakter. Zahraničním hostům byly adresovány výrazně vstřícné dotazy, do kterých moderátor opakovaně zakomponoval kritiku častých pokusů označovat názorové pozice těchto subjektů za extrémistické. De facto tak vyjádřil těmto subjektům podporu a nepřímo podpořil i SPD, která bývá podrobována podobné kritice (tab. 30).

U rozhovorů se třemi lídry domácích politických uskupení můžeme porovnat způsob vytváření jejich mediálního obrazu. Nejvyšší podíl vstřícných dotazů vidíme u T. Okamury, kterého moderátor výrazně favorizoval zvýznamňováním jeho *úspěšnosti schopného podnikatele a politika, který se nevyhýbá lidem* a podobně. Nic na této favorizaci nemohlo změnit moderátorem opakovaně zmiňované konstatování, že *v období krátce před konáním voleb by se v rozhovoru neměla objevit volební agitace*. U Marka Výborného se vstřícně formulované dotazy týkaly jeho *rychlého vzestupu uvnitř KDU-ČSL, rodinného zázemí a politického stylu*, v případě A. Babiše reflektoval moderátor v dotazech jeho *politické úspěchy a plánované politické kroky*.

Tabulka č. 30: Valence dotazů

datum vysílání	jména hostů	neutrální dotaz	vstřícný dotaz	kritický dotaz
25. 4. 2019	Geert Wilders	50 %	50 %	
	Marine Le Pen	50 %	50 %	
	Tomio Okamura (SPD)	50 %	50 %	
2. 5. 2019	Andrej Babiš (ANO)	75 %	12 %	13 %
6. 5. 2019	Antonín Bobrovský	77 %	23 %	
	Jaroslav Foldyna (ČSSD)	81 %	19 %	
9. 5. 2019	Marek Výborný (KDU-ČSL)	85 %	10 %	5 %
22. 5. 2019	Tomio Okamura (SPD)	67 %	28 %	6 %

Většina dotazů cílila na hodnotové postoje respondentů. Výrazněji byl obsazen i rámec stranických programů – zejména v případě KDU-ČSL a ANO. Je ovšem třeba poznamenat, že u stran s výraznou rolí lídra (ANO, SPD) se rámce postojů kandidáta a cílů strany v nemalé míře překrývaly. V případě lídra SPD byl častěji využit rámec profesní kompetence kandidáta. V rozhovoru s J. Foldynou (ČSSD) a s předsedou KDU-ČSL moderátor tematizoval i jejich vztahy uvnitř těchto politických subjektů.

Pokud jde o postoje k Evropské unii, které byly moderátorskými dotazy vyjádřeny, převažovala expozice negativních stránek (přestože Jaromír Soukup v rozhovoru s Markem Výborným explicitně vyjádřil podporu členství ČR v EU). Negativa EU byla obsahovou agendou dotazů zejména v rozhovoru s Marine Le Penovou, v menší míře také s Geertem Wildersem (tab. 31).

Tabulka č. 31: Tematické rámce dotazů

datum vysílání	jména hostů	počet dotazů	profesní kompetence kandidáta	osobnost kandidáta, morální integrita	hodnotové postoje kandidáta	strategie, chování kandidáta v kampani	program a cíle strany	vztahy strany s ostatními stranami	vnitrostranické vztahy	strategie, chování strany v kampani	postoje k EU - neutrální vyznění	postoje k EU - expozice negativ	postoje k EU - expozice pozitiv	jiné téma
25. 4.	Geert Wilders	12			100 %					8 %		17 %		
	Marine Le Pen	14			93 %					7 %	7 %	57 %	7 %	7 %
	Tomio Okamura	2			100 %						50 %			
2. 5.	Andrej Babiš	75		7 %	68 %		8 %		1 %	1 %	1 %	9 %		17 %
6. 5.	Antonín Bobrovský	22			59 %									41 %
	Jaroslav Foldyna	21			67 %				10 %					24 %
9. 5.	Marek Výborný	58	7 %	3 %	21 %		26 %	7 %	14 %	2 %	9 %	3 %	2 %	21 %
22. 5.	Tomio Okamura	51	18 %	8 %	24 %	4 %	6 %	10 %		8 %		8 %		18 %

Pozn.: Některé dotazy spadají do vícero rámců, proto součet procent v jednom řádku někdy nemusí dávat 100 %.

3.3.2.1 Kvalitativní analýza profesních pochybení

Metodami kvalitativní analýzy jsme ve sledovaných vydáních Duelu J. Soukupa odhalili řadu různých pochybení. Patřilo k nim zejména:

a/ vyjadřování vlastních postojů a hodnotících soudů, sugestivní dotazy, věcně nedoložená tvrzení

Moderátor opakovaně vystupoval ze své role a hodnotil názorové pozice svých hostů:

„Já jsem byl velmi zvědavý na rozhovor s paní Marie Le Pen, protože v českých novinách, ve většině mainstreamových českých novin nebo elektronických médií je stále dokola opakována, označována za extrémistickou političku, hrozbu pro Evropu. Ale já poprvé s paní Le Penn hovořím jaksi face to face a upřímně řečeno, nic extrémního jsem na tom nenašel.“ (25. 4. 2019, 36:04).

V řadě případů zaznívaly sugestivní otázky, ve kterých moderátor formuloval vlastní názor na daný problém a hosta de facto vyzval ke schválení této konstrukce. K podepření svého názoru se neváhal opakovaně zaštitit autoritou prezidenta republiky.

„Sdílette můj názor, že pojmenovávat věci pravými jmény je někdy trochu nebezpečné? Nebo se nenosí...?“ (25. 4. 2019, 7:02).

„Dobře, já jsem se chtěl zeptat na sankce, tak zůstaneme u té politiky vůči Rusku. Já ji kritizuji, každý týden mám rozhovory s prezidentem republiky a dlouhodobě je kritizujeme, sankce proti Rusku ze strany Evropské unie.“ (6. 5. 2019, 28:11).

Moderátor volně nakládal s informačními zdroji, původ svých informací blíže neupřesnil. Nepřesně také citoval výzkumy veřejného mínění.

„No, já jsem četl, Andreji, já jsem četl, že jste vznikli už před rokem 89 a že primárně jste vznikli na podporu tehdy nelegálních rokových koncertů v Rusku, nebo v Sovětském svazu, je to tak? Já jsem to našel na internetu nevím, jestli je to pravda, že jste organizovali.“ (6. 5. 2019, 13:20).

„Vysvětlíte mi, co je to ve vztahu k migraci, to je téma, které lidé stále uvádí mezi třemi hlavními společenskými problémy, kterých se obávají. (...) Velmi málo a mimo jiné naše azylová politika je velmi přísná, nejpřísnější v Evropě. Nemáme je, ale lidé je stále uvádí mezi 3 hlavními obavami celospolečenskými, uvádí obavu z migrace.“ (9. 5. 2019, 22:10).

„Lidé tady říkají, že si nepřejí vystoupit z EU. 2/3 lidí říkají, že taková debata pro ně přijatelná není. Že debata je přijatelná o tom, jak ji zlepšit, ale vystoupit nechtějí. 1/3 lidí říká, že ani to nevylučuje, to znamená přímé vystoupení z Evropské unie tu masovou podporu nemá.“ (22. 5. 2019, 32:42)

b/ favorizace vybraných aktérů

V interview s premiérem Babišem hosta opakovaně ujišťuje o svém nekonfrontačním postoji. Již v úvodu rozhovoru deklaruje, že nebude hosta konfrontovat se závažnými fakty, potenciálně zpochybňujícími jeho bezúhonnost a morální integritu, ale bude se místo toho pohybovat na bezpečném terénu Babišových vlastních reflexí vstupu do politiky.

„Pane premiére, já bych Vás chtěl ujistit, že mě v podstatě nezajímají peripetie a aktuální vývoj těch oplétaček se soudy a podobné věci. Mě zajímá něco jinýho. Mě zajímá, v jaké jste kondici a na co se můžeme těšit v následujících letech a jestli si pořád myslíte, že politika vám více dala nebo více vzala a jestli byste to udělal znova. Ten vstup do politiky.“ (2. 5. 2019, 2:18).

Babiš přesto několikrát volí konfrontační styl při pouhém otevření tématu, které vnímá jako nepříjemné. Ze strany moderátora pak přicházejí další ujištění o loajalitě a nekonfliktnosti. Jaromír Soukup se dokonce neváhá negativně vymezit vůči moderátorskému kolegovi z jiné televizní stanice, který si „dovolil“ premiérovi oponovat.

„Naprostu v pořádku, byl jste podnikatel, o politice jste nic nevěděl, zachoval jste se tak, jak trh velel, to je v pořádku. A jaksi vyčítat podnikateli, že se chová tak, jak trh umožňoval, je prostě nesmyslné, protože na tom je podnikání postaveno.“ (2. 5. 2019, 22:12).

„Ale já s váma v zásadě moc nepolemizuju, vidíte, ani se s váma teď nehádám jak ten Moravec, s váma v podstatě nepolemizuju.“ (2. 5. 2019, 1:07:58).

Zcela mimo hranice definičního vymezení profesní objektivitě byla diskuse s T. Okamurou, kterého moderátor neskrývaně podpořil jako osobnost, která zvládla obtížné dětství, úspěšného podnikatele, schopného politického analytika, politika, který je v kontaktu s lidmi a všestranně úspěšného člověka.

„Pane Okamuro, vy jste to naznačil, vy jste podnikatel, úspěšný podnikatel, jste politik, vy sám sebe, a já jsem to slovo použil, úspěšný podnikatel – měřeno podle zisku firem, ano, jste úspěšný podnikatel – považujete se za úspěšného člověka? ... Ne já vás považuji za úspěšného člověka, protože jste úspěšný podnikatel... No dobře, ale vy si stavíte krásný dům, máte krásného syna, vedete spokojený život, z mého pohledu jste úspěšný člověk a mimo jiné v té politice jste místopředsedou poslanecké sněmovny, což je velmi vysoká funkce, já totiž úspěšnost hodnotím podle faktů, nikoliv co o vás napíše na Facebooku nějaká...“ (22. 5. 2019, 6:35 a dále).

Pozitivní obraz Tomia Okamury moderátor vytvářel i pomocí sugestivně formulovaných otázek:

„Ale přesto, tahle vaše zkušenost z dětství, možná to vám dalo tu, a teď řeknu, vy rozumíte jazyku ulice, když to tak řeknu, vy umíte hovořit s lidmi z ulice a hovoříte jejich jazykem, možná tohle vám dalo ten dar? Oslovit lidi z ulice, mluvit jejich jazykem, chápat jejich problémy?“ (22. 5. 2019, 11:44).

Favorizační tendence a zveličení jsme zaznamenali i v rozhovoru s Markem Výborným (KDU-ČSL). Moderátor opakovaně označoval Výborného vzestup z pozice poslance na post předsedy KDU za „neuvěřitelný“.

„Já jsem řekl, že jste udělal pro mě takřka neuvěřitelnou kariéru, kdy opravdu z řadového člena strany, tedy nikoliv – ano, viditelného, byl jste poslancem – ale stát se předsedou bez zkušenosti v tom nejužším kruhu vedení, no... Gratuluji.“ (9. 5. 2019, 1:00).

Jeho kompetenci pro působení v politických funkcích dokládá úspěchy jeho otce.

„Váš otec byl a je vynikající právník a velmi známý, bývalý ministr obrany, soudce ústavního osudu s vynikajícími odůvodněními, která jsem vždy rád četl a nyní soudce nejvyššího správního soudu, vy jste z rodiny politické a velmi vzdělané to zase...ééé hmm“ (9. 5. 2019, 22:10).

Ani v jednom z uvedených případů nelze hovořit o porušení Vysílacího zákona, ale „jen“ nízké úrovni profesionalitě moderace.

3.2.3 Týden s prezidentem

Pravidelný diskuzní pořad, ve kterém se prezident republiky v exkluzivních rozhovorech vyjadřuje k aktuálnímu politickému dění. Pořad je vysílán pravidelně každý čtvrtek a reprízován v neděli. Předmětem analýzy je pět vydání pořadu, odvysílaných v datech 28.4., 5.5., 9.5., 16.5. a 23.5.2019. Rozhovory moderoval J. Soukup, stopáž jednotlivých vysílání se pohybuje kolem 50 minut.

Vzhledem k tomu, že hostem pořadu je prezident republiky, tedy mluvčí, který sám v určených volbách nekandidoval ani není reprezentantem některého z kandidujících subjektů, volíme pro posouzení objektivitu a vyváženosti určeného vysílání ve vztahu k volbám do Evropského parlamentu odlišný analytický postup. V něm se primárně soustředíme na reprezentaci Evropské unie a kandidujících subjektů a na valenční strukturu referencí o těchto subjektech a jejich představitelích. Cílem analýzy bylo zjistit, zda ve vybraných pořadech Televize Barrandov nedocházelo před volbami do Evropského parlamentu k nevyvážené reprezentaci aktérů voleb prostřednictvím vytváření pozitivního či naopak negativního obrazu.

3.2.3.1 Reprezentace EU a voleb do EP

Agenda Evropské unie ať v domácím či unijním kontextu byla přítomna ve 4 z celku 5 analyzovaných relací pořadu Týden s prezidentem, avšak jenom v pozici dílčích subagend. Tematizovány byly hlavně volby do EP a chování kandidujících subjektů v kampani. Zmínka o Evropské unii byla rovněž u tématu 15. výročí vstupu do EU a vyjádření finského eurokomisaře na adresu členských států Vyšehradské skupiny. Tabulka č. 32 zobrazuje strukturu všech témat rozhovorů v jednotlivých datech, témata týkající se Evropské unie a voleb do EP jsou zvýrazněna.

Tabulka č. 32: Tematická struktura rozhovorů dle data

datum	témata rozhovorů
28. 4. 2019	napadení poslance TOP 09 Dominika Feriho
	kauza odstoupení ministra kultury Antonína Staňka
	pomoc při obnově katedrály Notre Dame v Paříži
	reakce Andreje Babiše na reportáž ZDF o dotačních podvodech
	stanovisko KDU-ČSL k počtu vyměněných ministrů
	výměna na postu ministra spravedlnosti, odstoupení ministra Kněžíňka, jmenování Marie Benešové, její minulost
	ceny bydlení, aktivity ministryně Kláry Dostálové
	návrh Pirátů na dodatečné zdanění prázdných a neobydlených bytů
	návrh ČSSD na zavedení sektorové daně
	česko-čínská obchodní spolupráce
5. 5. 2019	demonstrace proti jmenování Marie Benešové ministryní spravedlnosti a za nezávislou justici
	Slovní přestřelka mezi bývalým prezidentem V. Klausem st. a předsedou ODS Petrem Fialou
	mezinárodní konference o sítích 5G, vyjádření ministra zahraničí Petříčka, že na tuto konferenci nepatří Čína a Rusko
	výměna nových ministrů, vyjádření nových ministrů Havlíčka a Kremlíka
	zrušení vystoupení českých umělců v Číně jako odvěta za vyjádření primátora Prahy Hříba
	kauza odvolání ministra kultury Staňka a odvolání ředitele NG Jiřího Fajta
	podpora plánů ministra Tomana
	připomenutí výročí vstupu ČR

datum	témata rozhovorů
	vyjádření finského eurokomisaře na adresu zemí V4
9. 5. 2019	demonstrace proti jmenování Marie Benešové ministryní spravedlnosti a za nezávislou justici
	kampaň před volbami do EP a vysoké investice hnutí ANO na tuto kampaň
	důležitost eurovoleb z pohledu vstupu stran do jednotlivých frakcí
	kampaň před eurovolbami v Praze, nevyrovnaná sleva od poskytovatele billboardů Pirátům a ANO
	hodnocení práce ministrů na požádání Andreje Babiše
	mediální obratnost Andreje Babiše
	kauza Antonína Staňka, odvolání ředitele NG Jiřího Fajta
	průzkum CVVM, podle něž lidé nejvíce důvěřují Andreji Babišovi, neschopnost jiných stran zbavit se nálepky "Antibabiš"
	rozhodnutí nového ministra dopravy Kremlíka vyměnit ředitele ŘSD
	rozhodnutí prezidenta Miloše Zemana nejmenovat šéfa BIS Koudelku generálem. Případný konflikt mezi Babišem a Zemanem o jeho jmenování
	setkání Andreje Babiše s Donaldem Tuskem
16. 5. 2019	schůzka Miloše Zemana s Andreje Babišem a Alenou Schillerovou o státním rozpočtu
	vyjádření Andreje Babiše o zvýšení spotřební daně a výrobcích cigaret
	7 let od vzniku ANO – hodnocení sedmi let spolupráce s ANO a Andrejem Babišem
	kauza Antonína Staňka, odvolání ředitele NG Jiřího Fajta
	volební plakát Kateřiny Jaques
	demonstrace proti jmenování Marie Benešové ministryní spravedlnosti a za nezávislou justici, financování demonstrací, snaha politiků o zveřejnění zprávy Benešové o tom, že si lze v Česku objednat trestní stíhání
	kritika prezidenta za to, že omezil svoje cesty do krajů
neobjektivita zpravodajství České televize	
23. 5. 2019	státní rozpočet na rok 2020, který předložila ministryně financí Schillerová, negativní stanovisko KSČM
	návrh Andreje Babiše na zavedení fondu pro banky, kam by odváděly část svých zisků
	vyjádření moderátora Jaromíra Soukupa k vystoupení europoslanců Poce a Konečné a předsedy SPD Okamury v pořadu Aréna Jaromíra Soukupa
	vyjádření Andreje Babiše, že by vláda mohla za korunu převzít hutě ArcelorMittal na Ostravsku
	kauza Antonína Staňka, odvolání šéfa NG Jiřího Fajta
	demonstrace proti jmenování Marie Benešové ministryní spravedlnosti a za nezávislou justici
	Facebookový status předsedy místní buňky ODS Langa, kde vyzývá k "usmrcení" Miloše Zemana za to, že podepsal zákon o zdanění církevních restitucí, reakce ODS na tento incident
	návrh zákona o dvojí kvalitě potravin, který připravil ministr zemědělství Toman, vymáhání sankcí ze strany prodejců

3.2.3.2 Reprezentace kandidujících subjektů

Vzhledem k tomu, že v pořadu Týden s prezidentem nevystupuje ani nemluví žádný z kandidujících subjektů, věnujeme se v této části analýzy pouze výskytu kandidujících subjektů a jejich zástupců v referencích moderátora Jaromíra Soukupa a prezidenta Miloše Zemana.

3.2.3.3 Reference o kandidujících subjektech

Tabulka č. 33 ukazuje, že reference o hnutí ANO představují více než polovinu všech referencí v pořadu Týden s prezidentem (celkem 52 %). To svědčí o jasné nadreprezentaci tohoto subjektu vůči ostatním kandidujícím subjektům.

Tabulka č. 33: Počet referencí o kandidujících subjektech (N = 69)

	celkem	
	počet	v %
ANO	36	52 %
ČSSD	13	19 %
TOP 09	5	7 %
ODS	4	6 %
Piráti	3	4 %
KDU-ČSL	3	4 %
SPD	2	3 %
KSČM	2	3 %
Koalice STAN + TOP 09	1	1 %
celkem	69	100 %

Tematizace hnutí ANO a jeho členů (hlavně premiéra Andreje Babiše, nových ministrů a speciálně Marie Benešové jako ministryně spravedlnosti za hnutí ANO v souvislosti s demonstracemi) se opakovala ve vícero tématech v každém z rozhovorů. Druhým nejintenzivněji reprezentovaným subjektem byla vládní ČSSD, zejména kvůli tématu odvolání ministra kultury Staňka. Reference ostatních kandidujících subjektů byly zhruba vyrovnané a jejich počet odpovídal aktuální vnitropolitické agendě provázané s těmito stranami (tab. 34).

Tabulka č. 34: Obsahová struktura referencí (N = 69)

témata referencí	počet	v %
jmenování Marie Benešové ministryně spravedlnosti, demonstrace, změny v justici, možnost objednání trestního stíhání	16	23 %
kauza odvolání ministra kultury Staňka	8	12 %
ekonomika, daně, státní rozpočet	6	9 %
personální změny ve vládě a institucích státní správy	6	9 %
volby do EP, volební kampaň stran	5	7 %
zahraniční politika ČR	5	7 %
legislativní činnost	4	6 %
status člena ODS Langa o prezidentu Zemanovi, témata týkající se osoby prezidenta	3	4 %
prezentace výsledků výzkumu CVVM o důvěře politikům	3	4 %
odkaz na jiné pořady Jaromíra Soukupa	3	4 %
jiná témata	3	4 %
kauza údajných dotačních podvodů a střetu zájmů Andreje Babiše, mediální obratnost Andreje Babiše	3	4 %
7 let od vzniku hnutí ANO – bilancování spolupráce	2	3 %
napadení poslance Feriho	1	1 %
cena bydlení, sociální témata	1	1 %
celkem	69	100 %

Počet pozitivních, negativních a neutrálních referencí byl do velké míry vyrovnaný, největší část ale představovaly příspěvky s neutrální valencí. Za pozornost určitě stojí, že nejmenší podíl referencí s negativní valencí byl adresován hnutí ANO, o kterém ale v absolutních počtech bylo

referováno nejvíce. Vysoký podíl negativních referencí zaznamenaly strany, o kterých bylo referováno málo – Piráti a KDU-ČSL, nejvyšší míru pozitivních referencí získaly vládní subjekty ANO a ČSSD (tab. 35).

Tabulka č. 35: Valence⁸ referencí o kandidujících subjektech: celý soubor (N = 69)

	pozitivní		negativní		neutrální		celkem	
	N	v %	N	v %	N	v %	N	v %
ANO	13	36 %	6	17 %	17	47 %	36	100 %
ČSSD	6	46 %	3	23 %	4	31 %	13	100 %
TOP 09	1	20 %	3	60 %	1	20 %	5	100 %
ODS			2	50 %	2	50 %	4	100 %
Piráti			2	67 %	1	33 %	3	100 %
KDU-ČSL	1	33 %	2	67 %			3	100 %
SPD	1	50 %			1	50 %	2	100 %
KSČM	1	50 %			1	50 %	2	100 %
Koalice STAN + TOP 09			1	100 %			1	100 %
celkem	23	33 %	19	28 %	27	39 %	69	100 %

3.2.3.4 Kvalitativní analýza profesních pochybení

Kvalitativní analýza odhalila řadu chyb a profesních prohřešků na straně moderátora. Problematicky se jeví samotné pojetí moderace. Jaromír Soukup nesehrával roli kritického a nestranného moderátora rozhovoru, otázky na prezidenta byly prokládány monology s vlastními úvahami, osobními názory a postoji k diskutovaným tématům, opakovaně se stavěl do role jednoho z účastníků diskuze, v níž však nebyl prezidentovi názorovým oponentem, ale spíše jeho názorům přitakával či se prezentoval výroky implikujícími názorový soulad mezi ním a hostem. Moderátor tak nerespektoval požadavek profesní nestrannosti:

- (v reakci na výrok Miloše Zemana, že napadení D. Feriho patrně mělo charakter normální opilecké rvačky, nikoliv rasistický či politický podtext): „Pravděpodobně to tak bylo, ale počkáme na výsledky toho šetření.“ (28. 4. 2019, 01:46).
- „Ne, určitě, tady se shodneme v tom, že jaksí když je někdo generální ředitel Národní galerie, tak možná ano, nějaká umělecká činnost třeba nemusí být běžnou součástí práce generálního ředitele, ale upřímně řečeno kontroverzi, že sám se sebou uzavřu smlouvu, mohl očekávat, a v tom případě tu činnost nedělat.“ (28. 4. 2019, 05:30).
- (V kontextu debaty o formě pomoci Francii po požáru katedrály Notre Dame v Paříži prezident uvádí, že Francii nabídl pomoc českých restaurátorů, moderátor opět reaguje souhlasným způsobem): „No, o tom jsme se bavili minule, to je samozřejmé, naši odborníci jsou ve světě věhlasní. To znamená, jejich místo by určitě bylo tam a nepochybně i francouzští odborníci by jejich pomoc kvitovali.“ (28. 4. 2019, 06: 39).
- M. Zeman (v kontextu debaty o církevních restitucích): „Mám dojem, pane Soukupe, že i baptisté jsou křesťané, není-liž pravda?“
 - Moderátor: „Myslím, že ano, ale nejsem úplným expertem. Možná inspirující názor.“ (28. 4. 2019, 10:51).

⁸ Pokud porušily uvedené postupy profesně etické standardy a vedly tak k poškozování mediálního obrazu kandidujících subjektů, věnujeme se jim detailněji v následující kvalitativní analýze.

- (v návaznosti na tvrzení M. Zemana, že zahraniční média otisknou informaci na popud českých novinářů, ti pak agendu zvýznamňují odkazem na přítomnost v zahraničních médiích, odvolávají se na zdroje ze zahraničí): „To máte naprostou pravdu a ta praktika tedy není úplně neobvyklá.“ (28. 4. 2019, 13:38).
- „No, dobře nechme chvíli média, i když média nás rozčilují oba dva, a stále se k nim vracíme, ale pojďme k důvěře vládě.“ (28. 4. 2019, 14:00).
- „Mimo jiné v tom názoru na manželství se naprosto shodujeme.“ (28. 4. 2019, 15:52).
- „O nutnosti udržovat vztahy s Čínou stejně, jako to dělají všechny ostatní významné západní státy, jsme hovořili a v tom se naprosto shodujeme.“ (28. 4. 2019, 57:49).
- „To máte naprostou pravdu, protože to zúžení členské základny politických stran, ne jen hnutí ANO, ale i ostatních, ve srovnání třeba s Rakouskem, Německem, tak ty politické strany jsou skutečně u nás velmi malé.“ (16. 5. 2019, 06:45).
- „To máte samozřejmě pravdu, to Vaše konstatování je prostě pravda, tak, jak ji vidím i já.“ (16. 5. 2019, 10:14).

a/ vyjadřování vlastních postojů a hodnotících soudů, sugestivní dotazy, věcně nedoložená tvrzení

Prvkem přítomným ve všech rozhovorech je vystupování moderátora z pozice neutrální do komentativní. Moderátor opakovaně v dotazech namísto neutrálního popisu prezentuje své názory na předmětnou problematiku či při popisu dané agendy používá hodnotící výrazy. Tímto způsobem dochází k upřednostňování perspektivy moderátora před jinými. Vyjadřování osobních názorů či používání hodnotících výrazů narušuje princip moderátorské nestrannosti. Souvisejícím problémem bylo stavění dotazů na informacích, které nebyly korektně doloženy zdrojem.

- „Slovenský premiér Pellegrini řekl, že si dovede představit, že Česko a Slovensko budou budovat společné jaderné úložiště, že to bude prostě společný projekt. A mně to přišlo jako rozumný nápad.“ (5. 5. 2019, 59:59).
- „Já bych se chtěl vrátit k návrhu ČSSD, což je sektorová daň a daň z bankovních transakcí, což považuju za dobré řešení, dobrý nápad.“ (28. 4. 2019, 54:24).
- „Pane prezidente, všiml jste si takové nepříjemnosti? Bývalý starosta středočeské Jesenice, což je tedy obec kousíček od Prahy a je tedy velmi bohatá, aspoň v ní bydlí skutečně mnoho bohatých lidí, kteří pracují nebo podnikají v Praze, jmenuje se pan Lang a je to předseda místní buňky ODS, napsal opravdu nechutný facebookový status, kde odpornými slovy dokonce vyzýval, že byste měl být usmrcen, a bylo to prostě nechutné, nechutné a ten důvod byl proto, že jste podepsal zdanění církevních restitucí. Budete dělat nějaké kroky?“ (23. 5. 2019, 56:27).
- „Ta poznámka číslo jedna je, že mně tedy opravdu přijde nevhodné vystupování vrchních státních zástupců včetně nejvyššího státního zástupce, kteří těmi veřejnými vyjádřeními a množstvím různých rozhovorů do určité míry to legitimizovali, tu debatu o zasahování do nezávislosti justice, i když se nic takového nestalo a byla to čistě preventivní demonstrace.“ (23. 5. 2019, 38:38).
- „Já jsem slyšel ze zákulisí, že jaksi pan ministr byl trochu pod tlakem vedení strany i premiéra, aby byl aktivnější, aby byl více vidět, aby dělal rozhodnutí, aby prostě se zviditelnil a dal svému úřadu a své osobě v úřadu tak trochu razantnější postoj, nebo jak to říci.“ (28. 4. 2019, 02:27).
- „No, já se vrátím k tomu Fialovi, on řekl, že Klausovi, to znamená celá rodina, tedy otec a syn, prosazují proruské názory a podporují radikální a extremistické západoevropské strany a myslí si, že tím nejhorším jsou parlamentní demokracie. Mně to tedy přijde docela drsné.“ (5. 5. 2019, 14:19).

Z hlediska poskytování objektivních a vyvážených informací je rovněž problematické kladení sugestivních dotazů, ve kterých moderátor vkládá svůj názor do formulace dotazu:

- „No, protože stejně ti členové té rady jsou jmenování politiky a Rada pro rozhlasové a televizní vysílání se pouze tváří jako nezávislý orgán, vždyť její členové jsou jmenování politiky a okolo jejich jmenování nebo volby je politická bouře. Není přeci, není to jenom alibi?“ (16. 5. 2019, 45:02).
- „No tak já teď na jedné akci jsem viděl tři štáby, České televize, Českého rozhlasu a České tiskové kanceláře. Je to nezbytně nutné mít tři média veřejné služby financovaná z daní na jedné akci? Je to nezbytně nutné?“ 16. 5. 2019, 49:33).
- „Není těch kampaní na Andreje Babiše trošku moc na můj vkus a není to už jako chronická obava z mediálního dění? Protože tohle vypadalo trošku absurdně.“ (28. 4. 2019, 11:46).
- „No, ale co oni udělali, tedy vláda, pokud říkám oni, jsou peníze z toho fondu, nebo vytvořili projekt na to sociální bydlení, fond na sociální bydlení, a dali tam jaksi miliardu korun, což upřímně řečeno, jak se říká, je jako plivnutí do Stromovky. To prostě problém nevyřeší. A to je všechno.“ (28. 4. 2019, 53:29).

Vedle explicitního přitakávání prezidentovým výroky jsme opakovaně zaznamenali i výskyt nekorektních dotazů či moderátorských výroků formulových způsobem vyznívajícím souhlasně se známými postoji prezidenta. Moderátor tak opakovaně činil prostřednictvím sugestivních dotazů, do kterých včleňoval subjektivní hodnotící postoj. V tomto duchu tak zazněly dotazy či moderátorské výroky zlehčující protesty proti jmenování Marie Benešové ministryní spravedlnosti i bagatelizující obavy ze zásahu politiků do nezávislosti justice a státních zastupitelství. Poukazováním na financování protestních akcí moderátor skrytě naznačuje, že sdružení jedná v něčím zájmu a ničím nepodloženým tvrzením mu podsouvá širší politické ambice.

- „No, ale ono to možná je dobrý příklad, protože ty demonstrace byly za abstraktní pojem nezávislá justice, přičemž nikdo samozřejmě v tuto chvíli nedokáže říci konkrétně, co tedy justici hrozí, jaké ohrožení nezávislosti v justici hrozí, vyjma toho, že bude, že byla tedy jmenována nová ministryně spravedlnosti, která tak jako tak přímý vliv na justici samozřejmě nemá. A přesto lidé protestovali za takto abstraktní pojem, který nedokážeme naplnit. Víte, já možná to špatně vysvětluju, ale já si dovedu představit protesty proti nízkým mzdám, tomu rozumím, protesty za zkrácení pracovní doby, tomu také rozumím, ale za nezávislost justice, když není žádný příklad konkrétní, že by justici něco hrozilo?“ (5. 5. 2019, 3:05).
- „No, já si teď trošku přihřeji polívčičku, Vy jste to i naznačil, já jsem tady minule nebo předminule upozorňoval na to, že mně se zdá, že je to tak dobře připraveno ten Milion chviliek pro demokracii, má to zcela evidentně dobré finanční zázemí, protože stavba těch pódíí, produkční záležitosti a tak dále, to není tak jednoduché a není to levné. Říkal jsem tady seznam sponzorů a říkal jsem, že je to jenom příprava pro vznik nové politické strany.“ (23. 5. 2019, 39:47).
- „Ano, ano, já jsem tady chtěl jenom jaksi trvat si na tom, že tady máme dvě vznikající politické síly. Jedna už je oznámená, což je Václav Klaus mladší, který chce představit svoji novou politickou stranu, a druhá je připravovaná a oznámená, bude, a to je ten Milion chviliek pro demokracii, tak.“ (23. 5. 2019, 42:09).
- „Víte, ono se diskutuje o tom, že by měla /pozn.: Marie Benešová/ zasáhnout do kauzy Čapí hnízdo, a logicky to vlastně ani nejde, protože státní zástupce má případ přidělen, celou dobu jej dozoruje. Nedovedu si představit způsob, jak mu jej odebrat, upřímně řečeno. A navíc ministryně spravedlnosti to vůbec udělat nemůže. Fyzicky, prakticky, právně to ani nejde zrealizovat a upřímně řečeno státní zástupce má rozhodnout o podání obžaloby, říká se v průběhu týdnů nebo měsíce či maximálně dvou. Tak tahle konstrukce mi přišla trošku přitažená za vlasy.“ (28. 4. 2019, 31:33).

Nekorektní, návodné dotazy či hodnotící tvrzení jsme zaznamenali i v kontextu dalších témat. Moderátor se negativně staví vůči kritikům účasti Jaromíra Jágra na prezidentské návštěvě Číny, jednostranně pozitivně prezentuje Senátem odmítnutého prezidentského kandidáta na pozici ústavního soudce Aleše Gerlocha (*nejlepší ústavní právník, největší žijící český expert na*

ústavní právo, legenda českého práva), staví se na stranu prezidenta v otázce financování, respektive nákladů na jeho výjezdy do krajů, negativně rámuje vybrané představitele kulturní sféry v kontextu tlaku na odvolání ministra Staňka a zlehčuje varování ředitele BIS před pokusy Ruska o ovlivňování demokratických procesů a voleb v České republice.

- „Trošku jaksí přesmyčkou k hokeji. Já se zase chci vrátit k Jaromíru Jágrovi a tomu humbuku, který způsobila jeho cesta do Číny, a k té pro mě šokující nenávisti. Ale možná se na to dívám opravdu optikou sociálních sítí a toho nenávistného prostředí na těch, Facebooku a podobných, sociálních sítích anebo pražských médií. Když se na to díváte Vy, nezaslouží si pomoci, zastat?“ (9. 5. 2019, 24:33).
- „Já vím, ale mně to od začátku, ta debata o nákladech na krajské cesty, přišla legrační, protože náklady na výjezd prezidenta republiky do krajů možná ani nedosahují jaksí částky, kterou utratí každý ministr při výletu nebo pracovní cestě do Bruselu a jednání, které tam dělají dennodenně. To prostě tak je.“ (16. 5. 2019, 42:10).
- „Profesor Gerloch, opravdu jedna z legend českého práva, jeden z největších odborníků na ústavní právo, které máme, a ten cejch Miloše Zemana, to, že jsou s Vámi v dobrém vztahu anebo s Vámi souhlasí nebo s Vámi jedou na zahraniční cestu, se obrátí proti nim. A je to nejen vůči Vám, ale vůči nim nespravedlivé.“ (9. 5. 2019, 25:52).
- „Já tím chci říct to, že Vaše kroky směřovaly k zlepšení práce Ústavního soudu, protože pan profesor Gerloch je největší žijící český expert na ústavní právo. A ta Vaše snaha byla zablokována, takto to myslím.“ (23. 5. 2019, 46:22).
- „To je pravda, mimo jiné v tom tlaku na ministra kultury jsou nejvíce slyšet jako obvykle herci a filmaři, no, když to tak parafrázuji, tak to by rovnou herci a filmaři mohli rovnou si volit, vybrat ze svého středu ministra a bylo by po problému. No, já mám k tomu takovou poznámku. Víte, herci, filmaři, divadelníci, to jsou jaksí profese nebo činnosti, které jsou přímo závislé na těch dotacích z Ministerstva kultury. No jo, ale vedle nich je celá řada druhů umění, nebo třeba památkáři a podobně, kteří tak moc slyšet nejsou. Je to proto, že na ně jaksí ministerstvo kašle, anebo se více starají o svoji práci než o to, kdo bude ministr?“ (23. 5. 2019, 28:35).
- Moderátor: „Mimo jiné pan Koudelka zase znova na konci minulého týdne řekl, že Ruská federace je hlavním aktérem pokusů ovlivňovat svobodné volby a demokratické procesy v mnoha zemích. A já už jsem na to trochu alergický, se přiznám, protože já jsem slyšel, že se to má dělat falešnými emaily a nějakými falešnými účty na sociálních sítích.“
M. Zeman: „Ach bože, bože. Vy jste chtěl, abych uvedl důkaz, já jsem to nechtěl uvádět, ale citoval jste to sám. Podívejte se, jednak došlo k obvinění, že Rusové ovlivňovali americké volby, pak také, myslím, že to byl pan Drahoš, tvrdil, že Rusové ovlivňovali parlamentní, ale i prezidentské volby.“ (9. 5. 2019, 51:20).
- „Ano. Já jsem neslyšel jinou techniku, jak by se to dalo udělat, než tu, že se, a to říkal pan Drahoš, rozasílají emaily, které obsahují smyšlené informace o lidech, o věcech, které se dějí ve světě, a tím tedy se těmi emaily nějak ovlivňují volby anebo, že se šíří nějaké informace po sociálních sítích a tím se tedy ovlivňují volby, no nevím.“ (23. 5. 2019, 19:25).

b/ de/favorizace

Spíše ojediněle jsme zaznamenali výroky s defavorizačním vyzněním vůči některému z aktérů voleb. V rozhovoru z 28. 4. 2019 se prezident dopustil komunikačního faulu, když bývalého ministra zemědělství Mariana Jurečku (KDU-ČSL) označil za nejhoupějšího ministra. Moderátor respondentu nekorigoval, jeho reakci „to je asi pravda“ lze vztáhnout na celý předchozí výrok, zahrnující i dehonestující tvrzení prezidenta.

- M. Zeman: „Nechte Jurečku Jurečkou, já jsem ho kdysi označil jako nejhoupějšího ministra, ale vzhledem k tomu, že stejný názor zřejmě měla i většina delegátů lidoveckého sjezdu, protože ho ne zvolila předsedou, tak si myslím, že už je tak trochu z politického výsluní.“

- Moderátor: „To je asi pravda.“ (28. 4. 2019, 16:17).

V rozhovoru z 9. 5. 2019 moderátor prezentoval informaci, že společnost JCDecaux poskytla Pirátské straně 60-75% slevu na billboardové plochy, zatímco v případě ANO činila sleva pouze 20 %. Moderátor danou informaci dává do kontextu zájmů, které má společnost v Praze, kde jsou Piráti jednou z vládnoucích stran. Daná ničím nepodložená konstrukce implikuje „nákup“ přízně politiků Pirátské strany a má vůči tomuto subjektu negativní konotace, které moderátor dále umocňuje závěrečným tvrzením, že „trošku nám ten svěží vánek přestává být svěží.“

- Moderátor: „No, když jsme u té volební kampaně, ještě jedna věc, která mě zaujala. Piráti, kteří nastupovali tedy s tou vizí absolutní transparentnosti, otevřeností těch svých fór, kdy členové jaksí na internetu vidí všechny názory, které říkají vedoucí činitelé, chtěli zavést tedy přísný zákon o lobbingu, dokonce snad sami interně mají nějakou takovou obdobu, že uvádí si do nějakého svého internetového úložiště, s kým se sešli a o čem jednali, tak teď vyplula taková zpráva, že společnost JCDecaux, což je tedy významný poskytovatel těch billboardů a těch venkovních ploch, jim dala slevu šedesát až sedmdesát pět procent, zatímco třeba hnutí ANO dostalo dvacet procent. No, to JCDecaux má evidentně největší zájem na pražské politice nebo situaci v Praze, protože tady provozuje ty zastávky a takzvaný ten městský mobiliář, a na něm si prodává reklamu, a Piráti mají primátora. No, to je jenom konstatování. Hnutí ANO od téhle společnosti dostalo pouze dvacetiprocentní slevu, no trošku nám ten svěží vánek přestává být svěží.“
M. Zeman: „Tak Vy jste si dokonale odpověděl sám, pane Soukupe, vzpomeňte si na to heslo, nechci tu slevu zadarmo, a protože ANO je v opozici a Piráti mají primátora, tak je celkem jasné, komu se ta sleva poskytuje. A teď uvidíme, jaká bude protihodnota.“ (9. 5. 2019, 12:57).

Zaznamenali jsme také tři hodnotící soudy moderátora, které vůči kandidujícím subjektům měly favorizující vyznění. Jednalo se o favorizaci politiků ČSSD (3x) a KSČM (1x):

- „Pane prezidente, pojdme zpátky k nám domů, tedy domů, k věci, která veřejnost trápí. To je dvojitá kvalita potravin a tentokrát pochválím někoho, kterého často nechválím, a to je ministr zemědělství Toman. Evropská unie jaksí nás nechala ve štychu, složitě řešila dvojitou kvalitu potravin, aby nakonec nic nevyřešila, do podrobností zacházet nebudu. A ministr Toman konečně bouchl pěstí do stolu a řekl, pokud to Evropská unie odmítá vyřešit, tak to vyřeším já naší národní legislativou. A po dlouhé době musím říci, že pan ministr Toman udělal krok, který já velmi schvaluji, a pokud ho dotáhne do konce, tak ho budu považovat za skvělého ministra.... Všechnu moji kritiku vezmu zpátky a budu ho považovat za skvělého ministra, pokud toto dotáhne do konce.“ (5. 5. 2019, 54:06).
- „Mně totiž zaujala zpráva, která si podle mého názoru zaslouží, abychom ji zmínili, a to je, že vláda opravdu na návrh, a teď možná řeknu pro mě překvapivě, dobrého ministra zemědělství Miroslava Tomana, schválila tedy postup proti dvojitě kvalitě potravin.“ (23. 5. 2019, 61:00).
- „Já jsem, přiznám se, že sdílím Váš názor, že ta předvolební kampaň je věčná, i včera v Aréně, v mém pořadu Aréna, kde byli lídři kandidátky ČSSD pan Poc, paní Konečná. Mimo jiné pan Poc je velmi zajímavý politik ČSSD a já jsem i díky němu a paní Konečné, byl tam i pan Okamura a další, byl překvapen, když se hovoří o věčných tématech, jak dobře byli připraveni, jak věcně argumentovali a nepodléhali abstraktním hádkám o stavu demokracie a podobně, ale velmi dobře diskutovali o konkrétních tématech. No, tak uvidíme, jak to dopadne.“ (23. 5. 2019, 17:10).

4. HLAVNÍ ZÁVĚRY

Cílem analýzy bylo odpovědět na otázku, zda vybrané pořady Televize Barrandov respektovaly ustanovení § 31 odst. 2 a 3 zákona č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání. Výše uvedená analýza poskytuje datové podklady a východiska, která by měla posloužit RRTV k rozhodnutí, zda předvolební vysílání jako celek, i v rámci jednotlivých pořadů, dodržovalo zásady objektivního a vyváženého informování.

Dle zadání měla analýza poskytnout odpovědi na tři základní okruhy otázek:

- I. **Byly z pohledu frekvenční analýzy reprezentovány kandidující subjekty vyváženě?**
- II. **Byl obraz politických stran, respektive jejich představitelů výsledkem objektivní, nestranné editoriaální praxe?**
- III. **Do jakých interpretačních rámců vkládaly vybrané stanice, programy a pořady kandidující subjekty, a to zvláště v optice jejich de/favorizace?**

III. 1. Jakým způsobem reprezentovaly sledované zpravodajské a publicistické pořady kandidující subjekty, respektive docházelo v kvalitativní rovině k poškozování a nebo naopak podpoře jejich mediálního obrazu?

III. 2. V čem spočívala kvalitativní dimenze případné de/favorizace kandidujících subjektů?

III. 3. Jaké atributy kandidujících subjektů zvýznamňovala analyzovaná média, pokud bylo možné hovořit o jejich de/favorizaci?

Nejdříve provedeme shrnutí zjištění, která se týkají: (a) zpravodajsko-publicistických pořadů, (b) diskusních formátů.

4.1.1 Zpravodajsko-publicistické pořady

Samostatné téma při hodnocení výše popsaných zpravodajských pořadů představuje jejich formát, který neodpovídá standardům televizního zpravodajství. Z pohledu žánrových požadavků (např. Osvaldová, Halada, 2007) neodpovídají obsahy označované jako zpravodajské základní definici. RRTV proto oprávněně nepohlíží na Moje zprávy jako na zpravodajský pořad, ale jako na publicistiku. Z toho mimo jiné plyne, že všudypřítomná zábavná složka pořadu, která umožňuje vysokou míru nadsázky i forem tzv. zjemnělé agrese (ironie, sarkasmus), je do jisté míry akceptovatelná. Pokud ovšem nedochází k hrubému poškozování mediálního obrazu dotčeného, respektive jeho osobnostní integrity, profesní reputace, aniž by se mohl takové difamací bránit. Únik do publicistiky také neumožňuje šířit nepravdy či zdrojově nepodložené insinuace. Jinými slovy, analýza hodnotila Moje zprávy jako publicistický pořad, ale zohledňovala výše uvedená profesní kritéria.

Naše zprávy i Moje zprávy věnovaly relevantní eurounijní agendě relativně vysokou pozornost. U obou pořadů platí, že neposkytovaly zcela proporcionální/vyváženou reprezentaci relevantním kandidujícím subjektům, respektive jejich reprezentantům.

Pořad Moje zprávy nerespektoval publicistické profesní standardy, jelikož častá kritika politických subjektů i jejich reprezentantů nebyla vyvažována prostorem pro jejich reakci. Z analyzovaných obsahů explicitně neplyne, zda jejich vyjádření bylo odmítnuto, či zda nebylo tvůrci pořadu požadováno.

Zvláště v pořadu Týden podle JS docházelo k explicitní sarkastické kritice dvou kandidujících subjektů, respektive jejich představitelů - J. Dolejše (KSČM) a I. Bartoše (Piráti). I zde bez možnosti na obrannou/vysvětlující reakci. Pořad tak využíval vedle uvedených de/favorizačních postupů také manipulativní formy a tzv. zjemnělé agrese (sarkasmus, ironie), ale i vulgarismy.

Moderátor také ve sledovaných pořadech používal nekorektní interpretace a prezentoval informace bez uvedení zdrojů či nezbytných technických parametrů (v případě prezentace dat z výzkumu veřejného mínění, resp. voličských preferencí).

Z výše uvedených důvodů se domníváme, že v analyzovaných zpravodajsko-publicistických pořadech docházelo ve sledovaném období opakovaně k porušení objektivního a vyváženého přístupu ke kandidujícím subjektům, který ilustrují zvláště podkapitoly 3.1.2.5. a 3.1.3.

4.1.2 Diskusní pořady

Z diskusních pořadů Televize Barrandov byly analyzovány následující: Aréna JS, Duel JS a Týden s prezidentem. Jak v pořadu Aréna, tak v pořadu Duel nebyl specifikován mechanismus výběru hostů, kteří byli do vysílání pozváni. Netransparentní volba výběrového klíče či kritérií relevance mohla vyvolávat dojem, že pozvaní respondenti reprezentují jediné relevantní politické subjekty. Nelze tak hovořit o vyvážené a zdůvodněné reprezentaci kandidujících politických stran, ale spíše o diskusních pořadech, které označily za relevantní pouze následující kandidující subjekty: ČSSD, SPD, KSČM, ANO, Pirátská strana, KDU-ČSL. Vzhledem k tomu, že v diskusích nebyly osloveny/zastoupeny ODS, STAN, TOP 09, můžeme v tomto ohledu hovořit o porušení Vysílacího zákona, konkrétně jde o porušení požadavku vyvážené reprezentace relevantních politických subjektů, respektive požadavku na rovný přístup do vysílání.

Kvalitativní analýza identifikovala v obou pořadech několik základních profesních pochybení, která vedla ve svém celku k nerespektování zásad objektivity a vyváženosti – k neposkytování prostoru pro svobodné vytváření názorů diváků a současně k nerespektování práva dotčených subjektů na obranu. Profesní fauly se projevovaly zejména ve 4 oblastech: a/ sugestivní dotazy, b/ nepřesná práce se zdroji a informacemi, c/ favorizace vybraných subjektů – zejména vládních stran ANO a ČSSD (Aréna) a konkrétních respondentů (předsedy SPD Tomia Okamury), d/defavorizace vybraných subjektů, které se neúčastnily vysílání, a nebyl jim tudíž poskytnut prostor pro reakci (např. předsedy ODS Petra Fialy).

V pořadu Týden s prezidentem kvantitativní analýza identifikovala vysokou nadreprezentaci pozitivních referencí o hnutí ANO, kterému byla věnována více než polovina všech referencí zkoumaných vysílání pořadu.

Z hlediska kvalitativní analýzy lze konstatovat vysokou četnost moderátorských pochybení, která spočívala v defavorizaci některých kandidujících subjektů i respondentů, zejména formou sugestivně laděných či zdrojů nepodložených dotazů, ale i absenci názorové oponentury v případě některých respondentů. Jednalo se o systematický, nenáhodný projev moderátora, který lze chápat v rozporu s principem moderátorské nestrannosti, respektive s povinností poskytovat vyvážené informace pro svobodné vytváření názorů.

4.1.3 Hlavní závěry: shrnutí

V analyzovaných zpravodajsko-publicistických pořadech byla tematika voleb do EP akcentována s různou mírou intenzity. Obraz stranicko-politické relevance kandidujících subjektů byl v analyzovaných pořadech budován značně nevyváženě a lze v dané souvislosti hovořit o narušení vyváženého přístupu.

Řadu pochybení různé míry závažnosti odhalila i kvalitativní analýza. V případě diskusních pořadů kvalitativní analýza identifikovala několik základních profesních pochybení, která vedla ve svém celku k nerespektování zásad objektivit a vyváženosti, jež snižovalo možnosti diváků vytvářet si svobodně názory na danou (volební) problematiku.

V pořadech byly opakovaně přítomny explicitní de/favorizující postupy moderátora, které se projevovaly zvláště formou nerespektování práva dotčených subjektů na obranu/odpověď na kritiku. Moderátor navíc nesehrával roli názorového oponenta a často nebyl, zvláště při komunikaci s některými respondenty z některých politických subjektů, nestranný, řídil diskuse manipulativním způsobem, a to zvláště za pomoci vkládání poptávané odpovědi do otázky. V dané souvislosti lze hovořit o předpojatém podsouvání názorů, které často neposkytovalo prostor dotčeným subjektům, aby se mohly bránit.

Moderátor systematicky defavorizoval vybrané mluvčí i subjekty, přičemž užíval stereotypizačního nálepkování, včetně stigmatizujících označení, která mohla poškodit mediální obraz vybraných subjektů. Naopak v pořadech vystupovaly subjekty, vůči kterým užíval moderátor favorizující komunikační strategie vytvářející homogenní diskurz, který měl potenciál manipulativně vést diváckou recepci daných pořadů a diskuzí. V pořadu Duel JS jsme identifikovali favorizaci SPD (nadreprezentace T. Okamury). Nerovný přístup se projevoval též favorizačními formulacemi dotazů adresovaných zvláště A. Babišovi.

Tyto de/favorizační strategie často nenacházely oporu ve faktech. Moderátor opakovaně nedůsledně odkazoval na zdroje svých informací a nežádka dekontextualizoval svá tvrzení a názory. Moderátor také ve sledovaných pořadech prezentoval řadu informací a faktů bez uvedení informačních zdrojů, nekorektně byly rovněž interpretovány výzkumy veřejného mínění.

Analýza výše popsané moderátorské praxe ukazuje nenáhodnost a provázanost hlavních profesních pochybení. Nešlo o náhodná profesní selhání, ale o výsledek intencionální komunikační strategie. Manipulativní potenciál analyzovaných diskusí byl v tomto smyslu vysoký a vedl v konečném důsledku i k nerespektování zásad objektivit a vyváženosti neposkytováním prostoru pro svobodné vytváření názorů diváků.

Z výše uvedených důvodů se domníváme, že v analyzovaných zpravodajsko-publicistických pořadech ve sledovaném období opakovaně docházelo k porušení objektivního a vyváženého přístupu ke kandidujícím subjektům.

5. LITERATURA

- Abercrombie, N., Hill, S. & Turner, B. (1980) *The Dominant Ideology Thesis*. London: Georg Allen and Unwin.
- Bacher, J. (2002) *Cluster Analysis*. Norimberk: University Erlangen-Nuremberg. (online) Cit. 28. 4. 2013. Dostupné z: <http://www.clusteranalyse.net/sonstiges/zaspringseminar2002/lecturenotes.pdf>.
- Bateson, G. (1954) 2006 'A Theory of Play and Fantasy' in K. Salen & E. Zimmerman (Eds.) *The Game Design Reader*, (pp. 314-328). Cambridge, London: The MIT Press. (online) Cit. 3. 5. 2013. Dostupné z: http://sashabarab.com/syllabi/games_learning/bateson.pdf.
- Benoit, W.L. (2007) *Communication in Political Campaigns*. New York: Peter Lang.
- Benoit, W.L. & Airne, D. (2005) 'A Functional Analysis of American Vice Presidential Debates', *Argumentation and Advocacy* 41: 225-236.
- Benoit, W.L. & Harthcock, A. (1999) 'Functions of the Great Debates: Acclaims, Attacks, and Defenses in the 1960 Presidential Debates', *Communication Monographs* 66: 341-357.
- Benoit, W.L. & Klyukovski, A. A. (2006) 'A Functional Analysis of 2004 Ukrainian Presidential Debates', *Argumentation* 20: 209-225.
- Benoit, W.L. & Sheafer, T. (2006) 'Functional Theory and Political Discourse: Televised Debates in Israel and the United States', *Journalism & Mass Communication Quarterly* 83(2): 281-297.
- Benoit, W.L., Wen, W.-C., & Yu, T.-H. (2007) 'A Functional Analysis of 2004 Taiwanese Political Debates', *Asian Journal of Communication* 17(1): 24-39.
- Brosius a Kepplinger (1990) The Agenda-Setting Function of Television News: Static and Dynamic Views. *Communication Research*. Volume: 17 issue: 2, page(s): 183-211.
- Carragee KM (1993) A critical evaluation of debates examining the media hegemony thesis.
- Clayman, S. & Heritage, J. (2002) *The news interview: journalists and public figures on the air*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Dayan, D. & Katz, E. (1992) *Media events: The Live Broadcasting of History*. Cambridge, Mass.: Harvard University Press.
- Ekron Z (2008) A critical and functional analysis of the mirror metaphor with reference to the media's responsibility towards society. *Global Media Journal-African Edition* 2(1): 80–87.
- John Eldridge (Ed.) *Getting the Message: News, Truth and Power* (Routledge, 1993)
- John Eldridge (Ed.) *News Content, Language and Visuals: Glasgow University Media Reader* (Communication and Society) (Paperback), Routledge, 1995.
- Entman, R. M. (1989) *Democracy without citizens: Media and the decay of American politics*. Oxford University Press on Demand.
- Entman, R. M. (1993) 'Framing: Toward clarification of a fractured paradigm', *Journal of Communication* 43 (4): 51 – 58.
- Focus (2013) Analýza předvolebního vysílání – parlamentní volby.
- Focus (2014) Analýza předvolebního vysílání – volby do EP.
- Focus (2015) Analýza předvolebního vysílání – volby do obecních zastupitelstev a do senátu.
- Focus (2016) Mediální reprezentace ukrajinské krize - analýza objektivit a vyváženosti vybraných pořadů odvysílaných ČRo v období od 1. 1. do 30. 10. 2015.

- Focus (2017) Analýza vysílání ČRo k senátním a krajským volbám 2016 - analýza objektivit a vyváženosti vybraných pořadů ČRo věnovaných senátním a krajským volbám 2016.
- Foster, S. (2010) *Political communication*. Edinburg University Press. 72.
- Freedman P and Goldstein K (1999) Measuring media exposure and the effects of negative campaign ads. *American Journal of Political Science* 43(4):1189–1208.
- James J. Gibson: *The ecological approach to visual perception*. Boston: Houghton Mifflin, 1979.
- Gitlin, T. (2003) *The Whole World is Watching: Mass Media in the Making and Unmaking of the New Left*. Berkeley: University of California Press.
- Goffman, E. (1974) *Frame analysis*. Lebanon, NH: University Press of New England.
- Graber, D. A. (1984) *Processing the News: How People Tame the Information Tide*. New York: Longman.
- Groeling T (2013) Media bias by the numbers: challenges and opportunities in the empirical study of partisan news. *Annual Review of Political Science* 16: 129–151.
- Haug, M., Koppang, H. & Svennevig, J. (2010) 'Moderator Bias in Television Coverage of an Election Campaign with no Political Advertising', *Nordicom Review* 31 (2): 79-94.
- Horwitz RB (2005) On media concentration and the diversity question. *The Information Society* 21(3): 181–204.
- Hutchby, I. (2006) *Media Talk: Conversation Analysis and the Study of Broadcasting*. Glasgow: Open University Press.
- Isotalus, P. (2001) 'Presidential Campaigning in Finland', *World Communication*, 30(2): 5-23.
- Isotalus, P. (2009) 'Agreement and Disagreement in Focus: A Cultural Perspective on Televised Election debates', in R. Wilkins & P. Isotalus (Eds.) *Speech Culture in Finland*, (pp.191-208). Lanham, LD: University Press of America.
- Isotalus, P. & Aarnio, E. (2006) 'A Model of Televised Election Discussion: The Finnish Multi-party System Perspective', *Javnost-The Public* 13: 61-71.
- Iyengar, S., Kinder, D. R. (2010) *News that matters: television and American opinion* Chicago: University of Chicago Press.
- Kahneman, D., Tversky, A. (1984) 'Choice, values, and frames', *American Psychologist*, 39: 341 – 350.
- Karppinen K (2013) *Rethinking Media Pluralism*. New York: Fordham University Press.
- Karppinen K (2007) Making a difference to media pluralism: a critique of the pluralistic consensus in European media policy. In: Cammaerts B and Carpentier N (eds) *Reclaiming the Media: Communication Rights and Democratic Media Roles*. Bristol: Intellect Books, pp. 9–30.
- Krippendorff, K. (2004) *Content Analysis: An Introduction to Its Methodology*. Los Angeles, London: Sage.
- Kronick, J. C. (1997) 'Alternativní metodologie pro analýzu kvalitativních dat.' *Sociologický časopis* 33(1): 57-67.
- Lee, C. & Benoit, W.L. (2005) 'A Functional Analysis of the 2002 Korea Presidential Debates', *Asian Journal of Communication*, 15: 115-132.
- Lengauer, Guenther & Esser, Frank & Berganza, Rosa. (2012). Negativity in political news: A review of concepts, operationalizations and key findings. *Journalism*. 13. 179-202.
- Levinson, S. C. (1983) *Pragmatics*. Cambridge: Cambridge University Press.

- Manheim, J.B. & Albritton, R.B. (1984) 'Changing National Images: International Public Relations and Media Agenda Setting', *The American Political Science Review*, 78 (3): 641-657.
- Matthes, J., Kohring, M. (2008) 'The Content Analysis of Media Frames: Toward Improving Reliability and Validity', *Journal of Communication* 58 (2): 258 – 279.
- McKinney, M.S. & Carlin, D. B. (2004) 'Political Campaign Debates', in L.L. Kaid (Ed.) *Handbook of Political Communication Research* (pp. 203-234). Mahwah: Lawrence Erlbaum.
- Mooi, E., Sarstedt, M. (2011) 'Cluster Analysis', in *A Concise Guide to Market Research. The Process, Data, and Methods Using IBM SPSS Statistics* (pp. 237 – 284). Berlin, Heidelberg: Springer 73.
- Berlin Heidelberg. (online) Cit. 28. 4. 2013. Dostupné z: <http://www.springerlink.com/index/10.1007/978-3-642-12541-6>.
- Neuendorf, K. A. (2009) Reliability for content analysis. In A. B. Jordan, D. Kunkel, J. Manganello & M. Fishbein (Eds.) *Media messages and public health: A decisions approach to content analysis* (pp. 67-87). New York: Routledge.
- Neuendorf, K. A. (2002) *The Content Analysis Guidebook*. Thousand Oaks: Sage.
- Neuendorf, K. A., & Skalski, P. D. (2009) Quantitative content analysis and the measurement of collective identity. In R. Abdelal, Y. M. Herrera, A. I. Johnston & R. McDermott (Eds.), *Measuring identity: A guide for social scientists* (pp. 203-236). Cambridge: Cambridge University Press.
- Osvaldová, B. a J. Halada. (2007). *Praktická encyklopedie žurnalistiky a marketingové komunikace*. 3., rozš. vyd. Praha: Libri. ISBN 978-80-7277-266-7.
- Greg Philo (Ed.) *Industry, Economy, War and Politics: Glasgow University Media Reader: 2 (Communication and Society)* (Paperback), Routledge, 1995.
- Strömbäck, J., R. Negrine, D. N. Hopmann, C. Jalali, R. Berganza, G.U.H. Seeber, J. Volek, B. Dobek, J. Mykkänen, M. Maier, B. Marinella & A. Seceleanu (2012) 'Sourcing the News: Comparing Source Use and Media Framing of the 2009 EP Elections', *Journal of Political Marketing*, 17 (2): 1-23.
- Strömbäck, J., R. Negrine, D.N. Hopmann, M. Maier, R. Berganza, J. Volek, B. Dobek-Ostrowska, J. Mykkänen, A. F. Roncarolo (2011) The Mediatization And Framing Of European Parliamentary Elections Campaigns. In M. Maier, J. Strömbäck & L. Kaid (Eds.), *Political Communication In European Parliamentary Elections* (pp. 161-175). England/USA: Ashgate Publishing Limited.
- STRÖMBÄCK, Jesper, Ralph NEGRINE, David Nicolas HOPMANN, Michaela MAIER, Rosa BERGANZA, Jaromír VOLEK, Boguslawa DOBEK-OSTROWSKA, Juri MYKKÄNEN a Franca RONCAROLO. The Mediatization and Framing of European Parliamentary Elections Campaigns. In Michaela Maier, Jesper Strömbäck and Linda Kaid (eds). *Political Communication in European Parliamentary Elections*. I. England/USA: Ashgate Publishing Limited, 2011. s. 161-175, 14 s.
- Tan, P.-N., M. Steinbach, V. Kumar (2006) Cluster Analysis: Basic Concepts and Algorithms. In *Introduction to data mining*. Boston, MA: Addison-Wesley. (online) Cit. 28. 4. 2013. Dostupné z: <http://wwwusers.cs.umn.edu/~kumar/dmbook/ch8.pdf>.
- URBÁNIKOVÁ, Marína a Jaromír VOLEK. Prezidentské volby ve vysílání ČRo 1 Analýza objektivit a vyváženosti vybraných pořadů odvysílaných ČRo 1 Radiožurnál mezi 15. 12. 2012 a 26. 1. 2013. Praha, Rada ČRo: Český rozhlas, Praha., 2013. 134 s

- Marína URBÁNIKOVÁ a Jaromír VOLEK: Between Europeanization and De-Europeanization. A Comparative Content Analysis of the EU Agenda in the Pre-election Czech Quality Press. In XXII World Congress of Political Science, Madrid, Spain. 2012.
- Van Gorp, B. (2005) 'Where is the Frame?: Victims and Intruders in the Belgian Press Coverage of the Asylum Issue', *European Journal of Communication* 20 (4): 484 – 507.
 - VOLEK, Jaromír a Marína URBÁNIKOVÁ. *Čeští novináři v komparativní perspektivě*. Praha: Academia, 2017. 386 s. Společnost, sv. 18. ISBN 978-80-200-2699-6.
 - Volek, J. (2013) 'Mediální obraz ve volební kampani: první prezidentská volba v médiích jako ritualizované (melo)drama o hledání aristokrata plebejce'. In: *Media a společnost*. Praha.
 - Volek, J. (2010) Czech Journalists After the Collapse of the Old Media System: Looking for New Professional Self-Image. In *B. Dobek-Ostrowska, M. Głowacki, K. Jakubowicz, M. Sükösd (Eds.): Comparative Media Systems. European and Global Perspectives* (pp. 171-194). Budapest: Central European University Press.
 - Volek, J. (2000) Analýza diskusních pořadů pro RRTV ČR. Brno: FSS MU.
 - VOLEK, Jaromír. Mediální obraz ve volební kampani. Prezidentská volba v médiích jako ritualizované (melo)drama o hledání aristokrata plebejce. In *Média a společnost*. Praha: Fokoláre, Pontes., 2013. s. 5-18, 14 s.
 - VOLEK, Jaromír. Czech Journalists After the Collapse of the Old Media System: Looking for New Professional Self-Image. In Bogusława Dobek-Ostrowska Michał Głowacki Karol Jakubowicz Miklós Sükösd: *Comparative Media Systems. European and Global Perspectives*. I. Budapest: Central European University Press, 2010. s. 171-194, 23 s.
 - VOLEK, Jaromír. Objektivita a vyváženost hlavních diskusních pořadů (V pravé poledne, Sedmička, Partie). In: *Zpráva o stavu vysílání a činnosti RRTV ČR*. Praha: Rada České republiky pro rozhlasové a televizní vysílání, 2000. 22 s. Výroční zpráva RRTV.
 - Woods J (2007) Democracy and the press: a comparative analysis of pluralism in the international print media. *The Social Science Journal* 44(2): 213–230.
 - Vreese, C. H. De. (2005) 'News framing: Theory and typology', *Information Design Journal* 13 (1): 51 – 62.
 - Westerstahl, J. (1983) 'Objective News Reporting', *Communication research* 10 (3): 403-424.

Přijatá usnesení a shrnutí dalšího vývoje

Usnesení přijatá dne 10. března 2020 (zasedání Rady č. 5/2020):

- Rada pro rozhlasové a televizní vysílání se seznámila s analýzou zpravodajských a publicistických pořadů odvysílaných na programu Televize Barrandov provozovatele Barrandov Televizní Studio a.s. v období před volbami do Evropského parlamentu v roce 2019.
- Rada pro rozhlasové a televizní vysílání v rámci své působnosti dané ustanovením § 5 písm. a) a f) a § 59 odst. 1–3 zákona č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání a o změně dalších zákonů (dále jen „zákon č. 231/2001 Sb.“), v platném znění, upozorňuje provozovatele Barrandov Televizní Studio a.s., IČ 41693311, sídlem Kříženeckého náměstí 322/5, Praha 5, PSČ 152 00, na porušení ustanovení § 31 odst. 3 zákona č. 231/2001 Sb., kterého se dopustil odvysíláním pořadu Moje zprávy v období před volbami do Evropského parlamentu od 23. 4. 2019 do 24. 5. 2019 na programu Televize Barrandov. Způsob moderace jednotlivých dílů pořadu vykazuje systematický a záměrně nevyvážený a neobjektivní přístup moderátora ke kandidujícím politickým subjektům. Komunikační strategie moderátora měla manipulativní potenciál, moderátor opakovaně nedůsledně odkazoval na zdroje svých informací, neposkytoval prostor subjektům podrobeným kritice ani pohledu druhé strany, užíval stereotypizačního nálepkování i stigmatizačních označení kandidujících subjektů, čímž došlo k porušení zásad objektivního a vyváženého informování. Rada stanovuje lhůtu k nápravě 7 dní ode dne doručení tohoto upozornění.
- Rada pro rozhlasové a televizní vysílání v rámci své kompetence dané § 5 písm. a) a f) zákona č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání a o změně dalších zákonů, v platném znění (dále jen „zákon č. 231/2001 Sb.“) a v souladu s ustanovením § 137 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, (dále jen „zákon č. 500/2004 Sb.“) žádá provozovatele Barrandov Televizní Studio a.s., IČ 41693311, sídlem Kříženeckého náměstí 322/5, Praha 5, PSČ 152 00, o podání vysvětlení, podle jakého klíče byli zváni konkrétní představitelé politických uskupení kandidujících ve volbách do Evropského parlamentu 2019 do jednotlivých vydání pořadu Aréna Jaromíra Soukupa vysílaných ve dnech 23. 4. 2019, 30. 4. 2019, 7. 5. 2019, 14. 5. 2019 a 21. 5. 2019 na programu Televize Barrandov. Rada stanovuje lhůtu k podání vysvětlení 30 dní ode dne doručení výzvy.
- Rada pro rozhlasové a televizní vysílání v rámci své kompetence dané § 5 písm. a) a f) zákona č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání a o změně dalších zákonů, v platném znění (dále jen „zákon č. 231/2001 Sb.“) a v souladu s ustanovením § 137 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, (dále jen „zákon č. 500/2004 Sb.“) žádá provozovatele Barrandov Televizní Studio a.s., IČ 41693311, sídlem Kříženeckého náměstí 322/5, Praha 5, PSČ 152 00, o podání vysvětlení, podle jakého klíče byli zváni konkrétní představitelé politických uskupení kandidujících ve volbách do Evropského parlamentu 2019 do jednotlivých vydání pořadu Duel Jaromíra Soukupa vysílaných ve dnech 25. 4. 2019, 2. 5. 2019, 6. 5. 2019, 9. 5. 2019 a 22. 5. 2019 na programu Televize Barrandov. Rada stanovuje lhůtu k podání vysvětlení 30 dní ode dne doručení výzvy.

Usnesení přijatá dne 26. května 2020 (zasedání Rady č. 10/2020):

- Rada se seznámila s podaným vysvětlením provozovatele Barrandov Televizní Studio a.s., IČ 41693311, sídlem Kříženeckého náměstí 322/5, Praha 5, PSČ 152 00, podle jakého klíče byli zváni konkrétní představitelé politických uskupení kandidujících ve volbách do Evropského parlamentu 2019 do jednotlivých vydání pořadu Aréna Jaromíra Soukupa vysílaných ve dnech 23. 4. 2019, 30. 4. 2019, 7. 5. 2019, 14. 5. 2019 a 21. 5. 2019 na programu Televize Barrandov.
- Rada se seznámila s podaným vysvětlením provozovatele Barrandov Televizní Studio a.s., IČ 41693311, sídlem Kříženeckého náměstí 322/5, Praha 5, PSČ 152 00, o podání vysvětlení, podle jakého klíče byli zváni konkrétní představitelé politických uskupení kandidujících ve volbách do Evropského parlamentu 2019 do jednotlivých vydání pořadu Duel Jaromíra Soukupa vysílaných ve dnech 25. 4. 2019, 2. 5. 2019, 6. 5. 2019, 9. 5. 2019 a 22. 5. 2019 na programu Televize Barrandov.

Předložená analýza zaznamenala několik pořadů, jejichž zpracování mohlo být z hlediska naplňování zásad objektivní a vyváženosti ve vztahu k volbám do Evropského parlamentu problematické.

V případě pořadu Moje zprávy v období před volbami do Evropského parlamentu od 23. 4. 2019 do 24. 5. 2019 vykazoval způsob moderace jednotlivých dílů pořadu systematický a záměrně nevyvážený a neobjektivní přístup moderátora ke kandidujícím politickým subjektům. Komunikační strategie moderátora měla manipulativní potenciál, moderátor opakovaně nedůsledně odkazoval na zdroje svých informací, neposkytoval prostor subjektům podrobeným kritice ani pohledu druhé strany, užíval stereotypizačního nálepkování i stigmatizačních označení kandidujících subjektů, čímž došlo k porušení zásad objektivního a vyváženého informování. Rada proto na svém 5. zasedání, konaném dne 10. března 2020, upozornila provozovatele na porušení ustanovení § 31 odst. 3 zákona č. 231/2001 Sb.

V případě pořadů Aréna Jaromíra Soukupa a Duel Jaromíra Soukupa nebyl veřejnosti osvětlen výběrový klíč, podle kterého byli zváni do diskuse představitelé kandidujících subjektů. Bez vysvětlení tohoto výběrového kritéria vznikl dojem, že jiná uskupení v kampani před volbami do Evropského parlamentu nekandidovala. Rada proto vyzvala provozovatele k podání vysvětlení.

Provozovatel v podaném vysvětlení uvedl, na základě jakých kritérií byli hosté do pořadů zváni, tedy že vycházel především z předvolebních výzkumů agentur KANTAR, MEDIAN a CVVM a zároveň tak, aby mezi hosty v pořadech vznikla pestrá a objektivní politická debata. Provozovatel používal taktéž pravidelně aktualizované předvolební průzkumy agentury Médea Research a i podle těchto průzkumů hosty do pořadů zval.

Současně však provozovatel zdůraznil, že samotná účast konkrétních hostů v pořadech byla dána jednak rozhodnutím hostů samotných, jednak rozhodnutím tiskových oddělení jednotlivých politických stran a takovou skutečnost nemohl provozovatel nikterak zvrátit. Ačkoli provozovatel hosty do pořadů zval s co největším předstihem, neřídka se stávalo, že pozvaní hosté svoji účast odvolali, ať již šlo o omluvu hosta a jeho nahrazení novým hostem z téže politické strany, nebo o omluvu hosta zcela bez náhrady. Pokud host odvolal svou účast v některém z pořadů několik hodin před přímým přenosem, nebylo mnoho prostoru pro to, aby provozovatel z politického spektra dlouze vybíral jiného kandidáta. V takovém případě provozovatel do pořadu pozval náhradníka podle časových možností jednotlivých politiků. Navíc některá politická uskupení, resp. jejich představitelé zcela programově odmítají vystupovat v diskuzních pořadech na programu Televize Barrandov, resp. na jiných

programech provozovaných provozovatelem. V neposlední řadě některá (ať už menší, novější, či méně politicky a mediálně zkušená) politická uskupení podle svých slov zaznamenávají problém spočívající v nedostatku stranických představitelů schopných vystupovat v televizních diskusích.

Je tedy zřejmé, že zde hraje roli celá řada faktorů a není reálné dosáhnout absolutní shody mezi měnícími se volebními preferencemi, strukturou zvaných hostů a následnou reálnou účastí politických představitelů v předvolební diskuzi.